

Styrelsehandling 22
Älvstranden Utveckling AB
Dnr 0006/21
2021-04-19
Lena Andersson, Vd

Vd-rapport styrelsesammanträde 2021-04-19

Statusrapport Idékoncept för enklare lokaler till start-up-företag Lindholmen

Ett första tidigt arkitektkoncept har tagits fram. Arbetet behöver nu fortsätta i en förstudiefas där fler konsulter anlitas, kalkyler tas fram och hyreskalkyleras med mera.

Det pågår ett arbete med att ta fram en avsiktsförklaring mellan Älvstranden Utveckling, Business Region Göteborg och Lindholmen Science Park om att komplettera Lindholmens innovationsmiljö med scen för start-ups och scale-ups.

På en del av Lindholmen i Göteborg, runt gamla Götaverken, äger Göteborgs Stad genom Älvstranden Utveckling en stor varvsfastighet med flera äldre byggnader. Lindholmens gamla industrimiljöer omdanas successivt och detta område ligger för planering och utveckling i en senare fas. Här vill vi tillsammans utveckla en intressant och alternativ miljö för företag och verksamheter som kompletterar och stärker det teknik- och innovationskluster som idag finns i Lindholmen Science Park.

Genom att inom ramen för Lindholmen Science Parks verksamhet skapa en community runt enkla och tillgängliga lokaler för små och/eller nystartade företag bidrar satsningen till att näringslivet på Lindholmen blir än mer dynamiskt, vilket främjar Göteborgs tillväxt och skapar ekonomisk hållbarhet för Göteborg.

Byggnaderna har ett strategiskt läge på Lindholmen med bra kollektivtrafik som snart blir ännu bättre med kommande färjehållplats, spårvagn och gång- och cykelbro. Vakanser finns i området och utveckling ska ske inom ramen för befintlig detaljplan.

Celsiusgatan

Norra Älvstranden Utveckling ska enligt undertecknat exploateringsavtal stå för hela den faktiska kostnaden av en spillvattenledning vid genomförandet av detaljplan Celsiusgatan.

Vid tecknandet av exploateringsavtalet 2016 uppskattade Kretslopp och vatten (KoV) denna kostnad till 3 mnkr baserat på genomförd förstudie. I samband med genomförd detaljprojektering av spillvattenledningen (mars 2020) prognostiserar KoV kraftigt ökade kostnader om totalt cirka 13 mnkr. Förstudien från 2016 har konstaterats undermålig då den inte tog höjd för en rad tekniskt försvårande förutsättningar samt saknade en rad kostnadsposter som krävs för att genomföra projektet.

Älvstranden Utvecklings ekonomiska resultat för projektet minskar härmed med 10 mnkr.

KoV har på vår begäran tagit fram en rapport som i detalj beskriver kostnadsökningen. Denna rapport har Älvstranden och KoV gemensamt gått igenom för att ta lärdom om hur vi undviker motsvarande kostnadsökningar i kommande projekt.

Avvikelsen är rapporterad till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige genom delårsrapporten i Stratsys (som också är styrelseärende).

Celsiusgatan kommer också upp som ett informationsärende på vårt styrelse-sammanträde 2021-06-14.

Lindholmshamnen

Fastighets AB Fribordet ska enligt undertecknat exploateringsavtal stå för 95 % av de faktiska kostnaderna för utbyggnad av gator, parker och kaj i Lindholmshamnen.

2016 uppskattade Trafikkontoret (TK) kostnaderna för kaj och torg till 33 mnkr. Kalkylerna baserades på grova antaganden. TK har under den här perioden inte prioriterat att förfina kalkylerna – det har varit svårt att ta fram underlag på grund av okända förutsättningar från den byggrätt som kajkonstruktionen är avhängig av.

En kalkyl i ett sent skede visade på 69 mnkr. De största anledningarna till kostnadsökningarna är för låg kännedom om de geotekniska förutsättningarna i tidigt skede samt TKs ändrade krav på teknisk livslängd från 50 till 100 år för att minska på underhållskostnader och därmed anläggningens totalkostnad under dess livslängd.

På grund av den stora skillnaden på beräknade kostnader har bolaget i samråd med TK, FK och Park- och naturförvaltningen beslutat att göra ett omtag i projektet och utreda potentialen i olika besparingsåtgärder.

Fastighets AB Fribordets ekonomiska resultat minskar med 10–30 mnkr, beroende på vad TKs utredning visar.

Avvikelsen är rapporterad till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige genom delårsrapporten i Stratsys (som också är styrelseärende).

Lindholmshamnen kommer också upp som ett informationsärende på vårt styrelse-sammanträde 2021-06-14.

Statligt hyresstöd

Ett regeringsförslag om statligt hyresstöd avseende Q1 2021 är nu godkänt av EU-kommissionen. Förslaget bygger på samma kriterier som det statliga hyresstöd som gavs för Q2 2020 men nu med ett större stöd från staten. Regeringen har också avisat om en eventuell ytterligare förlängning av hyresstödet för Q2 2021.

Förslaget innebär att om fastighetsägare ger hyresstöd i form av rabatt kan 50 % av rabatten återbetalas till fastighetsägaren i form av ett statligt hyresstöd.

Älvstranden Utveckling kommer att erbjuda rabatt motsvarande 100 % för Q1 2021 och till de hyresgäster som uppfyller kriterierna som krävs för rabatten. Det handlar om verksamheter inom speciellt utsatta branscher såsom restauranger, gym, sällanköpshandel eller liknande och som har den SNI-kod som krävs.

Rabatten förutsätter också att stödet beviljas och att 50 % av rabatten återfås av staten.

Kostnaden för Älvstranden Utveckling uppskattar vi till 2 mnkr för kvartal ett 2021.

Organisation och verksamhetsstyrning

Rapport upphandling och inköp

- Dialog med en leverantörer om felaktiga fakturabelopp pågår ännu. Övriga dialoger om fakturor är nu avslutade.
- Processen för inköp i konsortier samt inköp enligt forsknings- och utvecklingsundantaget sker nu även den i inköpssystemet Proceedo vilket möjliggör relevant uppföljning. Därmed sker bolagets samtliga inköp i systemet förutom felanmälan som sker kontrollerat i fastighetssystemet.
- Vem som har rätt att godkänna underleverantörer är nu klargjort för berörda internt och med leverantör. Framtida ramavtal kommer att ha en förtydligande text runt ämnet.
- Överprövan har skett av tilldelning av upphandling rörande ledningsomläggning på Lindholmen till förvaltningsrätten. Dom kan ta allt från 2 till 12 månader beroende förvaltningsdomstolens arbetsbelastning.

Direktupphandling över 50 000 kr

- Byggledning, dokumenthantering, stålkonsult, målningskonsult och elkonsult – Eriksbergs bockkran – 574 000 kr.

Bedömningen är att inget tillämpligt ramavtal finns som omfattar samtliga delar för den aktuella tjänsten varav konkurrensutsatt direktupphandling genomförts. Fyra leverantörer tillfrågades och direktupphandlingen är korrekt utförd.

- Solavskärningskonsult – 55 000 kr.

Bedömningen är att inget tillämpligt ramavtal finns för solskyddskonsulter. En marknadsanalys utfördes av olika konsultbolag varav leverantören var den enda som kunde utföra uppdraget. Korrekt utförd.

- Senior expertstöd Projektchef Halvön – 615 000 kr.

Motsvarande kompetens och kunskap om projektet saknas hos Älvstranden Utveckling och ramavtalsleverantörer. Konkurrensutsatt direktupphandling, dvs korrekt utförd.

- Säkerhetschefskonsult – maximal om 360 000 kr.

Bedömningen är att inget tillämpligt ramavtal finns för aktuell tjänst. Konkurrensutsättning har skett då fem leverantörer tillfrågats och direktupphandlingen är korrekt utförd.

- Konsult för upprättande av tekniska handlingar och kartmaterial för upphandling yttre markskötsel – 99 000 kr.

Bedömningen är att inget tillämpligt ramavtal finns för aktuell tjänst. Konkurrensutsättning har skett då två leverantörer tillfrågats och direktupphandlingen är korrekt utförd.

Säkerhetsrapport 2020

Enligt bolagets säkerhetspolicy och interna anvisning för säkerhetsarbete, återrapporterar vi i bolagets Säkerhetsrapport de väsentligaste aktiviteterna i vårt säkerhetsarbete samt händelser och statistik.

Säkerhetsrapporten för 2020 finns i sin helhet i Bilaga 3.

Lokalkoncernens hållbarhetsrapport

Higab godkände Lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2021-02-11.

Hållbarhetsrapporten återfinns i sin helhet Bilaga 4.

Göteborgs Stads handlingsplan för miljön 2018–2020

Älvstranden Utveckling har nu en sista gång rapporterat status på de åtgärder som bolaget haft i Göteborgs Stads handlingsplan för miljön 2018-2020. Totalt har bolaget haft 20 åtgärder att rapportera på, där 15 har bedömts som genomförda medan 5 åtgärder fortfarande pågår. Av dessa åtgärder bedöms fyra vara helt genomförda under 2021, medan etableringen av cirkulära Älvstaden bedöms kräva mer omfattande arbete även om bolaget idag arbetar med cirkulära lösningar i flera av sina projekt.

Handlingsplanen återfinns i sin helhet Bilaga 5.

Bolagets Försäkringsprogram för 2021

Enligt bolagets årshjul ska styrelsen ta ett beslut om bolagets försäkringsprogram på vårt styrelsesammanträde i april. På grund av att Göta Lejon tar beslut i frågan sent i april, kommer ärendet upp på vårt styrelsesammanträde 2021-06-14.

Aktuella remisser

- Ekonomisk åtgärdsplan Älvstaden (se separat styrelseärende).
- Kungörelse om utställning, ny översiktsplan för Göteborg.
- Kungörelse om utställning Översiktsplan för Göteborg, fördjupning för centrala Göteborg.

Besvarade remisser

- Förstudie av förläggning av fjärrvärme, fjärrkyla, gas, el och opto i Hjalmar Brantingsområdet.
- Samrådsremiss inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för bortledning av grundvatten m.m. i samband med projekt RegionCity intill Göteborgs Centralstation.
- Granskning älvutredning.

Obesvarade remisser

- Riktlinje radikaliserings och våldsbejakande extremism i Göteborg (samordnas med Higab).
- Kungörelse utställning fördjupning av översiktsplan för Högsbo–Frölunda, Göteborgs Stad.

Övriga aktuella händelser

Avrapportering temporär hall

2021-03-22 skickade bolaget in beslutsdokumenten kring temporär ersättning för Lisebergshallen till Stadsledningskontoret på uppdrag av styrelsen i Älvstranden Utveckling och Vd för vidare expediering till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige. Samma datum fick styrelsen ta del av allt material via e-post.

Styrelsen har inte tagit politiskt ställningstagande i ärendet. Utredning är utförd i samarbete med Higab AB.

Uppdraget förklaras därför fullgjort från vår sida.

Ny Fastighetschef

Vår Fastighetschef, Annica Tisell, har efter lång och trogen tjänst valt att gå i pension i sommar. Hon startade sin Älvstranden-karriär redan på Götaverken i mitten på 70-talet. Rekrytering av hennes ersättare pågår.

Återkoppling ägardialoger 2020

Higab ska enligt ägardirektivet minst en gång per år genomföra ägardialog med dotterbolagen där styrelse möter styrelse i syfte att bekräfta bolagets efterlevnad av det kommunala ändamålet samt lyfta bolagets väsentliga frågor.

För dessa ägardialoger lämnas en skriftlig redovisning av ägardialogerna och framtagna handlingsplaner enligt bilaga 6.

Bolaget arbetar med återkopplingen. Vi har valt att benchmarka mot tre bolag, varav två möten är genomföra hittills. Vi har träffat de kommunala exploateringsbolagen MölnDala Fastigheter AB (MölnDala) och Sankt Kors Fastigheter AB (Linköping). Det tredje bolaget är Södra Munksjön Utvecklings AB (Jönköping) som vi ska ha möte med. Vi har även haft kontakt med Stadshus AB i Sundbyberg som håller på att starta upp ett exploateringsbolag där vi hoppas på ett möte före sommaren och redovisar resultatet för styrelsen på nästa styrelsesammanträde 2021-06-14.

Förhandling plåtverkstaden

Diskussioner förs med hyresgäst beträffande ombyggnation av Plåtverkstaden på Lindholmen (tidigare aktuell för RISE Elektromobilitetslab). Det är ett stort projekt som, om förhandlingarna landar, innebär en betydande investering och behov av kvalificerade resurser inom fastighetsutveckling och projektledning.

Ett remissvar som berör levande gatuplan

Regeringen har genomfört en skriftlig hearing angående ”Frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler”. För bolaget är detta en viktig fråga – vi har därför valt att lyfta in bolagets synpunkter i Göteborgs Stads gemensamma remissvaret som skickats in via Lokalnämnden, samt deltagit i Fastighetsägarnas referensgrupp och bidragit med synpunkter till deras remissvar.

Utifrån affärs målet Levande gatuplan (däribland Kommersen och levande gatuplans-arbetet för Masthuggskajen) har frågan om moms aktualiserats under det senaste året och vi ser i dagsläget moms lagstiftningen som ett hinder för att nå vår måluppfyllelse.

Utgångsläget är att 1) en hållbar levande stadskärna bör ha plats för ideella icke momspliktiga verksamheter och att 2) en mer resurseffektiv lokalanvändning (delning av lokaler över tid) kan skapa utrymme för blandade verksamheter med lägre betalningsförmåga, samt bidra till minskade CO2-utsläpp.

Båda exemplen ovan innebär i dagsläget att fastighetsägarens avdragsrätt till moms påverkas, både retroaktivt och för kommande investeringar. Problematiken koncentreras därför i områden med en stor andel nyproduktion.

Berörda kompetenser på bolaget (uthyrning, ekonomi, hållbarhet) har involverats för att säkerställa en gemensam linje.

Älvrummet – en anpassning till pandemin

Det unika med Älvrummet – och en stolthet internt – har alltid varit att vi erbjuder ett personlig bemötande och privat guidning på plats i själva Älvrummet.

Besökarna får möta kunniga guider för dialog och svar på frågor om stadsutvecklingen i Älvstaden. När pandemin slog till uppstod en stor osäkerhet: Kan vi möta våra besökare på plats? Vågar våra besökare komma till Älvrummet? Hur ska vi förhålla oss aktivt till den stora förändringen i omvärlden?

Läs mer i Bilaga 1 om en spännande digital resa.

Bilagor

Bilaga 1. Älvrummets digitala resa.

Bilaga 2. Statusrapporter delområden.

Bilaga 3. Säkerhetsrapport 2020.

Bilaga 4. Lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020.

Bilaga 5. Göteborgs Stads handlingsplan för miljön 2018–2020.

Bilaga 6. Handlingsplan ägardialog.

Bilaga 1. Älvrummets digitala resa

Det unika med Älvrummet, och en stolthet internt, har alltid varit att vi erbjuder ett personlig bemötande och privat guidning på plats i själva Älvrummet. Besökarna får möta kunniga guider för dialog och svar på frågor om stadsutvecklingen i Älvstaden. När pandemin slog till uppstod en stor osäkerhet: Kan vi möta våra besökare på plats? Vågar våra besökare komma till Älvrummet? Hur ska vi förhålla oss aktivt till den stora förändringen i omvärlden?

I april 2020 spelade vi in en guidad visning i kortformat där tittaren kunde besöka Älvrummet digitalt på sju minuter, via film. Filmen delade vi i Älvrummets digitala kanaler. Detta var ett sätt för oss att bredda vårt erbjudande och komplettera våra guidningar på plats, i och med osäkerheten som uppstod i samband med att covid-19 bröt ut i Sverige. I övrigt höll Älvrummet öppet som vanligt för guidade visningar. Däremot pausade vi våra öppna evenemang på obestämd tid, och vi minskade våra öppettider.

Sommar och tidig höst flöt på i ett lugnare tempo än vanligt. För att få extra skjuts på de guidade visningarna inledde vi ett lyckat samarbete med Production for Future under temat ”Framtidens produktion – framtidens stad”, där vi erbjöd gymnasieelever ett kombinerat besök där halva klassen besökte Älvrummet för att lära sig om hållbar stadsutveckling, och halva klassen besökte Production for Future för att lära sig om hållbar produktion. Därefter bytte grupperna plats med varandra. Inför detta tog vi fram ett bildspel som gav en historisk tillbakablick över Älvstaden. Besöket avslutades med en frågesport via Kahoot, för att skapa interaktion och aktivera skolklasserna.

När det plötsligt kom hårdare restriktioner under hösten stod vi inför ett val: stänga Älvrummet helt, som museer och motsvarande verksamheter tvingades göra, eller anpassa vårt erbjudande? Vi beslutade oss för att stänga för guidade visningar på plats, och istället erbjuda digitala visningar, via Teams och med mobiltelefonen som hjälpmedel. En intensiv period med planering av upplägg och träning tog vid. Detta var ett helt nytt sätt att arbeta på, och samtliga som arbetade i Älvrummet tog stora, digitala kliv. Några veckor senare kunde vi kommunicera vårt nya, anpassade erbjudande! Här passade vi även på att införa visning av det historiska bildspelet som vi tog fram för skolklasserna, något som visade sig uppskattas av många.

Varje grupp som deltar i en guidad visning får en utvärdering efter visningen, och dessa har varit extra värdefulla i samband med att vi gick över till digitala visningar. Tack vare dem har vi både fått ett kvitto på att det vi gör verkligen uppskattas, och vi har även fått konstruktiv feedback på hur vi kan utveckla och förbättra de digitala visningarna ytterligare. De senaste förbättringarna innebär att vi numera genomför visningarna både med laptop (för att kunna visa det historiska bildspelet på ett proffsigare sätt) och mobil (för att kunna röra oss i runt modellen).

Vi har även justerat Älvrummets öppettider så att vi kan erbjuda visningar morgontid ett par dagar i veckan. En annan sak som vi nyligen har infört är ett maxantal på de bokade grupperna, då vi konstaterar att Teams tappar i kvalitet när deltagarantalet blir för stort. Vi kollar även på en lösning för ett rullbart stativ för mobilen, för att kunna erbjuda en mer stabilare bild när vi guidar runt modellen.

Utvecklingen av de digitala visningarna är resultatet av ett riktigt bra samarbete mellan Älvstranden Utveckling och personalen i Älvrummet, där det finns en gemensam drivkraft att leverera bästa möjliga upplevelse utifrån givna förutsättningar, med ett aktivt jobb mot ”ständiga förbättringar”. En intressant notering är att många besökare föredrar digitala visningar framför guidning på plats, då det kan kännas mer bekvämt att ställa en fråga och vara med i diskussion när man sitter i hemmets trygga vrå, jämfört med att vara ”exponerad” inför gruppen på plats i Älvrummet. Andra besökare längtar förstås efter att få besöka Älvrummet på plats, och en kvalificerad gissning är att vi i framtiden kommer att köra på en vidareutvecklad hybridlösning, där vi erbjuder både guidade visningar på plats och digitala visningar för den som föredrar att delta hemifrån.

Vad gäller evenemang känns de publika evenemangen på plats fortsatt avlägsna. Däremot planerar vi för guidade utomhusvisningar framåt vårkanten, för mindre grupper. Det tror vi också kan komma att tas väl emot! Och så jobbar vi på en anpassad, digital visning för skolklasser, med interaktiva inslag. Vi längtar efter att få ta emot våra skolklasser igen, och vi behöver kunna göra det på ett sätt som gör det digitala besöket roligt och intressant även för den som är 15 år.

Diarienummer N/A

Bilaga 2. Lägesrapport Portfölj Utveckla Hållbar Stad

2021-04-12

Innehåll

Innehåll.....	2
Lägesrapport Portfölj Utveckla Hållbar Stad	3
1. Rapportens omfattning och struktur.....	3
2. Lägesrapport områdesgemensamt.....	3
2.1 Ekonomisk åtgärdsplan Färdplan Älvstaden	3
3. Lägesrapport markägarprogram	4
3.1 Södra Älvstranden / Masthuggskajen	4
3.2 Södra Älvstranden / Skeppsbron.....	5
3.3 Lindholmen.....	5
4. Frihamnen.....	7
4.2 Gullbergsvass.....	8
4.3 Utanför Älvstaden.....	8
5. Prioriterade arbetsområden för portföljledningen... Fel! Bokmärket är inte definierat.	
5.1 Styrning av och operativt stöd till markägarprogram .. Fel! Bokmärket är inte definierat.	
5.2 Rapportering från portföljen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5.3 Uppdrag Kommunfullmäktigebeslut Älvpromenaden 2010 Fel! Bokmärket är inte definierat.	
6. Resurssituation i portföljen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
6.1 Status resurs	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Bilaga 2. Lägesrapport Portfölj Utveckla Hållbar Stad

1. Rapportens omfattning och struktur

Denna rapport redogör för läget ur ett portföljperspektiv. Rapporten innehåller de mest prioriterade aktiviteterna i portfölj Utveckla Hållbar Stad (UHS) och rapporteras per delområde.

Nedan listas de program och projekt som rapporterar till portföljägare UHS, rapporten följer ordning ordningsföljden nedan.

- Områdesgemensamt
- Södra Älvstranden
- Lindholmen
- Frihamnen
- Gullbergsvass
- Utanför Älvstaden (Säterigatan och Celsiusgatan)

2. Lägesrapport områdesgemensamt

2.1 Ekonomisk åtgärdsplan Färdplan Älvstaden

Avvikelse: På Kommunstyrelsens möte 2021-01-13 beslutades att Fastighetsnämnden får i uppdrag att involvera berörda nämnder och styrelser i ett remissutskick av rapporten. Remissförfarandet kommer enligt föreslagen plan att pågå under hela 2021 vilket påverkar framdriften i planprogram och detaljplaner i bolagets områden i Älvstaden.

Åtgärd: En konsekvensbeskrivning har tagits fram i respektive huvudprogram och lyfts till huvudprogramstyrgrupperna.

Kritisk aktivitet: Ekonomisk åtgärdsplan Färdplan Älvstaden har skickats ut på remiss och portföljledningen ansvarar för att svara på denna. Styrelsen informeras i april och remissvaret lyfts för beslut i styrelsen 2021-06-14 inför inlämning 2021-06-30.

3. Lägesrapport markägarprogram

3.1 Södra Älvstranden / Masthuggskajen

3.1.1 Byggstarter på kvartersmark

Följande kvarter har byggstartats:

Hotell Draken C3 - Balder

Brickstudio och Våghuset D1/D3/D4 - NCC Property Development

Stuveriet E1/E6 - Stena Fastigheter

Parkeringsgarage Väst G2 – Göteborgs Stads Parkering AB

3.1.2 Hållbar stadsutveckling

Viktig händelse: Hållbarhetsrapport Masthuggskajen 2020 är framtagen.

Initialt omfattas konsortiet men även stadens aktörer ska ingå.

Aggregerad bedömning är att tre av nio hållbarhetsmål ser ut att uppfyllas medan övriga kräver vidare arbete och insatser.

3.1.3 P-hus B / norr

Viktig händelse: Återtagandet av underbyggnadsrätt garage från Stena och Riksbyggen till Älvstranden är avtalat.

Kritisk aktivitet: Arbetet med att klargöra hur stor garageanläggningen behöver bli och möjligheten att flytta P-garageplatser från B2 ut på Halvön till A-kvarteren startas upp.

3.1.4 P-hus G / väst

Avvikelse: Göteborg Stads parkering AB har informerat om att färdigställande av P-hus väst blir cirka ett år försenat.

Åtgärd: Alternativa lösningar för att minimera konsekvenserna arbetas fram. Göteborgs Stads parkering AB kommer att redovisa eventuella konsekvenser efter att en åtgärdsplan tagits fram och beslutats.

3.1.5 Kommersen

Kommande viktig händelse: Arbetet med att möjliggöra för verksamheter så som Kommersen i Kinesiska muren eller i annan lokal går vidare. Utmaningar finns kring momsregler, kostnader och affärsmodell. Ett samarbete med Higab pågår.

3.1.6 Halvön

Viktig händelse: Tilläggsavtal har i mars slutits med exploatörerna på Halvön i Masthuggskajen som möjliggör kommande utbyggnad av Halvön.

Viktig händelse: Älvstranden har i mars mottagit Fastighetsnämndens beställning av utbyggnad av underbyggnad av Halvön vilket är en förutsättning för Älvstrandens upphandling av totalentreprenör.

Viktig händelse: Upphandlingsprocess av totalentreprenör för Halvön pågår och förfrågningsunderlaget skickades ut 2021-03-26. Upphandlingen beräknas vara färdigställd under året.

3.1.7 Kvarter G

Kritisk aktivitet: Södra Älvstranden Utveckling och Framtiden AB förhandlar om att ingå avtal om överlåtelse av G6 och G1b. Arbetet har dragit ut på tiden och påverkar genomförandetidplanen om avtal inte ingås senast i september 2021.

3.2 Södra Älvstranden / Skeppsbron

3.2.1 Genomförande Skeppsbron

Kritisk aktivitet: Resursplanering för genomförande av detaljplanen. En programledare för att bemanna Älvstrandens samordningsansvar inom staden rekryteras.

Kritisk aktivitet: Arbetet med återrapportering till Kommunstyrelsen enligt Kommunfullmäktigebeslut 2020-11-12 pågår.

3.3 Lindholmen

3.3.1 Analysarbete Lindholmen

Kommande viktig händelse: Ett analysarbete för Lindholmen pågår och slutsatserna har presenterats för projektets styrgrupp och planeras att presenteras för ledningsgruppen 2021-04-26.

3.3.2 Centrala Lindholmen

Kommande viktig händelse: Projektet arbetar med justeringar av kompletterande material inför planstart. Projektet planerar att återkoppla till styrgrupp i april/maj 2021.

3.3.3 Planprogram och EFS

Avvikelse: På grund av återremittering av ekonomisk åtgärdsplan färdplan Älvstaden bromsas stadens arbete med detaljplaner och planprogram. Framdriften är ytterst osäker i dagsläget.

Åtgärd: Konsekvensbeskrivning av att resurser inte tillsätts av förvaltningar är sammanställd och lyft i Lindholmens huvudprogram i Älvstaden.

3.3.4 Santosskolan vid Plejadgatan

Viktig händelse: Planansökan för ett mindre skolalternativ har skickats in till stadsbyggnadskontoret. Syftet är att permanenta skolan vid Plejadgatan som nu har ca 440 elever och att utöka skolan med 90 elever.

3.3.5 Skola och lokaler vid Götaverksgatan

Kritisk aktivitet: För att ansökan om planbesked ska kunna skickas in krävs ett större arbete kring exploateringskalkylen och planansökans innehåll. Arbetet kräver tillkommande resurser med kompletterande kompetenser.

3.3.6 Keillers kaj

Avvikelse: I genomförande av detaljplanen lyfter staden krav på upprustning av Keillers kaj som är mer kostsamt än Älvstrandens åtgärdsförslag.

Åtgärd: Projektet har förankrat åtgärdsförslag i portföljstyrgrupp Utveckla Hållbar Stad och arbetar vidare med åtgärden och förankring inom staden. En staden-gemensam arbetsgrupp har tillsatts för att ta fram ett beslutsunderlag för åtgärderna.

Kommande viktig händelse: Västtrafik planerar att etablera en hållplats för färja vid Pumpgatan. Färjetrafiken mellan Stenpiren och Pumpgatan förväntas vara igång våren 2022. Älvstranden behöver arbeta för att möjliggöra ett färjeläge bland annat genom rivning av kran 43 under året.

3.3.7 Lindholmshamnen

Avvikelse: Älvstranden betalar exploateringsbidrag för allmän plats enligt avtal och trafikkontoret har inkommit med en uppdaterad kostnadsprognos som indikerar en kraftig kostnadsökning. Upphandlingen av bryggdäck har därför senarelagts. En total försening med 1,5 år är konstaterad och under denna tidsperiod behöver en ny vattendom ansökas och erhållas.

Åtgärd: Kostnadsökningarna utreds och projektet tar fram förslag på andra tekniska löningar till en lägre kostnad.

Åtgärd: Projektet initierar arbetet med ansökan om ny vattendom.

3.3.8 Betelskeppet varvsområdet

Viktig händelse: Bolagets nya hyresgäst Betelskeppet har i mars anlänt till Södra Stapelkajen vid Götaverkens tidigare varvsområde på Lindholmen. Betelskeppet är ett drogfritt boende för hemlösa män som drivs av föreningen Linnéahuset.

4. Frihamnen

4.1.1 Inriktningsbeslut

Viktig händelse: Politiskt inriktningsbeslut kring fortsatt arbete och ekonomisk inriktning för Frihamnen är fördröjt på grund av Kommunstyrelsens beslut om återremiss av fastighetskontorets ekonomiska åtgärdsplan som kommer att pågå större delen av 2021.

4.1.2 Jubileumsparken

Viktig händelse: Avtalsförhandlingar med fastighetskontoret om Älvstranden Utvecklings försäljning av mark för Jubileumsparkens första etapp har återupptagits med syfte att genomföra affären våren 2021. Ärendet lyfts till styrelsen under våren 2021.

Kommande viktig händelse: Entreprenadupphandling för den Blå parken förväntas skickas ut inom kort.

4.1.3 Program- & detaljplaner

Viktig händelse: Arbetet med planprogram samt detaljplan 1 och 2 har avstannat på grund av fördröjt inriktningsbeslut. Arbetet går vidare med spår-planen.

4.1.4 Temporära bostäder

232 hyresrätter av totalt 968 är färdigställda.

Viktig händelse: Byggnation för ett obemannat mini-livs har påbörjats men är pausat av byggaktören.

4.1.5 Smyrnakyrkan

Viktig händelse: Förberedelser inför Smyrnas byggnation, flytt av väg och ledningar pågår. Smyrna har erhållit bygglov för kyrkan.

Kommande viktig händelse: Tillträde planeras för närvarande ske när fastighetsbildningen är slutförd under våren 2021.

4.1.6 Temporär Arena

Kommande viktig händelse: Utredningen om en temporär arena är färdigställd. Ärendet är inlämnat till stadsledningskontoret för att lyftas i Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) för att klargöra vidare hantering.

4.1.7 Markanvisningsavtal

Viktig händelse: Älvstrandens styrelse beslutade 2021-02-08 att förlänga markanvisningsavtal med konsortiet Etapp 1 till 2022-04-30.

4.1.8 Lundbyhamnen Kvillebäcken

Viktig händelse: Projektet med utfyllnad av Lundbyhamnen och omledning av Kvillebäcken har startat. Projektets första steg blir att ansöka om miljödöm för kommande utfyllnad och omledning.

4.2 Gullbergsvass

4.2.1 Terminalbyggnaden

Viktig händelse: Arbetet med anpassning av terminalbyggnaden till kommande utformning av Kämpegatan och hyresgästanpassning har påbörjats.

4.2.2 Centralbad

Viktig händelse: Idrotts- och föreningsnämnden har i samverkan med Älvstranden Utveckling AB och Byggnadsnämnden arbetat fram en detaljerad förstudie och underlag som möjliggör ett beslut om genomförandet av nytt Centralbad. Rapporten godkändes i Idrotts- och föreningsnämnden i mars och skickades vidare för behandling i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige.

4.2.3 Stadsutveckling Gullbergsvass

Viktig händelse: Programledare har på uppdrag av portföljägare tagit fram ett underlag för olika vägval för utvecklingen i området. Konsekvenser och ambitionsnivåer för de olika alternativen beskrivs i en rapport.

Viktig händelse: En första presentation av underlaget presenterades för portfölj Utveckla Hållbar Stads styrgrupp 2021-02-25. Ledningsgruppen informerades 2021-04-06.

Kommande viktig händelse: Portföljen tar fram beslutsunderlag för vidare arbete som ska presenteras för ledningsgruppen under våren.

4.3 Utanför Älvstaden

4.3.1 Celsiusgatan

Avvikelse: I samband med projektering av allmänplats rapporterar Kretslopp och vatten kraftigt ökade kostnader för ledningsarbeten. Älvstranden ska enligt avtal stå för den faktiska kostnaden.

Åtgärd: Projektet har inhämtat information och ser att förstudien från 2016 var undermålig. Ledningsgruppen informerades om kostnadsökningen i mars.

Diarienummer 0201/21
Handläggare Johan Lenjesson och Ninni Tossavainen
2021-03-08

Säkerhetsrapport Älvstranden Utveckling AB 2020

Inledning

Enligt bolaget säkerhetspolicy och interna anvisning för säkerhetsarbete, återrapporterar vi i denna rapport de väsentligaste aktiviteterna i vårt säkerhetsarbete samt händelser och statistik för 2020.

Krisberedskap, Civilt försvar, Säkerhetsskydd

- 2020 har präglats av den pågående covid-19 pandemin, såväl i samhället i stort så även för Älvstranden Utveckling som bolag och dess säkerhetsarbete.
- Krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd.
- Den djupare utvärdering av genomförd krisledningsövning 2019 som planerades till 2020 har lagts på is på grund av covid-19.
- En arbetsgrupp med VD, vice VD, chef HR, chef kommunikation, chef verksamhetsstöd och bolagskommunikatör har aktivt arbetat med bolagets hantering av covid-19. Regelbundna möten, samordning med staden och införande av interna rutiner har anpassats efter rådande läge.
- Utifrån ovan två punkter finns en del lärdomar som bör leda till en analys/utvärdering av nuvarande krisledningsorganisation och istället anpassa den utifrån de lärdomar som dragits av covid-19 hanteringen och tidigare genomförd övning 2019.
- En säkerhetsskyddsanalys har genomförts, resultatet av analysen visar att det förnärvarande inte finns någon säkerhetskänslig information hos bolaget. Den dagen då material ska hanteras som är säkerhetsskyddsklassat eller personal finns som tar del av sådan information behöver ett säkerhetsskyddsarbete påbörjas.
- Älvstranden Utveckling deltar i stadens samlade arbete med planering inför höjd beredskap.
- Tjänsteman i beredskap finns tillgänglig dygnet runt, årets alla dagar. En larmövning tillsammans med stadens övriga verksamheter har genomförts och utvärderats.

Brottsförebyggande arbete

Älvstranden Utveckling arbetar med trygghetsbefrämjande och brottsförebyggande arbeten på två sätt:

1. Dels i rollen som fastighetsägare.
2. Dels i rollen som stadsutvecklare.

Rollen som fastighetsägare

Trygghetsvandringar på Lindholmen i samverkan med staden har genomförts under året.

Fastighet arbetar aktivt med trygghetsåtgärder utifrån hyresgästers önskemål i syfte att skapa en känsla av trygghet till och från arbetet. Det inkluderar arbete med belysning, beskärning av vegetation m.m. Arbetet sker i nära samarbete mellan fastighetsägare, hyresgäster, Polismyndigheten och andra förvaltningar och bolag i staden.

En stor del av det förebyggande arbetet är nyttjandet av våra väktare som har en hög närvaro i området. I arbetet att få seriösa hyresgäster genomför vi noggranna kontroller och följer vägledning och checklista från Fastighetsägarna och Sveriges Allmännytt. Älvstranden Utveckling deltar också i ett gemensamt arbete med flera bolag under ledning av Stadsledningskontoret

Rollen som stadsutvecklare

Vision Älvstaden betonar begreppet ”attraktiv stadsmiljö” – att medborgarna ska känna sig trygga. Rent konkret innebär det att bolaget i samverkan med andra förvaltningar och konsortiepartners alltid ska ha med trygghetsdimensionen i arbetet med till exempel detaljplaner och genomförande.

Brandskyddsarbete (SBA)

Definition av acceptabel säkerhetsnivå för det systematiska brandskyddet (SBA) innebär att bolaget bedriver ett SBA-arbete enligt den nya SBA-anvisning (beslutad under 2020 och implementering pågår) som inkluderar:

- Verksamhetsbeskrivning för egen verksamhet och framtagna enkät för hyresgäster om deras systematiska brandskydd. (Enkät till en mindre del hyresgäster utskickad, 2021 ska ett mer omfattande arbete bedrivas för att följa upp hyresgästerna SBA arbete.)
- Utbildning och övningsplan för egen personal följs. (Upprättad och påbörjad men då framförallt allmän brandkunskap innehåller praktiska moment har dessa utbildningar pausats på grund av covid-19).
- Beskrivning av det byggnadstekniska brandskyddet ska finnas enligt anvisning. (Finns men behöver struktureras digitalt kopplat till respektive fastighet).
- Egenkontroller och uppföljning genomförd enligt plan samt brister lagda i en handlingsplan där akuta åtgärder har tidsatts med ansvarig utsedd. (Finns).
- Olyckor och tillbud kopplade till brand är dokumenterade och vid behov utreda samt åtgärder vidtagna. (Finns).

Utifrån uppställda krav i SBA-anvisningen arbetas det med samtliga delar och vi anses då leva upp till acceptabel säkerhetsnivå för bolagets systematiska brandskyddsarbete.

Genomförda aktiviteter inom SBA 2020

- Anvisningen för bolagets systematiska brandskyddsarbete beslutades under året, innebörden och arbetssätt informerades och implementering påbörjades under året.
- Ett större arbete med beställning av egenkontroller av brandskyddet i bolagets fastigheter har genomförts, Göteborgs Brandservice (som har gällande avtal inom staden) genomför egenkontroller två gånger per år, varav den ena gången genomförs årsservice på aktuella kontrollpunkter.
- Enkätundersökning av hyresgästernas SBA påbörjades till ett antal hyresgäster och ska fortgå 2021 för att sedan rulla vartannat år.

Arbetsmiljöarbete

Under 2020 har bolagets skyddskommitté haft en nystart. Strukturer för arbetet har satts, en övergripande riskbedömning för bolaget i stort genomförts och dokumenterats. Utifrån riskbedömningen har en handlingsplan tagits fram som dessutom utmynnat i att bolagets ledningssystem för arbetsmiljö och säkerhet, "Krisjouren", uppdaterats med rutiner och instruktioner utifrån riskbedömningen. Under 2021 ska den uppdaterade Krisjouren informeras och implementeras hos medarbetar i bolaget.

Bolagets delegeringsdokument har reviderats under året.

Informationssäkerhet

Under europeiska cybersäkerhetsmånaden genomförde all personal på bolaget en informationssäkerhetsutbildning som följdes upp av information på Äpic – bolagets intranät.

En gap-analys har påbörjats för att kartlägga statusen på informationssäkerheten i bolaget.

Incident-, skade- och brottsstatistik

Inga arbetsmiljörelaterade tillbud eller olyckor har rapporterats under året.

Kostnader

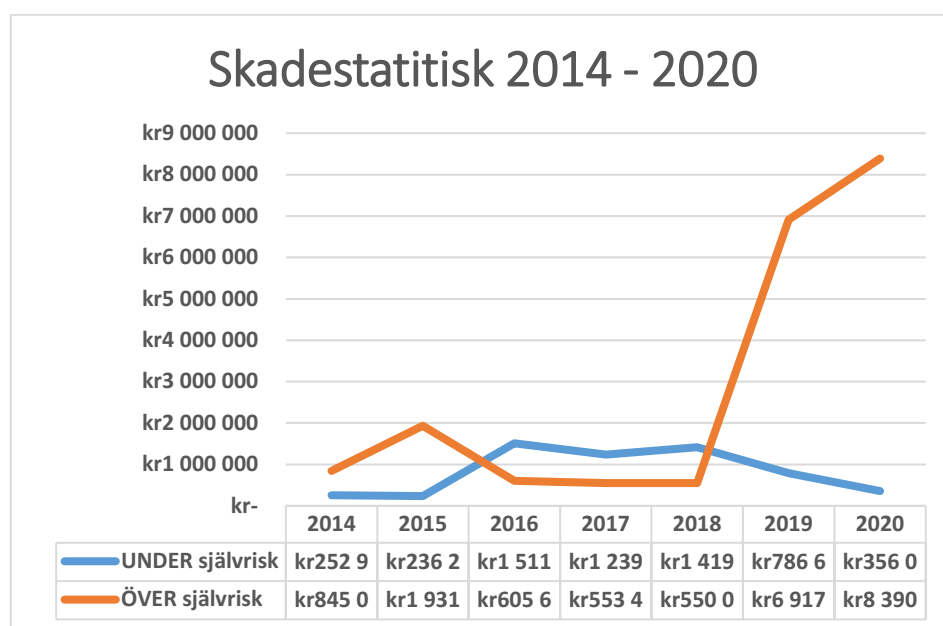
Den totala faktiska skadekostnaden som under 2020 drabbade koncernens förvaltning uppgick till 8,4 mnkr, vilket är en ökning jämfört mot föregående år och den vikande trenden som varit fram till och med 2018.

Kostnaderna över självrisk är de högsta under hela 2000-talet och de berör åtta objekt med större skador:

- Reparationsverkstaden (stormskada och en vattenläcka),
- Ringön 02228 (Stormskada),
- Kallförrådet (Stormskada),
- Kajskjul 111 (Stormskada),
- Säkerhetsceller 02199 (Sättnings-skador på grund av Karlatornet),
- Galjonen (Stormskada),
- 141:an (Vattenläcka) och Kajskjul 107 (vattenläcka).

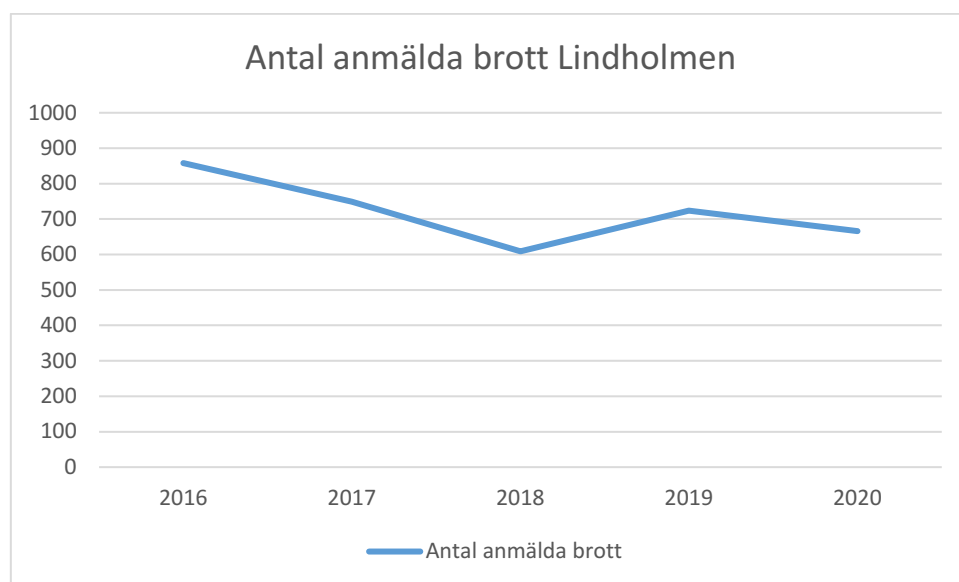
Den enskilt största kostnaden är stormskadan på Kajskjul 111 på 5,3 mnkr och där arbete fortfarande återstår 2021. Stormskador och vattenläckor är det som dominerar de större skadorna.

Kostnaderna under självrisk har halverats för andra året i rad. De största posterna är fortfarande vandalisering, stöld/inbrott och klotter. Tidigare år har vattenskadorna under självrisk dragit upp kostnaderna.

Antalet anmälda brott

Antalet anmälda brott har sedan förra året minskat. 2020 och 2019 års redovisning av brottsstatistik redovisar samtliga anmälda brott till skillnad från tidigare år då ett urval av brottskoder redovisats. Det kan förklara uppgången mellan 2018 och 2019. Det bör tolkas som en fortsatt nedåtgående trend i antalet anmälda brott på Lindholmen.

De flesta anmälda brotten var tillgreppsbrott (293) tätt följt av trafikbrott (51st), våldsbrott (57st) och skadegörelse (56). Den största delen av brotten sker dagtid, dock en lite högre förskjutning på kvällen mot tidigare år. Juni och oktober månad sticker ut med fler anmälda brott jämfört med alla andra månader, oklart varför.

I ovan statistik finns också medräknade anmälningar som ej utgör grund för brott (36). De flesta brottskategorier har minskat sedan föregående år. Största delen av tillgreppsbrotten var cykelstölder vilket förklaras av att det är väldigt mycket cyklar på området. Brotten är utspridda över området med viss tyngdpunkt på skolor och affärsytor.

Ett ärende har rapporterats under året i bolagets incidentrapporteringssystem. Händelsen är en arbetsmiljöolycka med en entreprenör, byggherreansvar och arbetsmiljöansvar för olyckan ligger på en annan aktör. Älvstranden Utveckling har bara följt ärendet.

Utbildning och övning

Bolaget har inventerat det lagstadgade utbildningsbehovet utifrån arbetsmiljö, säkerhet och krisberedskap. Utbildningsbehoven är kopplade till enskilda medarbetares roll och personliga delegering i organisationen, det betyder att varje medarbetare har en egen personlig utbildningsplan för att säkerhetsställa rätt kompetens enligt mottagen delegering och risker i den egna verksamheten.

Nedan följer en översikt på hur nära bolagets medarbetare lever upp till den upprättade planen utifrån olika utbildningskategorier. Detta följs upp på chefs och individnivå internt i organisationen.

Covid 19 har påverkat utbildningen

Covid-19 har under 2020 haft stor påverkan på genomförande av kurser, flera kurser har lagts om till distansutbildningar men det finns inför 2021/2022 ett uppdämt behov av genomförande av utbildningar, framförallt gäller det vissa grundläggande utbildningar med praktiska moment så som allmän brandkunskap, första hjälpen med hjärtlungräddning och genomförande av utrymningsövningar. Utbildningar som kräver fysisk närvaro för att kunna genomföras har flyttats fram för ett senare genomförande men är rödmarkerade eftersom man inte följer utbildningsplanen.

Genomförda utbildningar

Nedan procentsatser på genomförda utbildningar bygger på följande definition.

Senast genomförda kurs (datum) + överenskommet intervall för aktuell utbildning ger:

- Om genomfört inom intervallet = grönt.
- Om inte genomfört inom intervall = rött.

Indikatorerna nedan visar hur uppfyllanden av de individuella utbildningsplanerna såg ut (2021-02-18) för hela bolaget även per kategori av utbildningar.

Hela bolaget:

	28 %
	72 %

Utbildningskategorier

Säkerhet:

	27 %
	73 %

Arbetsmiljö:

	56 %
	44 %

Krisberedskap:

	90 %
	10 %

Brand:

	18 %
	82 %

Beslutsunderlag
Styrelsen 2021-02-11
Beslutspunkt 20

Handläggare: Stefan Lundqvist, vVD
Telefon: 031-368 53 39
E-post: stefan.lundqvist@higab.se

Lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020

Förslag till beslut

I styrelsen för Higab AB

1. Att godkänna hållbarhetsrapport 2020 för lokalkoncernen (Higab AB inklusive dotterbolag) och att den föreläggs årsstämman för fastställande.

Sammanfattning

En hållbarhetsrapport enligt Årsredovisningslagen (2016:947) har upprättats för Higab AB inklusive dotterbolag, som en handling särskild från årsredovisningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

-

Bilagor

1. Lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020

Expediering

Göteborgs Stads Parkering AB
Älvstranden Utveckling AB

LOKALKONCERNENS HÅLLBARHETSRAPPORT

2020

Higab AB, Göteborgs Stads Parkering AB, Älvstranden Utveckling AB

Foto: Bert Leandersson

Innehåll

Lokalkoncernen – en del av Göteborgs Stadshus AB	2
Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag	3
Koncernbolagens uppdrag	4
Hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen	8
Om lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020	8
Styrning	9
Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor	10
Klimatutsläpp	13
Öppen och attraktiv stad	18
Jämlikt Göteborg	22
Attraktiv arbetsgivare	26
Hållbara transporter och mobilitet	32
Cirkulär ekonomi	36
Påverkan på lokalsamhället	40
Hållbar leverantörskedja	45
Motverkande av korruption	48
Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten	49

Lokalkoncernen – en del av Göteborgs Stadshus AB

Samtliga kommunala bolag i Göteborgs Stad ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Bolagen är strukturerade i sju underkoncerner, två interna bolag samt Boplats Göteborg. Verksamheten leds av vd, ett tiotal medarbetare och en politiskt tillsatt styrelse vars ledamöter även ingår i kommunstyrelsen.

Göteborgs Stadshus uppgift är att utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och att medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Detta gör man genom ägardialog, ägarstöd och strategisk samordning.

Higab AB är moderbolag för lokalkoncernen. I koncernen ingår de helägda dotterbolagen Göteborgs Stads Parkering AB, Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag, och Myntholmen AB med dotterbolag. Det sistnämnda bolaget är ett så kallat holdingbolag och förvaltas i sin helhet av Higab och ingår i moderbolagets redovisning. Under året har Higab AB sålt Förvaltnings AB Göteborgs Lokaler till Göteborgs Stads underkoncern för bostäder (Framtiden koncernen) och Fastighets AB Rantorget till Västra Götalands Regionen.

Bolagen i lokalkoncernen har många gemensamma beröringspunkter men arbetar utifrån olika uppdrag. Genom samverkan blir vi en stark resurs för att bidra till skapandet av en mer hållbar stad.

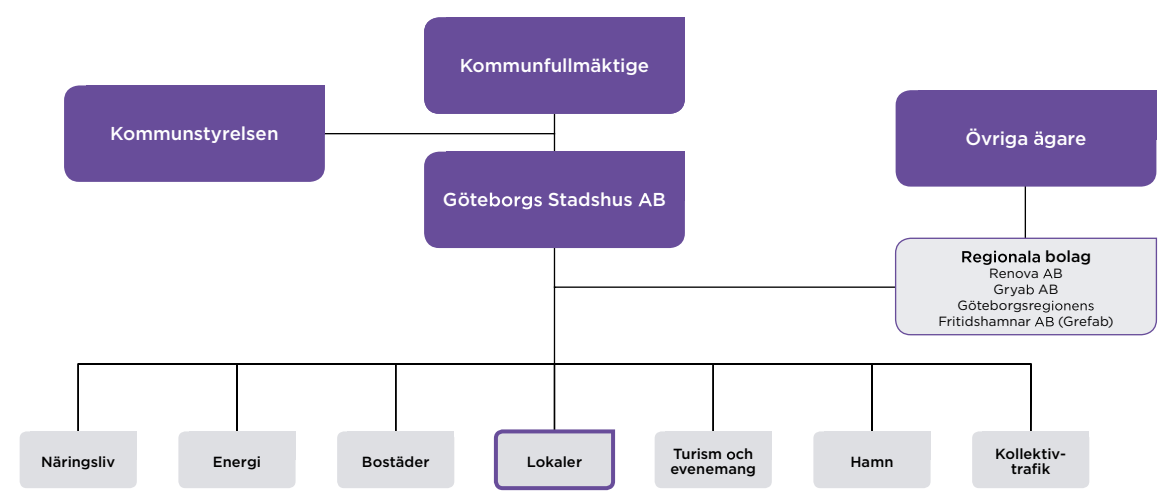
- VI HAR ALLA EN ROLL** i de utmaningar staden står inför de kommande åren:
- utveckla och förverkliga Vision Älvstaden
 - genomföra omfattande ombyggnads- och nybyggnadsprojekt
 - investera i hållbara parkeringslösningar som främjar nya resvanor och mobilitet
 - utveckla lokala, levande och sociala mötesplatser för göteborgarna.

Higabs roll som moderbolag i lokalkoncernen
I uppdraget som moderbolag ligger att identifiera möjligheter till samordning, specialisering och effektivisering av olika slag inom koncernen.

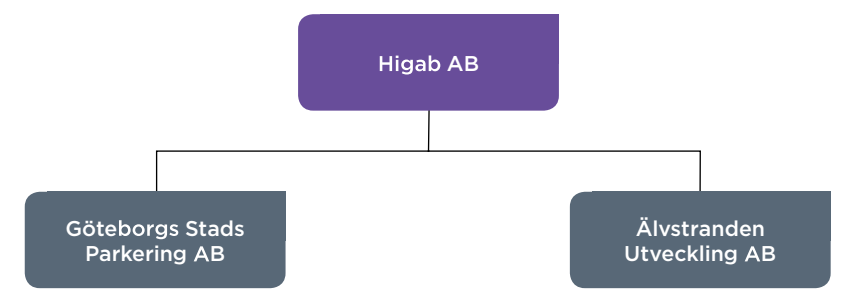
- I uppdraget som moderbolag ska Higab:**
- årligen genomföra ägardialog med dotterbolagen.
 - identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen.
 - vid behov ta initiativ till förändringar av dotterbolagens uppdrag och organisation.
 - fastställa finansiella nyckeltal för att kunna bedöma bolagens finansiella situation samt lämna förslag om bokslutsdispositioner inom koncernen.

Struktur för ägarstyrning av Göteborgs Stads bolag

Samtliga kommunala bolag i Göteborgs Stad ägs av koncernbolaget Göteborgs Stadshus AB. Bolagen är strukturerade i sju underkoncerner, två interna bolag samt Boplats Göteborg AB.

I koncernen ingår per sista december även Älvstranden Utveckling AB:s många dotterbolag samt Myntholmen AB och dess dotterbolag som förvaltas i sin helhet av Higab AB.

Koncernbolagens uppdrag

Bolagsklustret för lokaler är Göteborgs Stads verktyg för en långsiktig förvaltning av special- och strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling och är en viktig aktör i skapande av hållbara resor. Lokalkoncernen är även ett viktigt verktyg för hållbar stadsutveckling och förverkligande av Vision Älvstaden.

Lokalkoncernens hållbarhetsarbete tar sin utgångspunkt i fem av stadens övergripande program; Stadens program för en jämlik stad, näringslivsstrategiska programmet, miljöprogrammet, program för attraktiv arbetsgivare och program för besöksnäringens utveckling fram till 2030. Programmen pekar ut fokus- och målområden och tillsammans driver de mot en hållbar utveckling. Arbetet som stadens program driver, möjliggör samtidigt ett aktivt arbete mot FN:s Globala hållbarhetsmål.

Älvstranden Utveckling har under året beslutat att jobba aktivt mot målen 10, 11, 13 och 17. Higab har å andra sidan identifierat vilka mål bolaget kommer bidra till under nästa år och Göteborgs Stads Parkering kommer genomföra en liknande process framöver.

Nyckeltal för lokalkoncernen

5-år i sammandrag	2020	2019	2018	2017	2016
Lokalyta, ägda och förvaltade, m²	1 028 492	1 478 607	1 425 091	1 447 719	1 406 003
Parkeringsplatser, ägda och förvaltade, antal	50 136	54 088	50 774	48 703	41 845
Uthyrningsgrad, %	93	94	94	94	93
Marknadsvärde förvaltningsfastigheter, mnkr	18 919	24 949	19 735	22 564	20 183
Bokfört värde förvaltningsfastigheter, mnkr	10 738	10 134	9 749	9 326	8 899
Hyres- och förvaltningsintäkter, mnkr	1 585	1 852	1 769	1 712	1 724
Investeringar, mnkr	614	870	933	1 112	591
Resultat efter finansiella poster, mnkr	196	86	353	142	517

Under 2020 såldes Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Fastighets AB Rantorget.

Higab AB

Org.nr 556104-8587

Higabs uppdrag som bolag är att aktivt medverka i utvecklingen av Göteborgs Stad genom att vara ett av stadens strategiska verktyg inom fastighetsområdet. Uppdraget ligger att vara lyhörd för stadens behov och agera proaktivt genom nyproduktion, utveckling, förvaltning, förvärv eller avyttring av fastigheter. Higab ska i huvudsak tillgodose stadens egna behov av specialfastigheter samt strategiska fastigheter av betydelse för stadens utveckling där behovet inte alltid kan mötas av den ordinarie fastighetsmarknaden.

Bolaget ska även tillhandahålla lokaler till föreningslivet och kulturverksamheter som är av stor betydelse för stadens utveckling samt förse mindre företag med lokaler. Higab har ett särskilt ansvar i att äga, vårda och förvalta stadens kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Fastighetsbeståndet består i huvudsak av verksamhetslokaler. Som fastighetsägare ska Higab svara för att fastigheternas långsiktiga värde och brukbarhet säkerställs och ligga i framkant avseende fastighetsutveckling inom såväl nyproduktion som ombyggnation och underhåll. För att skapa ytterligare värden i det arbete har Higab under några år förfinat bolagets verksamhetssystem och certifierades under året enligt ISO 14001 Miljöledning och 9001 Kvalitetsledning. Bolaget ska i förekommande fall medverka i nationell kunskapsuppbyggnad och erfarenhetsutbyte i fastighetsfrågor.

Higabs affärsidé

”Långsiktigt äga, vårda och utveckla unika fastigheter för offentliga verksamheter och mindre företag i Göteborg.”

Göteborgs Stads Parkering AB

Org.nr 556104-8587

Göteborgs Stads Parkering AB viktigaste uppdrag är att skapa förutsättningar för hållbara resor och bidra till att Göteborg upplevs som en attraktiv och tillgänglig stad. Bolaget ska medverka till att minska antalet gatuparkeringar i city och ersätta dem med parkeringsanläggningar för boende, handel och service.

Där det är lämpligt ska bolaget bygga nya anläggningar för att lösa parkering för flera fastigheters behov i gemensamma anläggningar, utan att ta över fastighetsägares eller byggherrars ansvar enligt plan- och bygglagen. Där staden bedömer att det behövs parkeringshus för att ta hand om boendeparkering på allmän platsmark, längre besöksparkering samt utgöra ett stöd för tillgängligheten till stadens publika anläggningar, ska vi aktivt bidra med att erbjuda parkeringslösningar för både bilar och cyklar för att främja nya resvanor.

Bolagets parkeringsanläggningar ska vara väl lokaliserade, gärna i anslutning till kollektivtrafik och till exempel Styr & Ställ. De ska vara trygga, säkra och av god kvalitet. Bolaget ska medverka till att samordna parkeringserbjudanden som stadens förvaltningar och bolag har för att skapa en likabehandling av kunden oavsett var på kommunal mark man parkerar.

Göteborgs Stads Parkerings affärsidé

”Vi ska aktivt bidra till Göteborgs utveckling genom att skapa attraktiva mobilitetslösningar som medverkar till hållbara resvanor.”

Älvstranden Utveckling AB

Org.nr 556659-7117

Älvstranden Utvecklings kärnverksamhet är hållbar stadsutveckling och bolagets uppdrag är att förverkliga den politiska visionen om Älvstaden, Nordens största stadsutvecklingsprojekt.

Med Älvstaden blir centrala Göteborg dubbelt så stort – en inkluderande, grön och dynamisk blandstad öppen för världen. Älvstranden Utveckling utvecklar den hållbara staden i nära samverkan med Stadens förvaltningar, göteborgarna och näringslivet. Den gemensamma strategin är att knyta ihop staden över älven, stärka kärnan och möta vattnet. Älvstranden Utveckling skapar affärs-mässig samhällsnytta genom att utveckla och exploatera den mark och de fastigheter vi äger. Bolaget ska förvalta, uppföra, förvärva och avyttra fastigheter i syfte att förverkliga Vision Älvstaden.

Med Älvstranden Utveckling har Göteborgs Stad ett verktyg när stora komplexa områden med svåra förutsättningar ska exploateras och det krävs ett sammanhållet arbete mellan stadens förvaltningar och marknaden. Älvstranden Utveckling ska kunna ta risker och verka dels som utvecklingsbolag, dels som byggherre. Bolagets uppdrag beskrivs i sin helhet i ägardirektivet, antaget av kommunfullmäktige i Göteborgs Stad.

Älvstranden Utvecklings affärsmodell

”Älvstranden Utveckling äger industri-mark och fastigheter på båda sidor Göta Älv i centrala Göteborg, områden som ska omvandlas till en inkluderande, grön och dynamisk stad i enlighet med Vision Älvstaden. Bolagets kärnverksamhet är hållbar stadsutveckling och de ekologiska, sociala och ekonomiska målen är högt ställda.

Vår stadsutveckling finansieras genom fastighetsförvaltning och försäljning av byggrätter och fastigheter. Genom modellen utvecklas bolagets tillgångar till värde för samhället i takt med att den nya staden växer fram. De senaste 20 åren har vårt arbete resulterat i över 8 000 nya bostäder och 10 000-tals arbetsplatser.”

Hållbarhets- rapportering

enligt årsredovisningslagen

Från och med räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2016 ska, enligt årsredovisningslagen (ÅRL), större företag hållbarhetsrapportera. Bestämmelsen har sin grund i en ändring av EUs redovisningsdirektiv.

För att omfattas av kravet på hållbarhetsredovisning i enlighet med ÅRL, ska företag uppfylla mer än ett av följande villkor:

- Fler än 250 anställda
- En balansomslutning på minst 175 mnkr
- En nettoomsättning på minst 350 mnkr

I lokalkoncernen träffas Higab och Göteborgs Stads Parkering av lagen när det gäller såväl balansomslutning som nettoomsättning, dock inte avseende antal anställda. Älvstranden Utveckling träffas inte av lagen.

Enligt ÅRL innebär detta att Higab som moderbolag i lokalkoncernen även ska upprätta en hållbarhetsrapport för hela koncernen.

Hållbarhetsrapporten ska innehålla upplysningar som gör det möjligt att förstå bolagets utveckling. Koncernen ska ta fram och redovisa upplysningar som bedöms vara väsentliga att rapportera.

I enlighet med de krav som ställs i ÅRL ska information om hur man arbetar med följande områden finnas med i rapporten:

Om lokalkoncernens hållbarhetsrapport 2020

Hållbarhetsrapporten avser räkenskapsår 2020, 1/1–31/12, och omfattar följande bolag:

- Higab AB
- Göteborgs Stads Parkering AB
- Älvstranden Utveckling AB med dotterbolag

Det är Higab AB:s styrelse som har ansvaret för lokalkoncernens hållbarhetsrapport och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Styrelsen antog hållbarhetsrapporten vid styrelsemöte 2021-02-11.

Lokalkoncernens kontaktperson för hållbarhetsrapporten är Ida Lindgren, hållbarhets- och säkerhetsansvarig på Higab. Samtliga bolag i lokalkoncernen redovisar sitt arbete med hållbarhet främst i denna rapport, men även genom bolagens individuella kommunikationskanaler.

Syftet med rapporten är, förutom att uppfylla kraven i ÅRL, att ge en översiktlig bild av lokalkoncernens hållbarhetsarbete och resultat inom de hållbarhetsaspekter som anses väsentliga för koncernen som helhet.

Årets hållbarhetsrapport har tagits fram av lokalkoncernens hållbarhetsråd. I rådet ingår representanter från alla bolag i koncernen och syftet är att driva koncernens hållbarhetsfrågor framåt. I hållbarhetsrådet ingår:

Katrine Knatterød
Koncernecontroller, (sammankallande), Higab

Ida Lindgren
Hållbarhets- och säkerhetsansvarig, Higab

Leyla Sharifian Samelius
Hållbarhetssamordnare och ansvarig för hållbarhetsredovisning, Göteborgs Stads Parkering

Anna Vinge
Hållbarhetssamordnare, Göteborgs Stads Parkering

Christine Olofsson
Hållbarhetschef, Älvstranden Utveckling

Arbetet har bedrivits i form av workshops och arbetsmöten.

För rådgivning och granskning av rapportens innehåll har vi också haft konsulten Maria Länje från Ramboll till vår hjälp.

Styrning

Lokalkoncernens verksamhet styrs långsiktigt av policyer och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige (KF) i Göteborg. Koncernen styrs även av KF:s budget som årligen anger Göteborgs Stads aktuella mål, uppdrag och indikatorer inklusive ett antal underliggande planer och program.

KOMMUNFULLMÄKTIGE UTSER representanter till alla bolagens styrelser vilket ska spegla det politiska styret i staden, samt externrevisorer och lekmannarevisorer. Det är även KF som fastställer bolagsordning och ägardirektiv samt utser en representant att föra ägarens talan vid årsstämman.

GÖTEBORGS STADSHUS AB STYR sina dotterbolag, så kallade ”koncernmödrar”, långsiktigt med hjälp av ägardirektivet, dels via ett generellt ägardirektiv men även specifika för varje koncernmoder där direktiven är antagna av KF. Higab styr i sin tur sina dotterbolag på samma sätt.

ÄGARDIREKTIVEN ANTOGS SENAST:	
Higab AB	2020-06-15
Göteborgs Stads Parkering AB	2020-12-01
Älvstranden Utveckling AB	2020-10-30

STADSHUS STYRELSE BJUDER in Higabs styrelse till årliga ägardialoger för att diskutera trender, utmaningar och risker för lokalkoncernen. Dialogen sammanfattas i en skriftlig redovisning som tillsammans med en handlingsplan beslutas av Stadshus styrelse. Higabs styrelse bjuder i sin tur in dotterbolagens styrelser till egna ägardialoger med egna handlingsplaner.

Bolagens styrelser styr verksamheterna långsiktigt med affärsidé och vision. De beslutar om bolagens eventuella långsiktiga affärsplaner samt den årliga verksamhetsplanen.

För att säkerställa flöde av viktig information om bolagen och bolagens utveckling genom alla nivåer inom koncernstrukturen upprättas det för 2020 två delårsrapporter och en årsrapport.

Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor

Väsentlighetsanalys

För att fastställa vilka hållbarhetsfrågor som är väsentliga för lokalkoncernen har en väsentlighetsanalys genomförts 2018. Väsentlighetsanalysen genomfördes i fyra steg; identifiering, analys, urval och validering.

1 Identifiering av relevanta hållbarhetsfrågor

Arbetet med identifiering av väsentliga hållbarhetsfrågor genomfördes av lokalkoncernens hållbarhetsråd under hösten 2018. Utgångspunkten var bolagens respektive hållbarhetsredovisning för 2017 samt de väsentliga frågor som Göteborgs Stadshus AB sammanställt.

Koncernens ekonomiska, ekologiska och sociala påverkan på omvärlden, lagar och regler, överordnade styrdokument för ägarstyrning analyserades och totalt 38 olika hållbarhetsfrågor som bedömdes relevanta för lokalkoncernen identifierades.

2 Analys av väsentlighet

För att veta att vi arbetar med rätt hållbarhetsfrågor och för att säkerställa relevant innehåll och omfattning av hållbarhetsredovisningen har hållbarhetsfrågorna värderats utifrån omfattningen av frågornas påverkan och betydelsen för våra intressenter.

Bolagen inom lokalkoncernen har olika uppdrag och valt att använda oss av resultaten från de intressentdialoger som redan gjorts av de olika bolagen i koncernen. På detta sätt kunde intressenternas åsikter och förväntningar vägas in och användas i värderingen av lokalkoncernens hållbarhetsfrågor.

Koncernens främsta intressenter är våra ägare och övriga inom Göteborgs Stad och då framförallt göteborgarna och politiker. Utöver dessa finns alltid våra medarbetare, kunder, leverantörer, näringsliv och samarbetspartners med flera i vårt fokus.

Under processen med väsentlighetsgradering togs många av de ursprungliga frågorna bort då de inte bedömdes som relevanta för lokalkoncernen. Kvar blev ett antal frågor som viktades utifrån betydelse för våra intressenter och koncernens möjlighet att påverka frågan.

3 Urval av väsentliga hållbarhetsfrågor

Hållbarhetsrådet beslutade att fokus skulle ligga på de frågor som är mycket viktiga för våra intressenter och som koncernen har mycket stora möjligheter att kunna påverka.

Frågorna grupperades, formulerades om och kvar blev åtta hållbarhetsfrågor, det vill säga de som bedöms vara lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor.

4 Validering

Väsentlighetsanalysen och de väsentliga hållbarhetsfrågorna har validerats av Högabs företagsledning och lokalkoncernens vd-råd. Samtliga bolag har även informerat om lokalkoncernens väsentliga frågor i relevanta ledningssammanhang.

Lokalkoncernens väsentliga hållbarhetsfrågor

1. Klimatutsläpp
2. Öppen och attraktiv stad
3. Jämlikt Göteborg
4. Attraktiv arbetsgivare
5. Hållbara transporter och mobilitet
6. Cirkulär ekonomi
7. Påverkan på lokalsamhället
8. Hållbar leverantörskedja

8

HÅLLBARHETS-
FRÅGOR

Väsentliga risker och centrala styrande dokument

Väsentlig hållbarhetsfråga	Lagkravs-område	Risker	Hantering av risken	Styrande dokument
Klimatutsläpp	Miljö	Risk för avsaknad av full rådighet över bränslemix och affärsupplägg för fossilfri uppvärmning. Risk för att ökad nederbörd och fler och längre värme-perioder kan kräva klimat-anpassning av fastigheter. Risk att inte kunna minska avfallsmängder utan full rådighet över hyresgästers konsumtionsmönster.	Samverkan med Göteborg Energi kring förnybar fjärr-värme och affärsupplägg. Ökad kunskap om utsläpps-källor och mängder utsläpp för att kunna minska utsläppen.	Göteborgs Stads miljöprogram Göteborgs Stads klimatstrategiska program Göteborgs Stads program för miljöanpassat byggande Vision Älvstaden
Öppen och attraktiv stad	Sociala förhållanden	Risk för att vi inte öppnar upp fastigheter och stads-miljöer för göteborgarna och besökare. Risk för att vi inte attraherar nyckelaktörer inom näringslivet.	Tillsatta resurser som fokuserar på att levande-göra och attrahera lokal-koncernens bestånd. Lyhörd inför näringslivets behov i samarbete med Business Region Göteborg.	Göteborgs Stads Närings-livsstrategiska program Göteborgs Stads program för besöksnäringens utveckling Vision Älvstaden Göteborgs Stads innovationsprogram
Jämlikt Göteborg	Respekt för mänskliga rättigheter	Risk för ökad otrygghet i stadsmiljön. Risk för diskriminering av intressenter. Risk för gentrifiering och ökad segregation.	Genomförande av trygg-hetsfrämjande åtgärder och dialog med intressenter. Möjliggöra för göteborgarna att bli involverade, framför allt barnens perspektiv. Jobba med koncept som bidrar till ökad integration.	Göteborgs Stads program för en jämlik Stad Vision Älvstaden
Attraktiv arbetsgivare	Personal	Risk för att vi inte är en trygg, säker och inkluderande arbetsplats. Risk att fastighetsbranschen och staden inte attraherar rätt kompetens.	Koncerngemensam samordning inom HR och kommunikation. Samarbete med Fastighetsakademin.	Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare Medarbetar- och arbetsmiljöpolicy för Göteborgs Stad
Hållbara transporter och mobilitet	Miljö	Risk för ökat utsläpp av NOx. Risk att vi inte kan tillgodose behov av enkel och bekymmersfri resa idag och i framtiden. Risk för begränsningar i bolagens samverkan med icke-kommunala affärspartners.	Samverka inom Göteborgs Stad. Samarbete med kranskommunerna och Västtrafik. Interna kontrollaktiviteter. Samverkan med näringslivet.	Göteborg 2035 • Trafikstrategi för en nära storstad • Grönstrategi för en tät och grön stad • Strategi för utbyggnads-planering Parkeringspolicy för Göteborgs Stad
Cirkulär ekonomi	Miljö	Risk för ökad mängd avfall. Risk för felsortering av rivningsmaterial. Risk i att linjära affärs-modeller inte kan hantera cirkulära modeller. Risk för brist på cirkulära material.	Kartläggning av kundernas hushållsavfall. Krav ställs i projektspecifika miljöplaner. Möjliggöra cirkulära alterna-tiv både internt på kontoret och i våra kärnverksamheter.	Göteborgs Stads miljöprogram
Påverkan på lokalsamhället	Sociala förhållanden	Risk för ensidig analys av påverkan på lokalsamhället och vad som skapar värde för Göteborgarna.	Medborgar- och ägardialoger.	Medborgar- och ägardialoger Ägardirektiven Vision Älvstaden
Hållbar leveran-törskedja	Sociala förhållanden Miljö Respekt för mänsk-liga rättigheter	Risk för otillåtna upphandlingar. Risk för stor användning av leverantörer utanför ramavtal.	Interna riktlinjer för inköp och upphandling samt internkontroller och stickprov.	Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling Gemensamma miljökrav för entreprenader
Motverkande av korruption	Motverkande av korruption	Risk för jäv, mutor och korruption.	Göteborgs Stads visseblåsarfunktion och interna riktlinjer.	Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad

Klimatutsläpp

Bygg- och fastighetssektorn står idag för cirka 20 % av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Potentialen att minska branschens utsläpp är stor i både produktions- och driftsskedet. Att minska klimatpåverkan är en av vår tids största utmaningar.

Lokalkoncernens samlade fastighetsbestånd upp-går till 1 028 492 m² och energianvändningen för fastighetsdrift, uppvärmning och varmvatten i våra byggnader är en av koncernens största miljö-aspekter. Detta till följd av de utsläpp av växthusgaser som sker vid produktionen av den energi vi använder. Fastighetssektorn står idag för närmare 40 % av Sveriges totala energianvändning (källa: Boverket.se). För att minska klimatpåverkan från energin måste vi reducera vår energianvändning genom energieffek-tivisering och att använda energi från förnybara energi-källor.

Lokalkoncernens största utmaning är att se till att det som byggs på den mark som säljs av Älvstranden Utveckling inom ramen för Vision Älvstaden blir så ener-gieffektivt som möjligt. Av Älvstadens 5 miljoner BTA i potentiella byggrätter kommer en betydande del att utvecklas på Älvstrandens mark. I takt med att vi bygger allt mer energieffektivt och minskar energianvändning under byggnaders driftfas blir den inbyggda energin en allt viktigare faktor. För att en byggnad ska bli maximalt hållbar i ett livscykel-perspektiv måste hänsyn tas till energiåtgång under såväl byggprocess som driftfas. Genom aktiva val och utvärdering av konstruktions- och systemlösningar och material tillsammans med planering av transport-lösningar och byggarbetsplatsens utformning kan den in-byggda energin och klimatpåverkan reduceras betydligt. Inom lokalkoncernen har vi börjat se på byggnader ur ett livscykelperspektiv med hjälp av livscykelanalyser (LCA).

Avgränsning
Lokalkoncernens bolag råder som fastighetsägare och förvaltare över den del av elanvändningen som avser fastighetsdrift. När det gäller värmeenergi så är rådig-heten begränsad då hyresavtalen i stor utsträckning utformas som kallhyresavtal. I dessa fall är samverkan med våra hyresgäster av största vikt för att minska energianvändningen. I redovisningen inkluderas enbart de fastigheter lokal-koncernen själva byggt och äger, det vill säga att den inte inkluderar det som övriga aktörer byggt i Älvstaden. Dock arbetar vi aktivt för att dessa ska bli så klimat-smarta som möjligt.

GÖTEBORGS STADS MILJÖ-PROGRAM 2013–2020:

Miljömål 1: Begränsad klimatpåverkan

2050 har Göteborg en hållbar och rättvis utsläppsnivå av växthusgaser.

Delmål 1: Minskade utsläpp av koldioxid till 2020

2020 ska utsläppen av koldioxid från den icke-handlande sektorn ha minskat med 40 % jämfört med 1990.

Delmål 3: Minskade utsläpp av växthusgaser från konsumtion till 2035

2035 ska göteborgarnas konsumtions-baserade utsläpp av växthusgaser vara maximalt 3,5 ton koldioxidekvivalenter per person.

Delmål 4: Minskad energianvändning

Energianvändningen i bostäder ska minska med minst 30 %. Elanvändningen (exklusive industri och transporter) ska minska med minst 20 % fram till 2020 i förhållande till användningen 1995.

Redovisningen omfattar fjärrvärmeanvändning och de utsläpp av växthusgaser som kommer från den samt fastighetsel för samtliga fastigheter i beståndet. Utöver denna energianvändning använder hyresgästerna el-energi som i stor utsträckning påverkas av vilken typ av verksamhet som bedrivs. Hyresgästernas elanvändning redovisas inte i denna rapport.

Mål och styrning

Arbetet med minskade klimatutsläpp styrs ytterst av Göteborgs Stads Miljöprogram, Göteborgs Stads handlingsplan för miljön och Klimatstrategiskt program för Göteborg. Utifrån dessa stadenövergripande styrdokument arbetar respektive bolag i koncernen med egna mål och handlingsplaner för att nå minskad klimatpåverkan. Higab är det bolaget som bygger och följer då Miljöbyggnad silver. Göteborgs Stads Parkering utgår från bolagets hållbarhetsprogram.

All el som köps in och används av bolagen i lokalkoncernen är märkt med Bra Miljöval som är en miljömärkning med höga krav och innebär att energin kommer från förnybara energikällor som vatten-, vind- och solkraft samt biomassa.

Klimatberäkningar

Göteborgs Stads Parkering har i sitt byggprojekt Masthugget Väst, en anläggning med 700 parkeringsplatser, ställt krav på att ta fram en klimatberäkning i två steg – varav den första klimatberäkningen i systemhandlingsskedet nu är framtagen. Klimatberäkningen har gjorts för byggnadens pålar, grund, stomme, pågjutning och fasad.

Att minska byggnadernas klimatpåverkan är en viktig pusselbit för att Älvstranden Utveckling ska klara sitt tuffa klimatmål med en utsläppsminskning av koldioxid med 50 procent inom några år. Som ett led i detta arbete har bolaget under året låtit undersöka vilken klimatbelastning byggnader har idag, och hur mycket avtrycket kan minska vid nyproduktion med dagens teknik. Arbetet har utförts av några av Sveriges ledande experter. Den nya kunskapen innebär att Älvstranden Utveckling kommer kunna ställa tuffa men realiserbara klimatkrav från 2021 och framåt, när nya byggnader ska uppföras i bolagets delområden i Älvstaden.

Resultat – energianvändning

Tabellen visar total användning av el och normalårskorrigerad fjärrvärme för lokalkoncernen samt energianvändning per yta, Atemp. Inom koncernen används även biogas, fjärrkyla och koncernens egenproducerade solel. Tabellens siffror avseende föregående år inkluderar Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Fastighets AB Rantorget och koncernens lokalytor har till följd av försäljningarna reducerats med 452 345 m².

Energi-användning	2018 (MWh)	2018 (kWh/m²)	2019 (MWh)	2019 (kWh/m²)	2020 (MWh)	2020 (kWh/m²)
Elenergi	40 471	28,4	38 368	25,9	33 352	32,4
Fjärrvärme	109 339	76,7	104 655	70,8	85 450	83,1
Biogas	1 614	-	1 364	-	1 372	-
Fjärrkyla	6 504	-	5 211	-	5 079	-
Egenprod. solel	85	-	94	-	356	-

Mellan 2019 och 2020 förändrades energianvändningen enligt följande:

Elenergi:	+6,5 kWh/m²	eller	+25 %
Fjärrvärme:	+12,3 kWh/m²	eller	+17 %

Producerad energi

Under 2020 producerades i lokalkoncernen cirka 356 MWh (2019: 94 MWh) med hjälp av solceller där främst Älvstranden Utveckling har gjort ett antal investeringar under året.

Resultat – koldioxidutsläpp

När hållbarhetsrapporten skrevs hade enbart preliminära miljövärden för fjärrvärme och el för 2020 presenterats av energileverantören Göteborg Energi AB. Dessa har använts för att beräkna de koldioxidutsläpp som orsakas av energianvändningen under året.

Lokalkoncernens totala utsläpp av koldioxidekvivalenter till följd av el- och fjärrvärmeanvändning uppgick för 2020 till 855 ton, att jämföra med 3 052 ton för 2019. Förvaltnings AB GöteborgsLokaler var enda bolaget inom koncernen som valde att inte köpte fjärrvärme märkt Bra Miljöval vilket har en emissionsfaktor som är mer än 8 gånger högre och är den främsta anledningen till att antal ton reducerats från föregående år. Utöver detta har Higab under 2020 uppnått en sänkning av bolagets fjärrvärmeförbrukning om 5,7 %.

Koldioxid-utsläpp	2018 (ton)	2018 (kg/m²)	2019 (ton)	2019 (kg/m²)	2020 (ton)	2020 (kg/m²)
Elenergi	4	0,003	4	0,003	0	0,00
Fjärrvärme	3 013	2,12	3 048	2,06	855	0,83
Totalt	3 017	2,12	3 052	2,06	855	0,83

Foto: Carina Gran

Nya laddplatser i samarbete med Göteborg Energi

Under hösten och vintern genomför Göteborg Energi och Göteborgs Stads Parkering en massiv utbyggnad av det publika laddningsnätverket för eldrivna bilar i Göteborg. Satsningen innebär att 500 nya laddplatser blir tillgängliga. Laddarna placeras på publika parkeringsytor, där det antingen inte finns laddare eller på befintliga parkeringar med hög beläggning av eldrivna fordon. Först och främst kommer de placeras ut i centrala Göteborg där efterfrågan från både boende och besökare är som störst. När dessa nya laddplatser är på plats finns det totalt 1 300 antal publika laddare på bolagets parkeringar. ■

Minskade utsläpp när lägenhetsmoduler transporteras på vatten

I Frihamnen lossades i april ett 40-tal nya moduler till det pågående bygget av temporära bostäder på Kvillepiren. Det var första gången som leveransen skedde med båt vilket innebar en 60-procentig reduktion av koldioxid jämfört med om godset kommit med lastbil.

Tidigt en morgon anlände nederländska lastfartyget Kinne med 48 nya lägenhetsmoduler till Frihamnen i Göteborg. Lägenheterna är en del av de bostäder med tidsbegränsade bygglov som byggs på Kvillepiren i Frihamnen. Den vanliga transportvägen vid bostadsproduktion är via lastbil, men för första gången provades nu att leverera sjövägen, bara ett stenkast från platsen där bostäderna uppförs.

– Det är en smart lösning. Vi slipper många och långa lastbilstransporter och sparar både tid men framförallt miljö. För denna transport reduceras koldioxidutsläppet med 60 procent jämfört med en lastbilskonvoj, säger Ida Fossenstrand projektledare på Älvstranden Utveckling.

Modulerna tillverkas i Baltikum och har transporterats med fartyg från Klaipėda i Litauen. Båten lämnade hamn på en tisdag och anlände till Frihamnen tidigt på torsdagsmorgonen två dagar senare.

Frihamnspiren har under 2020 fått se flera fartyg lägga till. Tvärbalkarna till nya Hisingsbron har tagits in den vägen och även andra brodelar.

– Vi ser en möjlighet att utnyttja de kajer som Staden äger för stora transporter, inte minst för byggleveranserna till utvecklingen av Älvstaden, säger Ida Fossenstrand på Älvstranden Utveckling. ■

Kraftsamling i gemensamt projekt kring cement och betong

Projektet Betcrete samlar hela värdekedjan inom cement- och betongbranschen med målet att uppnå klimatneutralt byggande 2045. Älvstranden Utveckling är en av projektdeltagarna.

– Trots utsläppen ser vi att betong på många sätt är ett fantastiskt material som har och kommer att ha en viktig plats i våra stadsutvecklingsprojekt även framöver. Därför är det viktigt för oss att medverka till att klimatpåverkan från betong minskar i snabb takt, säger Åsa Lindell, processledare hållbarhet på Älvstranden Utveckling.

Foto: Angelica Hvass

Syftet med projektet är att implementera cement- och betongbranschernas färdplaner för klimatneutralt byggande. RISE har fått i uppdrag att koordinera projektet som finansieras av Vinnova. ■

Higab har nått nytt energimål

Under 2020 har den totala energianvändningen i Higabs hus minskat med över fem procent. – Det motsvarar driften av 190 normalvillor eller klimatavtrycket från 53 000 luncher, säger Robert Werner, energiingenjör på Higab.

Inför 2020 sattes ett nytt hållbarhetsmål på Higab. Att minska den totala energianvändningen i bolagets fastigheter med fyra procent eller i energimängd 3 GWh. Redan två månader innan årsskiftet var målet uppnått.

– Vi har infört ett nytt arbetssätt och en ny styrstrategi. Men en minst lika viktig pusselbit har varit samarbetet mellan mig, våra dedikerade drifttekniker och andra som har stöttat. Tillsammans har vi sett till att det har skett en minskning av energianvändningen med 5,1 procent, säger Robert Werner.

Analysera och optimera

Higab äger och förvaltar runt 300 byggnader i Göteborg med mycket olika förutsättningar, vilket har krävt ett omfattande arbete för att få till hållbara lösningar. Företagets drifttekniker har arbetat utifrån en systematisk optimeringsmetod där fastighetssystem analyseras och justeras efter en lång checklista. Det handlar om enkla punkter som att följa upp och justera temperaturer och kontrollera verkningsgrad på värmepumpar, till mer avancerade delar som att optimera startpunkt för pumpar och fläktar och analysera funktionssamband mot verksamhetsbehov.

Stora insatser

Efter en genomförd driftoptimering går drifttekniker och energiingenjör igenom vad som har identifierats. Utifrån resultatet tas ett förbättringsförslag fram med mindre åtgärder i närtid och större åtgärder som planeras in i det fortsatta underhållet.

– Under 2020 har vi genomfört stora insatser som att modernisera styrutrustning för ventilation och värme, byta till tryckstyrda och energieffektiva cirkulationspumpar, spåra läckage i ventilationssystem och byta ventilationsaggregat. Sedan har jag själv under året gjort digitala nattvandringar, alltså kollat igenom våra uppkopplade system för att fånga upp avvikelser, säger Robert Werner.

En annan viktig del är Higabs nya styrstrategi där man bland annat har skapat ett "energilarm" som signalerar om det finns defekta enheter och andra fel.

– Alla åtgärder är utförda för att hålla över tid, det är alltså inga snabba lösningar. Effektivt och robust har varit ledorden, säger Robert Werner. ■

Öppen och attraktiv stad

Göteborg ska vara en hållbar turist-, mötes- och evenemangsstad öppen för världen. Lokalkoncernen bidrar till att turist- och besöksnäring etableras och utvecklas. Genom koncernens uppdrag stärker vi även det befintliga näringslivet och stimulerar nyetableringar genom att skapa attraktiva och kreativa miljöer, och förutsättningar för tillväxt.

Ett starkt företags- och innovationsklimat med samverkan mellan näringsliv, akademi och andra aktörer möjliggör utveckling av hållbara och samhällsförbättrande innovationer och leder till etablering av fler företag och ökad sysselsättning.

I begreppet öppen och attraktiv stad kan mycket tolkas in. Vi har valt att fokusera på det vi gör för våra besökare och för de företag som funderar på, eller väljer att etablera sig i Göteborg.

Mål och styrning

Det finns ett flertal styrdokument, riktlinjer, planer och program som syftar till att styra koncernens verksamhet i en riktning som bidrar till att göra Göteborg till en öppen och attraktiv stad, för både besökare och näringsliv. Det handlar om kultur, trygghet, jämlikhet, tillgänglighet och mycket annat.

Lokalkoncernen kan bidra till en attraktiv stad för göteborgarna och stadens alla turister när Hågab öppnar upp bolagets kulturfastigheter, Älvstranden Utveckling bjuder in till olika områden för stadsutveckling och Göteborgs Stads Parkering skyltar med strategiskt placerade anläggningar.

Koncernen kan även bidra till en attraktivt miljö för näringslivet och dess utveckling genom en dynamisk stadsutveckling, flexibla och ändamålsenliga fastigheter, innovativa och kreativa miljöer samt god tillgänglighet.

Allt detta skapar förutsättningar för trygghet, jämlikhet och tillgänglighet och är lokalkoncernens bidrag till en öppen och attraktiv stad.

De viktigaste vägledande dokumenten är Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018-2035 och Göteborgs Stads program för besöksnäringen fram till 2030.

Coronapandemins påverkan

Trots svårigheter på grund av pandemin har lokal-koncernens verksamheter kunnat fortlöpa någorlunda intakt. Bolagen har erbjudit olika former av stödåtgärder till hyresgästerna för att upprätthålla attraktiva och kreativa miljöer i staden.

GÖTEBORGS STADS NÄRINGSLIVS- STRATEGISKA PROGRAM 2018–2035:

Övergripande mål: Minst 120 000 nya jobb till 2035

Underliggande mål:

1. Kompetensförsörjning och attraktionskraft
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.
2. Samhällsplanering
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.
3. Företagsklimat och innovationskraft
Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR BESÖKSNÄRINGEN FRAM TILL 2030:

Övergripande mål: 2030 har turismen till Destinationen Göteborg fördubblats

Följande indikatorer används för att följa upp det övergripande målet:

- Antalet kommersiella gästnätter totalt ökar från 4,5 miljoner 2015 till 9 miljoner 2030. Detta innebär att tillväxten i gästnätter per år är cirka 4,5 %.
- De internationella gästnätterna ökar från 1,35 miljoner till 3,6 miljoner (6,8 % årlig ökning).
- 12 500 nya jobb på hel- eller deltid skapas (= 8 500 årsarbeten) under perioden.
- Omsättningen i besöksnäringen ökar från cirka 24 miljarder kronor 2015 till ca 40 miljarder 2030.

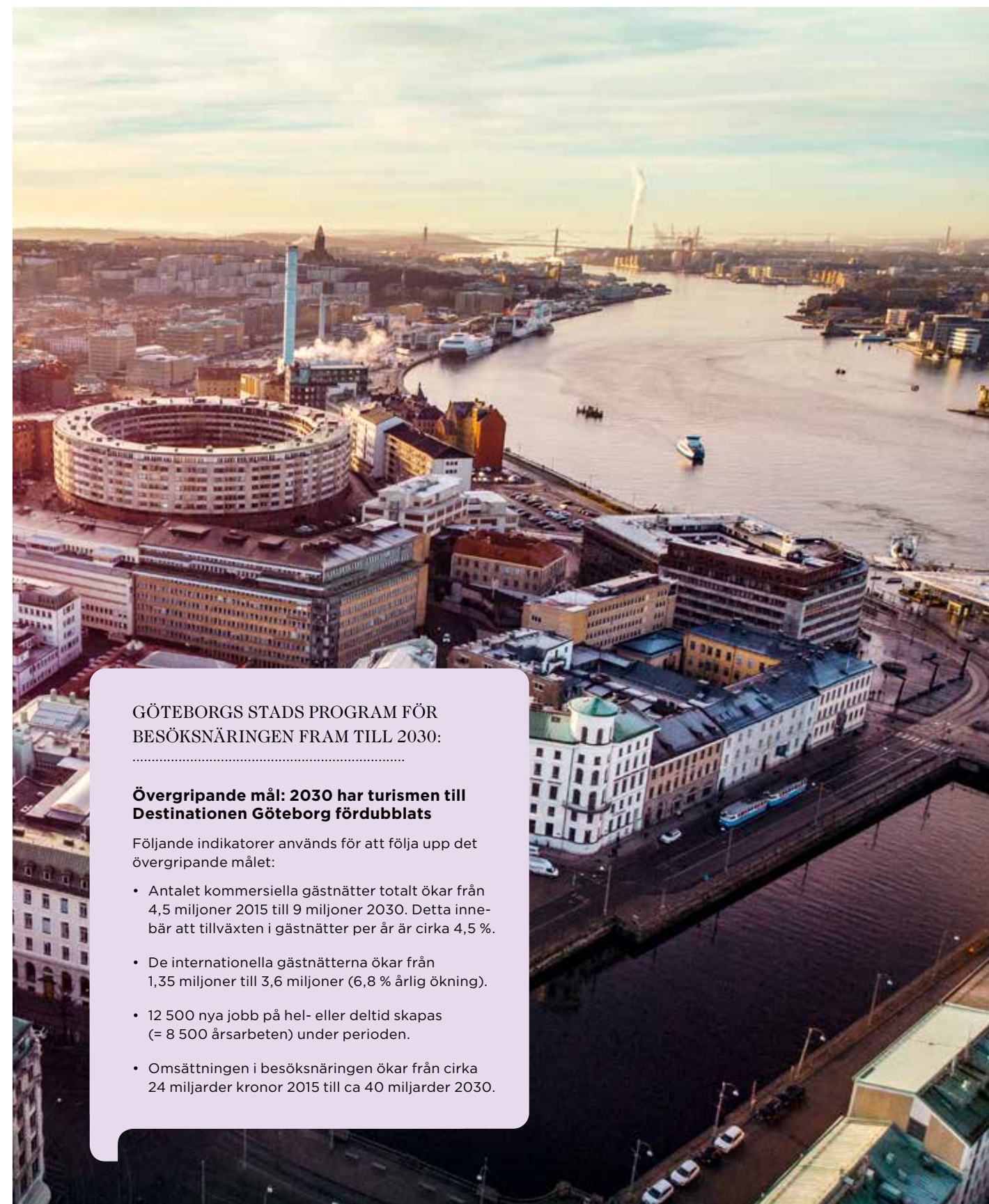

Foto: Edwin Johansson

Lindholmen Science Park – 20 år av samarbete

Historien om Lindholmen Science Park är historien om hur det krisdrabbade området Lindholmen blev Göteborgs mest dynamiska och kunskapsintensiva stadsdel.

Lindholmen Science Park fyllde 20 år 2020, en jubilar värd att uppmärksamma. Bakgrunden sträcker sig till 1980-talet då Lindholmen låg öde efter den stora varvskrisen som drabbade Göteborg hårt.

Göteborgs Stad tog över ansvaret för Lindholmen i början av 1990-talet, och sex gymnasieskolor och en högskola etablerades på området, som i övrigt var utvecklat. Samtidigt inleddes ett samarbete mellan Göteborgs Stad och näringslivet, och Lindholmen Science Park föddes.

Sedan dess har områdets utveckling gått spikrakt uppåt och på Lindholmen finns idag närmare 400 företag och verksamheter som är frukten av en samverkan mellan näringsliv, akademi och samhälle. Älvstranden Utveckling har hela tiden haft en central roll genom det övergripande ansvaret för byggnader och infrastruktur i området. ■

Tillfällig husbilspartering på Valhalla

Inför sommaren 2020 omvandlades en del av bilparkeringen på Valhalla till en tillfällig parkering för husbilar. Det var ett effektivt sätt att använda en yta som ändå stod tom på grund av få/inga evenemang under sommaren.

Husbilspareringen avslutades sista augusti. Den hade under sommaren haft relativt få besökare med maximalt 33 på en dag. En kundundersökning genomfördes där en stor del av de tillfrågade var mycket nöjda med parkeringen. ■

Lindholmen har fått en egen playa

Många har sett den vid Skeppsbron – playan mitt i stan. Nu har Lindholmen fått en egen motsvarighet, en playa vid älven där det går att stoppa tårna i sanden och koppla av bland solstolar och parasoller.

Playa Lindholmen är en del av Älvstranden. Utvecklings kontinuerliga arbete med att skapa trivsamma platser i Älvstadens olika delområden, i takt med att stadsutvecklingen pågår.

– Det här är ett gammalt varvsområde, och playan är ett försök att skapa liv och rörelse och locka folk till området, säger Torgny Tennby, teknisk förvaltare och den som ligger bakom idén och genomförandet av Playa Lindholmen.

Den nya playan består av bänkar, solstolar, parasoller, sand och gröna inslag med utsikt över Lindholmens kranar och Göta älv. Den är öppen dygnet runt, året runt. ■

Foto: Pixabay

70 % tyckte kostnaden var prisvärd
84 % kan tänka sig att rekommendera parkeringsplatsen
86 % tyckte att det var ganska enkelt/enkelt att betala

Göteborgs hemliga trädgård har fått nytt liv

Under året har trädgården vid Gathenhielska Huset rustats upp för att bli mer tillgänglig och inbjudande för göteborgarna.

Våren 2020 öppnades Gathenhielska Huset för att bli ett kulturellt nav runt Stigbergstorget. Historieverket, som arbetar med att levandegöra stadens historiska platser, flyttade in med ambitionen att fler skulle få ta del av det anrika huset. Nästa steg i utvecklingen av kulturmiljön var att göra i ordning trädgården, som varit något av en okänd och lite hemlig plats.

– Huset och trädgården har en lång historia där spår från tre sekel finns bevarade. Högabs har sett till att bevara dessa årsringar samtidigt som trädgården och huset ska vara en inspirerande, vacker och rofylld mötesplats för besökare, säger Högabs byggnadsantikvarie Boel Melin som tillsammans med projektledaren Arash Afkari hållit i upprustningen.

Omfattande upprustning

Gathenhielska Huset byggdes på 1740-talet och är ett av Göteborgs äldsta hus. Trädgården på baksidan är troligtvis lika gammal och ingick en gång i tiden i det replageri som låg längs nuvarande Bangatan.

– Utgångspunkten har varit att låta hela historien få plats, att inte ta bort historiska lager, varken nya eller gamla.

Traditionella material och metoder

Det röda lusthuset, troligen från 1700-talet, har rustats upp och restaurerats med tidstypiska material som linoljefärg, slamfärg och äldre beslag. För att skydda verandan har den glasats in. Nya fönster har tillverkats i samma stil som redan befintliga verandafönster.

De nya verandadörrarna har inspirerats av tiden för uppförandet av verandan, som bedömts ha skett i mitten av 1800-talet. Även trädgårdens nedsänkta växthus har återuppbyggts och kulturhistoriskt värdefulla delar som naturstensmurar och en äldre murad spis har bevarats och rekonstruerats.

– Allt har genomförts på ett varsamt sätt med traditionella metoder och material. Det tidigare träplanket som ramade in trädgården har ersatts av ett svart smidesstaket som bättre passar in i miljön och gör att det går att blicka in och ut ur trädgården, vilket även skapar större trygghet, säger Boel Melin.

När huset och trädgården öppnar upp knyts den historiska kulturmiljön tydligare ihop med övriga Gathenhielska Kulturresevatet. Liksom andra besöksmål i området, som Sjöfartsmuseet och café- och kulturlivet, bidrar det till att Stigberget blir en öppen och välkomnande mötesplats. ■

Ny fasad gav snyggt och tryggt p-hus

Fasadbytet av P-hus Per Dubb vid Sahlgrenska sjukhuset är klart och har följt såväl budget som tidplan. Projektet har inneburit att p-huset har fått en ny fasad bestående av lackad aluminium och cortenkassetter med en utanpåliggande trappa. Aluminiumet ska representera himmel och cortenet ska symbolisera berg, då p-huset ligger insprängt i ett berg. Den utanpåliggande trappan gör det enklare för våra kunder att hitta och det blir tryggt och säkert att gå till fots. Jämfört med den befintliga tegelfasaden, som höll på att vittra sönder, släpper den nya fasaden in mer ljus och anläggningen uppfattas som mycket rymligare. ■

Foto: Carina Gran

Jämlikt Göteborg

Göteborg är en segregerad stad med stora skillnader i livsvillkor mellan olika grupper och mellan olika delar av staden. Dessa skillnader ska minska för att vi ska få en ökad sammanhållning, tillit och delaktighet.

Ett socialt hållbart samhälle lockar också näringsliv och företagande. Det betyder att alla vinner på en mer jämlik stad, inte bara enskilda områden eller grupper. Tillsammans med stadens övriga organisationer ska vi i lokalkoncernen medverka till att Göteborg blir en mer jämlik stad. Det gör vi bland annat genom stadsutvecklingsprojekt, trygghetsarbete, tillgänglighetsanpassning och genom att skapa mötesplatser för alla i staden.

I Göteborg finns stora skillnader i livsvillkor och hälsa mellan grupper och områden. Skillnaderna i livsvillkor behöver minska för ökad sammanhållning, tillit och delaktighet. I grunden handlar det om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa. En jämlik stad innebär inte att alla är lika. Med det innebär att alla lika värde och likvärdiga förutsättningar.

Tillsammans har vi inom lokalkoncernen ett ansvar att bidra till att Göteborg blir mer jämlikt. Vi arbetar för att segregationen ska motverkas genom att exempelvis skapa olika former av mötesplatser som är öppna och tillgängliga för alla, skapa trygghet i de områden i staden där vi är verksamma och på olika sätt skapa inkludering och erbjuda en delaktighet i utvecklingen av vår stad.

Älvstaden, som Nordens största stadsutvecklingsprojekt, är ett kraftfullt verktyg för att bidra till att ojämlikheterna minskar i Göteborg. Älvstaden ska bidra till att klyftorna minskar, både fysiskt och socialt.

Mål & styrning

Arbetet med jämlikhet i staden styrs av Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026 som omfattar samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad. I programmet pekas viktiga målområden ut som bolag och förvaltningar i Göteborgs Stad ska samverka kring för att bidra till att minska skillnaderna i livsvillkor och hälsa mellan grupper med olika social status. Det omfattar också grupper som är diskriminerade, marginaliserade eller exkluderade. Målet är en sammanhållen stad där alla lever ett gott liv som de själva värdesätter.

Dialog och delaktighet

Vision Älvstaden utgår från 2 800 göteborgares tankar, idéer och önskemål om utvecklingen av det centrala området på båda sidor av Göta Älv. Delaktighet och dialog är förutsättningar för att säkerställa invånarnas rätt till sin egen stad och att vi ska bygga staden utifrån invånarnas skiftande behov och önskemål. Att arbeta med att utveckla metoder för dialog och delaktighet och att genom transparens verka för en aktiv öppenhet är en viktig del i att skapa en hållbar och jämlik stad.

Älvstranden Utveckling provar olika metoder för att involvera stadens invånare i stadsutvecklingen. Arbetet med att hitta relevanta och möjliga sätt att göra fler delaktiga är ständigt pågående.

Göteborgs Stads Parkering har under några år haft dialog med fokusgruppen seniorer i syfte att öka delaktighet och medskapande. Under 2020 har bolaget till följd av Folkhälsomyndighetens rekommendationer, valt att inte genomföra dialogerna.

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR EN JÄMLIK STAD 2018–2026:

Mål: Göteborg ska vara en jämlik stad

Det finns totalt fyra målområdena som stadens jämlikhetsarbete kommer fokusera på för att uppnå målet

- Skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor
- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer
- Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit

Tillsammans bildar målområdena en helhet som spänner över alla livsfaser. Varje målområde hänger samman och bidrar till en helhet – en jämlik stad.

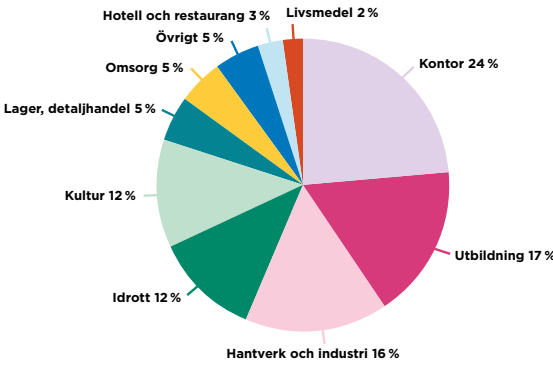

Foto: Edwin Johansson

Hyresspridning

Ett jämlikt utbud av lokaler till stadens medborgare för deras verksamheter och aktiviteter, är ett viktigt bidrag till jämlika livsvillkor och god hälsa. Koncernen ska i första hand förvalta special- och strategiska fastigheter för staden och har ett särskilt ansvar att tillhandahålla lokaler för föreningsliv och kulturverksamhet. Den variation av verksamheter och innehåll som finns i koncernens lokaler idag, bidrar både till ett rikt näringsliv och till rika livsmiljöer.

Verksamheter i våra lokaler (m²)

Certifiering för ett tryggare centrum

Under de senaste tre åren har satsningar gjorts för att skapa bättre och tryggare kvällsupplevelser i centrala Göteborg. Nu har stadsdelen Västra Nordstan certifierats enligt samverkansmodellen Purple Flag.

– Det känns jättebra. Nu har vi en certifiering med en handlingsplan att förhålla oss till samtidigt som alla delaktiga aktörer har tagit på sig uppgiften att se till att åtgärderna i planen genomförs, säger Cina Gasparini, utvecklare av kulturmiljöer på Higab.

Sedan 2017 har Göteborgs Stad tillsammans med fastighetsägare, centrumorganisationer, polisen och andra

aktörer drivit ett förbättringsarbete för att centrala Göteborg ska kännas välkomnande och tryggt. Det har gjorts med hjälp av samverkansmodellen Purple Flag som organisationen Svenska stadskärnor står bakom. Sedan tidigare har Nordstan, Lilla Bommen och Fredstan certifierats enligt Purple Flag. Nu är det klart att Västra Nordstan blir det fjärde området som certifieras. Arbetet utgår från följande punkter: säkerhet, tillgänglighet, utbud, själva platsen och en gemensam policy.

– Purple Flag-samarbetet passar väl in med vårt övriga utvecklingsarbete inom Västra Nordstan Revival, säger Cina Gasparini. ■

Ett levande och tillgängligt Västra Nordstan

Med avstamp i stadens 400-årsjubileum vill Higab bidra till stadens utveckling genom att skapa attraktiva, tillgängliga och levande miljöer, mötesplatser och besöksmål. En av platserna är Göteborgs historiska hjärta, Västra Nordstan.

I Västra Nordstan pågår ett omfattande utvecklingsarbete, utifrån ledorden hållbarhet, innovation och tradition. Målsättningen är en levande och trygg stadsdel där verksamheternas inriktning och utbud ska präglas av hållbarhetstänk och vara såväl en kontrast som ett komplement till utbudet i Nordstans köpcentrum. Utvecklingsarbetet, som sker i samverkan med verksamheter och aktörer på platsen, går under namnet Västra Nordstan Revival.

Under 2020 har arbetet fortgått, men fått anpassas utifrån restriktionerna för rådande pandemi. Stora publika evenemang har inte varit möjligt att arrangera. Däremot har mindre aktiviteter riktade till allmänheten covidanpassats och genomförts. Historieverket har till exempel haft en kreativ skaparverkstad för lokala och internationella kulturutövare som vill delta i stadens historiska firande 2021, och Sätt färg på Göteborg bjöd in till workshop där deltagarna fick skapa collage, inspirerade av Västra Nordstan historia. Collagen ska tryckas upp på vimplar och vara en del av 21 km-konst-stråket som sträcker sig från Angered, genom Västra Nordstan till Röda sten i Majorna – som ett sätt att knyta ihop staden. ■

Besök Älvrummet hemifrån genom digital visning

Älvrummet är en arena för debatter i stadsutvecklingsfrågor och utställningar av förslag och planer. I Älvrummet finns både inspiration och information om den pågående stadsutvecklingen i Älvstaden. Här får besökaren en helhetsbild av det som planeras och det som redan är klart. En modell över centrala Göteborg ger en överblick över staden nu och i framtiden. Göteborgs Stad står bakom Älvrummet och det är Älvstranden Utveckling som ansvarar för verksamheten.

För att nå ut till fler människor, och följa restriktionerna kring Covid-19 är det nu möjligt att boka en digital guidad visning, istället för att göra ett fysiskt besök.

– Att öppna upp för digitala visningar innebär att vi kan fortsätta att berätta om stadsutvecklingen i centrala Göteborg, på ett sätt som är säkert och går i linje med de restriktioner som gäller. Det är också ett tillfälle för oss att tänka konstruktivt och se nya möjligheter i den tid som råder. På detta sätt kan vi ha en fortsatt dialog med våra besökare, samtidigt som vi utvecklar Älvrummet som verksamhet, säger Maria Karlsson, kommunikationsstrateg på Älvstranden Utveckling. ■

Tillgängliga webbplatser

Under året har ett omfattande arbete gjorts för att tillgänglighetsanpassa bolagens webbplatser. Nu har det blivit enklare för alla besökare, oavsett funktionsvariation, att använda sidorna och ta del av information.

2016 blev det klart att offentliga organisationer inom EU skulle få lagkrav att öka den digitala tillgängligheten på webbplatser och appar för alla användare. Det handlar framförallt om demokratiska rättigheter och att alla ska kunna ta del av det som publiceras. Det nya webbdirektivet för webbplatser började gälla för lokalkoncernen den 23 september 2020 och det innebär att hemsidorna för Higab, Göteborgs Stads Parkering och Älvstranden Utveckling behövde en grundlig genomgång.

Tydligare innehåll

Under året har bolagen analyserat och tagit fram åtgärdsplaner för sina respektive webbplatser. De ändringar och förbättringar som har genomförts har bland annat handlat om att justera kontraster och färger, se till att beskriva allt innehåll som inte är text, markera länkar och utveckla systemet för att kunna hantera hemsidorna med enbart tangentbordet. Det har även funnits brister i struktur och användarvänlighet. Åtgärderna har krävt en stor arbetsinsats internt i bolagen under året. Resultatet är att webbplatserna nu har fått tydligare innehåll, bättre sökmotoroptimering och längre livslängd.

Enligt lagkravet har det publicerats tillgänglighetsredovisningar som beskriver aktuell status på webbplatserna. Analys av webbtillgängligheten kommer att utföras årligen för att säkerställa att bolagen följer de krav som finns. Vid nya uppdateringar kommer tillgänglighetsredovisningarna att uppdateras.

Under 2021 kommer tillgängligheten på Higabs stadsvandrings-app och Göteborgs Stads Parkerings app att analyseras då lagkrav om tillgänglighet på mobila applikationer träder i kraft den 23 juni 2021. ■

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetarna är lokalkoncernens viktigaste tillgång och resurs. I en tid när många konkurrerar om kompetensen är det av största vikt att ha ett starkt varumärke som arbetsgivare. Detta för att kunna attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens.

Ett starkt varumärke får vi genom att erbjuda trygga, rättvisa och jämlika anställningsvillkor och genom att se och ta hänsyn till våra medarbetares olika livssituationer. Målet är att erbjuda alla medarbetare ett hållbart arbetsliv i balans med andra delar av livet.

När Göteborg utvecklas i rekordtakt är det många som konkurrerar om kompetensen inom koncernens sektorer. Det innebär att rörligheten på arbetsmarknaden generellt ökar. Att ha ett starkt varumärke som bra arbetsgivare och vara en attraktiv arbetsplats är av största vikt för att kunna attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Motiverade medarbetare och ett stort personligt engagemang stärker bolagen.

Bolagen i lokalkoncernen ska, av såväl medarbetare som invånare i staden, uppfattas som attraktiva arbetsplatser med jämlika, rättvisa och trygga arbetsvillkor. Inom alla bolag i lokalkoncernen bedrivs ett aktivt arbete med kompetensutveckling av medarbetare som baseras på individuella utvecklingssamtal.

Inom koncernen erbjuds varje år ett antal praktikplatser för studenter och feriearbete för skolorna.

Mål & styrning

Det som ytterst styr vårt arbete med att vara en attraktiv arbetsgivare är, förutom kommunfullmäktiges budget, Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023.

I programmet beskrivs utgångspunkter, mål och strategier med syftet att stärka Göteborgs bolag och förvaltnings roll som attraktiva arbetsgivare. I programmet finns även ett antal indikatorer för uppföljning av detsamma.

Klagomålsfunktioner finns genom facklig samverkan, utvecklingssamtal, arbetsplatsträffar, skyddsronder och genom en whistleblower-funktion i Göteborgs Stad. Arbetet med jämställdhet och mångfald bedrivs enligt respektive bolags likabehandlingsplan, anvisningar för rekrytering och ovan nämnda program för attraktiv arbetsgivare. Alla bolag i lokalkoncernen har en lika-

GÖTEBORGS STADS PROGRAM FÖR ATTRAKTIV ARBETSGIVARE 2019–2023:

Mål 1:

Vi är stolta över den nytta vi gör för dem vi är till för

Mål 2:

Vi har ett hållbart arbetsliv där verksamhet och hälsa utvecklas

Mål 3:

Vi attraherar och behåller medarbetare

behandlingsplan som är fastställd av respektive styrelse och revideras årligen. Planen utgår från diskrimineringslagen, stadens styrande dokument inom området och KF:s budget.

I likabehandlingsplanerna beskrivs bolagens förhållningssätt och systematiska arbete rörande mänskliga rättigheter och diskriminering. I enlighet med lika-behandlingsplanerna arbetar vi med åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, etnicitet, religiös tillhörighet, funktionsvariation och sexuell läggning.

All rekrytering utgår från en kravprofil och baseras på behovet av kompetens. I övrigt ges alla sökande till utannonserade tjänster samma möjlighet.

Praktikplatser

Utöver att vilja främja en öppen och attraktiv stad, tror vi att vårt varumärke som arbetsgivare stärks genom att erbjuda praktikplatser och feriearbete. Detta stimulerar även bolagens framtida behov av kompetensförsörjning och ger möjlighet för både unga och de i utanförskap att etablera sig på arbetsmarknaden.

Årets pandemi har ändrat bolagens förutsättningar och möjligheter att erbjuda praktikplatser och feriearbete enligt ordinarie plan. Lokalkoncernen har kunnat erbjuda ett större utbud än tidigare år med totalt 13 ordinarie praktikanter och 8 feriearbetare. I somras inledde även Higab, Liseberg och GotEvent ett samarbetat som gav ca 100 hög- och mellanstadieelever feriearbete på stadens arenor.

Indikatorer och målvärden för uppföljning av programmet

Nedan jämförelser med föregående års utfall är justerade för GöteborgsLokalers 65 anställda som numera ingår i Framtiden-koncernen.

Personalomsättning

Medarbetare i lokalkoncernen vid 2020 års slut:

Bolag	Totalt	Kvinnor	Män	Ny-anställda	Slutat
Higab	92 (93)	37 (37)	55 (56)	13 (19)	11 (10)
Göteborgs Stads Parkering	82 (91)	47 (51)	35 (40)	5 (15)	12 (14)
Älvstranden Utveckling	94 (96)	58 (60)	36 (36)	9 (15)	14 (12)
Lokal-koncernen	268 (280)	142 (148)	126 (132)	27 (49)	37 (36)

Koncernen erbjuder främst tillsvidareanställningar, men vid några tillfällen har det varit ändamålsenligt med tidsbegränsade anställningar vilket även ingår i årets siffror med 1 nyanställning och 6 avslutade anställningar.

Mångfald bland styrelser och medarbetare

Mångfald på arbetsplatsen innebär att inkludera människor med olika egenskaper och perspektiv. Lokalkoncernen mäter bolagens fördelning avseende kön som i slutet på december 2020 såg ut såhär:

Antalet anställda om 268 (280) är 12 färre än vid samma tid 2019, där könsfördelningen är 53 % (53 %) kvinnor och 47 % (47 %) män.

Antalet chefer var vid 2020 års slut 36 (43), där fördelningen var 61 % (54 %) kvinnor och 39 % (57 %) män.

Antal ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser uppgick 2020 till 31 (38) med fördelningen 32 % (34 %) kvinnor och 68 % (66 %) män.

Lokalkoncernen utfall 2020

Frisknärvaro

Frisknärvaro är ett relativt nytt begrepp och kan enklast beskrivas som motsatsen till sjukfrånvaro. För lokalkoncernen innebär frisknärvaro andel medarbetare med totalt 4 dagars sjukfrånvaro eller mindre.

Frisknärvaro i lokalkoncernen under 2020:

Frisknärvaro bolag	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Higab	73 (71)	69 (62)	76 (77)
Göteborgs Stads Parkering	72 (82)	68 (86)	77 (92)
Älvstranden Utveckling	66 (64)	58 (62)	78 (69)
Lokalkoncernen	75 (72)	95 (67)	77 (79)

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i lokalkoncernen under 2020:

Sjukfrånvaro bolag	Totalt (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Higab	2 (4)	1 (6)	1 (2)
Göteborgs Stads Parkering	2 (2)	1 (2)	2 (2)
Älvstranden Utveckling	4 (3)	4 (4)	3 (1)
Lokalkoncernen	3 (3)	3 (4)	3 (5)

Hållbart medarbetarengagemanget

En medarbetarenkät brukar gå ut till bolagens alla anställda under november månad och utfallet redovisas under första kvartal påföljande år. Lokalkoncernen använder olika mätverktyg, men inkluderar frågor som summeras i ett mått för hållbart medarbetarengagemang. Tabellen visar bolagens totalindex för HME vilket är en summering av indexet för medarbetarna och cheferna.

HME bolag	2018	2019	2020
Higab	74	78	82
Göteborgs Stads Parkering	75	-	77
Älvstranden Utveckling	77	80	76

Göteborgs Stads mål 2023:

Frisknärvaro:
Minst 40 %

Sjukfrånvaro:
Högst 7 %

HME medarbetare:
Minst 80

HME chefer:
Minst 83

Aktivt arbete med gemensam värdegrund

En gemensam värdegrund på arbetsplatsen är viktigt för Älvstranden Utveckling som bolag. Gemensamma värderingar är en styrka när bolaget ska genomföra sitt uppdrag och det är en plattform för att hantera såväl utmaningar som framgångar.

För att hålla värdegrunden levande i bolaget har gemensamma diskussioner genomförts där medarbetarna samtalat kring olika frågeställningar, dilemman och utmaningar kopplat till värdeorden. Genom att medarbetarna fått diskutera orden har de fått en djupare innebörd, gett ökad förståelse för oliktankande och bidragit till en bättre arbetsmiljö.

- Att diskutera och utmana varandra utifrån vår värdegrund styr vilka beteenden vi visar mot varandra. Det är detta som formar den kultur vi önskar på arbetsplatsen, förklarar marknadsansvarig Melina Garhed som tillsammans med HR-chef Patrik Stoppert ansvarar för värdegrundsarbetet hos Älvstranden Utveckling.

Älvstranden Utvecklings värdegrund består av bolagets grundläggande värderingar och av konkreta beskrivningar av hur alla anställda vill vara och agera på jobbet. Värderingar sammanfattas i ordet STAD – samarbeta, tänka nytt, ansvara och driva. En sammanfattning som även tangerar bolagets uppdrag, att bygga stad, vilket gör det enkelt att komma ihåg. ■

Praktik – en värdefull erfarenhet inför arbetslivet

Under våren 2020 praktiserade Julia Gomér Torp hos Älvstranden Utveckling samtidigt som hon skrev sitt examensarbete. En praktik som stärkte Julia i sin tilltro till sig själv och till den kunskap hon fått under sina studier. Med den erfarenheten i bagaget sökte hon sig till Sweco, där hon idag har en fast tjänst som miljökonsult.

- Att jag fick börja min karriär med praktik hos Älvstranden, ett bolag med höga hållbarhetsambitioner, lade grunden till de krav jag hade på min arbetsgivare när jag sedan sökte jobb, berättar Julia.

Under sin praktik hos Älvstranden Utveckling hjälpte Julia till med uppföljningen av Masthuggskajens hållbarhetsprogram och byggherrarnas åtaganden som finns i de aktörsspecifika handlingsplanerna. En erfarenhet som hon inte hade velat vara utan.

- Praktiken gav mig en bred inblick i hur ett stadsdelsutvecklingsprojekt växer fram och det gav mig chansen att konkretisera den teori jag lärt mig under min studietid, förklarar Julia, innan hon fortsätter:

- Som ny i arbetslivet kan det vara svårt att veta hur jag ska använda den kunskap jag förvärvat. Tack vare min handledare som uppmuntrade mig till att ställa frågor, ge mig perspektiv och lyfta mina tankar så har jag utvecklats som person och jag vet att jag har kunskap att bidra med.

Varje år tar Älvstranden Utveckling emot studenter i slutskedet av, eller efter avslutad utbildning, för praktik eller för att skriva examensarbete. Under 2020 har antalet praktikanter och examensjobbare varit högre än någonsin, och variationen i uppdragen likaså.

Uppdragen har handlat om allt från bygglogistik och fastighetsförvaltning till utformning av grönytor i urban miljö, mobilitet, gestaltning av ett fiktivt framtida Älvrum, nulägesanalyser och olika utvärderingar av genomförda åtgärder. Allt bygger på behov som Älvstranden Utveckling identifierat utifrån uppdraget att förverkliga Vision Älvstaden.

Genom att erbjuda möjlighet till examensarbeten eller kvalificerad praktik får studenterna en värdefull erfarenhet av arbetslivet, samtidigt som Älvstranden får in kreativa krafter i sin verksamhet som hjälper till att lösa olika specifika uppdrag.

- Vi tycker det är värdefullt att få studenters perspektiv på vårt arbete, samtidigt som de får en inblick i vår dagliga verksamhet och hur det är att jobba inom samhällsbyggnadsbranschen. Det är win-win för alla parter, förklarar Patrik Stoppert, HR-chef hos Älvstranden Utveckling. ■

Stanislav Ilic, Anna Lundberg och Jennifer Wiklund är tre av alla praktikanter som hjälpt Älvstranden Utveckling under året med olika uppdrag.

Foto: Julia Gomér Torp

100 ungdomar fick arbete på Göteborgs arenor

Under sommaren fick ett hundratal ungdomar chansen till feriearbete på arenor runt om i Göteborg. Satsningen var ett helt nytt samarbete mellan Got Event, Liseberg och Higab.

- Utan det här samarbetet hade det inte varit möjligt att få fram så många platser. Så det känns väldigt roligt att vi kunde hitta den här kreativa lösningen och få chansen att hjälpa ungdomar ut i arbetslivet, säger Lena Erlandsson, HR-chef på Higab.

Det var i samband med starten av coronapandemin som Higab började titta på möjligheten att erbjuda feriearbete på de arenor som bolaget äger och förvaltar. En diskussion inleddes med Got Event som driver verksamheten på arenorna, men frågan återstod vem som skulle kunna handleda ungdomarna.

- Got Event och Higab hade inte möjlighet att få fram handledare, men då erbjöd sig Liseberg som har personal med stor erfarenhet av att arbeta med ungdomar, säger Lena Erlandsson.

Det ledde till ett samverkansprojekt som innebar att fem handledare från Liseberg arbetade med ett hundratal ungdomar, både niondeklassare och gymnasieelever, på Göteborgs arenor. Det handlade om underhållsarbeten och stöd- och förbättringsarbeten som yttre skötsel och målning. Projektet ingick i Göteborgs Stads satsning på feriearbete och finansierades av förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Arbetena genomfördes på Ullevi, Scandinavium, Frölundaborg och Gamla Ullevi. ■

Hållbara transporter och mobilitet

Att minska transportsektorns klimatpåverkan, att ge fler människor bra resmöjligheter och att stärka konkurrenskraften genom att erbjuda ett rikt stadsliv och goda förutsättningar för näringslivet, är tre av de stora utmaningarna i Göteborg när det kommer till trafikplanering. Här har bolagen i lokalkoncernen en viktig roll att spela.

Göteborg ska gå från att vara en stor småstad till att bli en storstad. För att på ett hållbart sätt kunna välkomna fler invånare, besökare och verksamheter i en tätare stad behöver trafiksystemet förändras. Göteborgarna ska kunna, och vilja, använda gång, cykel och kollektivtrafik som sina vanligaste färdmedel. I detta arbete handlar det både om att arbeta med personresor, där det ska vara lätt att nå viktiga platser och funktioner oavsett färdmedel, och förutsättningar. Det är viktigt att skapa en attraktiv stadsmiljö där människor vill bo, arbeta, handla, studera och mötas, samt hur godstransporterna i, till och från staden kan utvecklas utan att de inkräktar på livskvalitet, hållbarhet och tillgänglighet.

Göteborg befinner sig i det största utvecklingssprånget i modern tid när det kommer till stadsutveckling, och det påverkar trafikplaneringen och mobiliteten i staden. Samtidigt som det sker en förtätning av bostäder och arbetsplatser i staden pågår också ett antal omfattande infrastruktursatsningar, som bygget av en ny Hisingsbro, Västlänken och överdäckningen av E45 vid Gullbergsvass och Centralen-området.

Genom Göteborgs Stads Parkering och Älvstranden Utveckling bidrar lokalkoncernen till att upprätthålla och utveckla möjligheter till hållbara transporter och god mobilitet även under stadens förändring. Det görs inom rollen som fastighetsägare, genom kunskapsbaserad utveckling, deltagande i innovationsprojekt som både fokuserar på personresor och bygglogistik och gods- och avfallstransporter, samt digitalisering och tekniska hjälpmedel i form av nya betalningslösningar. Den tekniska utvecklingen medger också bättre insikt i människors beteende vilket medför större möjlighet att möta olika behov för att uppnå hållbar mobilitet.

Foto: Ola Kallbye

Foto: Frida Winter

Mål & styrning

Arbetet med att skapa hållbar mobilitet styrs av KF:s budget som en del i att skapa en hållbar stad. Målsättningen är att medverka till att staden ska vara tillgänglig för alla och att vi ska ha en vacker stad med en hållbar stadsutveckling – socialt, ekonomiskt och ekologiskt. En viktig del är att uppmuntra till att fler väljer att resa med kollektivtrafik eller cykel framför bil och att på olika sätt skapa möjligheter för det.

Det vägledande styrdokumentet för hållbara transporter är "Göteborgs Stads Trafikstrategi för en nära storstad" som beslutades av Trafiknämnden 2014. Strategin tar sikte på 2035 och handlar om ett Göteborg där mer finns på nära håll.

År 2035 beräknas Göteborg ha 150 000 fler invånare och 80 000 fler arbetstillfällen och staden går från att vara en stor småstad till att bli en storstad. Att ta hand om fler människors resande, stärka stadens konkurrenskraft och minska transportsektorns klimatpåverkan är de största utmaningarna som trafikstrategin har att hantera. Alla med stor betydelse för att Göteborg ska nå uppsatta mål och skapa god livskvalitet, konkurrenskraft och en hållbar utveckling.

Trafikstrategin har tagits fram parallellt med strategin för utbyggnadsplanering och grönstrategin och utgår från översiktsplanen som antogs 2009. Tillsammans med Vision Älvstaden anger de en tydlig riktning för stadsutvecklingen i Göteborg de närmaste 20 åren.

Platser för laddning av elfordon

Inom koncernen har vi cirka 1 179 (720) laddplatser för laddning av elbilar.

Parkeringsplats för cyklar

Lokalkoncernens bolag har totalt drygt 6 000 (6 000) cykelparkeringar runt om i Göteborg.

Foto: Pernilla Wellraath

Nytt cykelgarage i Gamlestadens

Den 19 augusti invigdes ett nytt cykelparkeringshus intill Gamlestadens resecentrum. Det har byggts av trafikkontoret och Göteborgs Stads Parkering sköter driften. Syftet med parkeringshuset är att bidra till att förenkla arbetspendling genom att göra det smidigt att kombinera resande med kollektivtrafik och cykel. Cykelgaraget har tre våningar och det finns eldrivna transportband vid trapporna. P-huset har plats för upp till 600 cyklar, inklusive lådcyklar och andra specialcyklar. ■

Foto: Carina Gran

Nya företagstjänster för smartare parkering

Under hösten har Göteborgs Stads Parkering lanserat två nya produkter till företagskunderna. Den ena heter Gästparkerings som innebär att företag tillfälligt "lånar ut" sina parkeringstillstånd till kunder som själva sköter hanteringen på en läsplatta eller dator i entrén. På det här sättet kan vi använda våra befintliga platser på ett klokt och mer hållbart vis, och slipper att bygga nya. Den andra kallas Tjänsteparkerings och innebär att de anställda parkerar på faktura i tjänsten. Detta är något som varit väldigt efterfrågat och flera kunder anmälde sitt intresse för Tjänsteparkerings innan den ens lanserades officiellt. ■

Foto: Carina Gran

Göteborgs Stads Parkering återförsäljare av Västtrafiks biljetter

2018 inleddes ett pilotprojekt tillsammans med Västtrafik där kunderna kunde köpa kollektivtrafikbiljett direkt i appen Parkering Göteborg. Piloten föll väl ut och under hösten 2020 meddelade Västtrafik att bolaget permanent blir den första externa återförsäljaren av biljetter på kollektivtrafiken. Syftet är att göra det enklare för kunderna att kombinera olika färdssätt och göra hållbara val för sina resor. ■

Foto: Lima

Mobilitetshubbar på Lindholmen i anslutning till parkeringsytor

Göteborgs Stads Parkering har, tillsammans med Västtrafik, Älvstranden Utveckling och andra parter, studerat förutsättningarna för och etablerat mobilitetshubbar med strategiska lokaliseringar på Lindholmen. Vid dessa hubbar samlas och synliggörs mobilitetstjänster i form av parkering, bilpoolsbilar, kollektivtrafik, låncyklar, elskotrar och cykelservice för att ge några exempel. Satsningen utgör ett led i bolagets engagemang i det Vinnova-finansierade utvecklingsprojektet LIMA, Lindholmen Integrated Arena. LIMA syftar till att erbjuda företag på Lindholmen och dess anställda en samlad mobilitetstjänst i form av en app i syfte att minska behovet av egen bil och därmed underlätta parkeringssituationen på Lindholmen. ■

Popup-cykelverkstad på Lindholmen

Älvstranden Utveckling jobbar tillsammans med andra fastighetsägare för att synliggöra gång-, cykel- och kollektivtrafiken på Lindholmen och skapa bättre förutsättningar för olika sätt att ta sig till och fram i området. Under april öppnades en popup-cykelverkstad i en container i området.

– I takt med att Lindholmen utvecklas och allt fler behöver ta sig hit och rör sig i området behöver vi välja ett mer hållbart och yteffektivt sätt att resa. Eftersom det inte fanns någon cykelverkstad i närheten ville vi testa efterfrågan och på så vis även uppmuntra och underlätta för cyklister, säger Åsa Svensson, miljöstrateg på Älvstranden Utveckling.

Älvstranden Utveckling har initierat etableringen, drivit processen och är även hyresvärd för den aktör som kommer att driva verkstaden. Allt sker i samarbete med flera andra aktörer, bland annat Chalmers-fastigheter som kostnadsfritt upplåter marken där containern står. ■

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi innebär i motsats till linjär ekonomi att gå från ett samhälle där vi förbrukar till ett samhälle där vi återbrukar och tar hand om det vi redan har. Genom lokalkoncernen skapas förutsättning för medborgaren att vara en del av och aktivt välja cirkulära system.

Göteborgs Stad arbetar för ett kretsloppsanpassat samhälle där resurseffektivitet och hantering av avfall är en viktig del i den cirkulära ekonomin. För att vi ska lyckas med det måste vi hitta sätt att designa, producera och använda våra resurser smartare. Till exempel genom att göra det lättare att återanvända, låga och dela istället för att köpa nytt och slänga.

Lokalkoncernen, som är aktörer inom stadsutveckling, ska bidra till att skapa en stad där förutsättningar att leva en hållbar livsstil blir realitet. Om vi ska nå en cirkulär ekonomi krävs stora förändringar i samhället bland såväl näringsliv som privatpersoner. För lokalkoncernens bolag handlar det om att skapa medvetenhet om resursanvändning och påvisa fördelarna med till exempel delning och återbruk. Dessutom behöver vi skapa förutsättningar både för våra befintliga kunder och i den stad vi har nu men också när vi planerar och utvecklar nya delar av staden.

Dessutom har koncernen, med stora kontaktytor mot leverantörer, verksamheter och invånare goda möjligheter att sprida kunskap om cirkulär ekonomi.

Mål & styrning

Stadens arbete med att gå från en linjär till en cirkulär ekonomi styrs framför allt av Göteborgs Stads Miljöprogram 2013–2020 och tillhörande handlingsplan för miljön 2018–2020. I handlingsplanen beskrivs ett antal åtgärder som syftar till att Staden ska visa vägen och initiera cirkulära lösningar i sina egna verksamheter och för medborgare och näringsliv. Vi ska inspirera, utveckla och samordna arbetet för ett cirkulärt Göteborg.

Ökande möjligheter till återbruk, delande och reparation ska ges för såväl göteborgarna som för Stadens egna verksamheter.

Avfallsmängderna kan möjligen ses som en indikation på hur effektivt vi använder våra resurser. Frågan om cirkulär ekonomi är dock betydligt större än så, det handlar om koncernens gemensamma engagemang i att skapa möjligheter för kunder och medborgare att leva och verka resurseffektivt.

GÖTEBORGS STADS MILJÖPROGRAM 2013–2020:

Miljömål 11: God bebyggd miljö

Delmål 32: Minskade avfallsmängder och ökad resurshushållning

Mängden hushållsavfall som uppstår per invånare år 2020 ska vara lägre jämfört med 2008, 453 kg/person, och resurserna i avfallet ska tas tillvara i så hög grad som möjligt, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Delningstjänster

Göteborgs Stad Leasing erbjuder alla bolagen inom staden att leasa tjänstecyklar. Parkeringsbolaget och Älvstranden Utveckling erbjuder tillsammans 3 leasade och 2 egna cyklar till medarbetare i tjänst. Higab erbjuder istället sina medarbetare att nyttja Styr & Ställ, dvs stadens låncyklar, något även Älvstranden Utveckling gör. Totalt erbjuder koncernen 7 lånekort till sina medarbetare.

Koncernen erbjuder tillsammans 50 136 parkeringsplatser runt om i staden och idag används 254 platser till bilpoolstjänster. Bolagen erbjuder även egna bilpoolar till medarbetare i tjänst genom att leasa fordon av Göteborgs Stads Leasing.

Göteborgs Stads Kretslopp och vatten är ansvarig för Stadens interna återbrukssajt, Tage, där verksamheterna kan efterlysa och ge bort möbler och inventarier sinsemellan. Under året har bolagen inom lokalkoncernen annonserat och gett bort 24 föremål.

Avfall

Hyresgästernas avfall

Den övervägande delen av lokalkoncernens avfall uppstår i våra hyresgästers verksamheter. Vårt ansvar är då att informera om hur avfall ska hanteras samt att skapa möjligheter för hyresgästerna att på ett smidigt och regelrätt sätt hantera sitt avfall.

Detta gör vi genom att:

- Föra en kontinuerlig dialog med hyresgästerna om deras behov av avfallshantering.
- Tillhandahålla väl fungerande utrymmen för avfallshantering utifrån de behov som finns i varje fastighet.
- Utforma avfallsutrymmen i enlighet med Göteborgs Stad Kretslopp och vattens råd och anvisningar i dokumentet "Gör rum för miljön".

Resursanvändning och avfallshantering på våra byggarbetsplatser

Att bygga nytt och bygga om kräver mycket material och resurser. Materialet påverkar miljön när det tillverkas och när det transporteras. För lokalkoncernen är det därför viktigt att minska mängden material och i större utsträckning använda material framställt av förnybara eller återvunna råvaror eller återbrukat material.

Flera av bolagen i koncernen har börjat införa krav på återanvändning av vissa byggnadsdelar vid ombyggnationer men även vid inredning av lokaler.

Trots medvetenhet och resurseffektivitet uppstår en stor mängd avfall på våra byggarbetsplatser. Här ansvarar vi som byggherrar för att:

- Föra en löpande dialog med våra entreprenörer och leverantörer om hur resurseffektiviteten kan öka och avfallsmängderna minska.
- Ställa krav på leverantörer och entreprenörer avseende resursanvändning och hantering av avfall.
- Följa upp avfallshanteringen genom miljöronder på byggarbetsplatserna och kontrollera att avfall sorteras i rätt fraktioner samt att man kan verifiera vem som tagit emot avfallet.

Krav ställs i projektspecifika miljöplaner.

Avfallsmängder

Matavfall (kg)			Restavfall (kg)		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
148 827	145 053	73 249	1 267 127	1 041 589	646 393

Om avfallsmängderna slås ut per förvaltd yta (m²)
fås följande siffror för lokalkoncernen:

Matavfall (kg/m ²)			Restavfall (kg/m ²)		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
0,10*	0,10	0,07	0,89	0,70	0,63

*0,10 kg/m² kvarstår för 2018

De totala avfallsmängderna, kg/m², har alltså minskat under 2020 jämfört med 2019 enligt följande:

Matavfall: -0,03 kg/m² eller -29 %

Restavfall: -0,07 kg/m² eller -10 %

1 405 kilo second hand-kläder för en mer hållbar stad

I januari kom resultatet av kampanjen Återwin-win som Älvstranden Utveckling genomfört tillsammans med Atrium Ljungberg, till förmån för Göteborgs Stadsmission.

Stadsmissionen second hand öppnade pop up-butik i en av Älvstrandens lokaler i Lindholmen Science Park där de både samlade in gåvor och sålde nygamla favoriter. Totalt samlades 1 405 kilo kläder och prylar in. Även om målet var satt till 5 ton var det ändå en gedigen mängd som gör skillnad för många göteborgare i utsatthet.

Gåvorna gör skillnad på flera sätt. I Stadsmissionens butiker och på insamlingscentralen pågår arbetsträning för människor på väg tillbaka till arbetslivet. Hanteringen och försäljningen av gåvorna ger alltså möjligheter till arbetsträning och praktik. När varan är såld går överskottet till Stadsmissionens sociala arbete för göteborgare i utsatthet. Och sist men inte minst: genom att bidra till återbruk minskar vi miljöavtrycket. ■

Gamla kläder blir nya produkter

En pikétröja har omvandlats till två mössor, en t-shirt har blivit en vetevärmare och en dunjacka och college-tröja har formats om till vantar. Det är bara några exempel på vad som har hänt med Higabs gamla profilkläder efter att de lämnades in för recycling på Göteborgs syfabrik.

Under hösten samlade Higab in gamla profilkläder för att ge dem nytt liv. Nu har de utslitna plaggen gjorts om till tröjor, väskor, vantar och mössor som medarbetarna kan använda. Arbetet har letts av Ida Lindgren som är Higabs hållbarhets- och säkerhetsansvarig.

Varför har Higab valt att recykla kläder?

– Vi ska agera för hållbarhet i allt vi gör, därför är det viktigt att identifiera hur Higab kan bidra till att nå klimatmålen på flera plan. Klädproduktion har en stor lokal påverkan där de produceras. När kläder är utslitna vill vi gärna kasta dem eller möjligen lämna dem till second hand. När vi i stället uprecyklar får de ett nytt

och högre värde. Att skapa cirkulära flöden ökar både värdeskapandet för oss som konsumenter och ger minskad påverkan på miljön och ekonomin.

Hur går processen till?

– Efter att vi samlat in våra teknikers gamla kläder och tvättat dem så skickades de till ett lokalt företag som arbetar med återvunnet material. De uprecyklar kläderna till nya produkter.

Vad tycker du om resultatet?

– Det har varit viktigt att varje steg under processen ska kännetecknas av ansvarstagande ur ett hållbarhetsperspektiv. Därför är leverantörens lokala förankring och fokus på återvunnet material centralt. Det handlar inte bara om attraktiviteten i produkterna, utan hur processen fram till dess varit. Vi har tänkt till och försökt ta ansvar i varje steg. Det gör att resultatet känns extra bra. ■

Bilpooler

Volvo Car Mobility Sweden (M) lanserade sin flytande bildelningspool i Göteborg i juni. Det har varit en del tekniska utmaningar med tjänsten sedan lanseringen. Övriga bilpooler ser över vilka platser de önskar behålla med ett läge under pandemin och ett under ”normalläge”. Flertalet bilpooler efterfrågar elladdning till sina platser framöver. Under 2021 kommer M endast att ta in bilar som är hybrider eller 100% eldrivna. ■

Påverkan på lokalsamhället

Lokalkoncernen vill, genom sin verksamhet, skapa värde för medborgaren. Genom delaktighet och dialog skapas samhälls-engagemang och det påverkar lokalsamhället positivt.

Som en del av Göteborgs Stad är lokalkoncernens uppdrag att skapa nytta och värde för medborgarna, de som lever och verkar i Göteborg. Detta innebär att koncernens verksamheter förutsätter ett starkt engagemang i lokalsamhället. Tillsammans ska bolagen i lokalkoncernen bygga en hållbar Älvstad, skapa förutsättningar för hållbara mobilitetslösningar, skapa trygga, trivsamma och hållbara mötesplatser och torg, tillhandahålla lokaler för kommunala ändamål och vårda våra kulturhistoriska byggnader.

Allt detta ska göras på ett sätt som utgår från medborgarnas tankar, idéer, behov och önskemål.

Med Älvstaden ska centrala Göteborg fördubblas i storlek. En medelstor svensk stad ska utvecklas på båda sidor Göta Älv. Uppdraget att utveckla en hållbar Älvstad innebär att utveckla en stad med alla de funktioner som en central stad har, som är attraktiv och välkomnar alla.

Genom delaktighet och dialog med invånarna ska vi skapa ett samhällsengagemang och en positiv påverkan på lokalsamhället. Metoderna för detta varierar och vi arbetar ständigt med att hitta och utveckla tillvägagångssätt för att ta tillvara göteborgarnas tankar om staden.

Mål & styrning

Bolagens roller och hur de ska arbeta för att påverka samhället i en positiv riktning beskrivs i respektive bolags ägardirektiv. Inga specifika mål finns på detta området utan det handlar istället om en förutsättning och ett verktyg för att bidra till att skapa en hållbar stad.

Foto: Vilborgs arkitektur

Masthugget Väst – en plats att mötas på

Under november började marken förberedas för en ny anläggning som ska byggas på Masthuggskajen. Än så länge går den under arbetsnamnet Masthugget Väst. Det kommer att bli något utöver det vanliga med flera funktioner under samma tak: kontor, gymnastiksal, mat, kultur och parkering – och en magisk utsikt. Anläggningen byggs av Göteborgs Stads Parkering tillsammans med Higab och idrott- och föreningsförvaltningen och beräknas vara färdig sista kvartalet 2023. Anläggningen ska bidra till att stärka den nya stadsdelen Masthuggskajen och positionera området som dynamiskt, inbjudande och som en plats där människor vill mötas. Med 700 parkeringsplatser ska den även bidra till att öka tillgängligheten till, från och inom området.

I byggprojektets upphandling har Göteborgs Stads Parkering ställt krav på att ta fram en klimatberäkning i två steg varav beräkningen i systemhandlingskedet nu är framtagen. Klimatberäkningen har gjorts för byggnadens stomme, pålar, grund, pågjutning och fasad. ■

Första hyresgästerna i Frihamnen

I mars flyttade de första 44 hyresgästerna in i de nya lägenheterna i Frihamnen i Göteborg. På sikt ska de nio kvarteren på Kvillepiren rymma cirka 900 lägenheter. Under 2020 har två av de nio kvarteren färdigställts och cirka 250 personer – studenter och yrkesverksamma – bor nu i området.

– Majoriteten av lägenheterna planeras stå färdiga till sommaren 2021, säger Stefan Pirhonen projektledare på Älvstranden Utveckling.

De temporära bostäderna i Frihamnen är ett led i Älvstranden Utvecklings arbete med att utveckla hela Frihamnen. Tanken är att hyresgästerna i bostäderna på Kvillepiren ska vara med och skapa liv och utveckla Frihamnsområden i avvaktan på mer permanenta lösningar.

Lägenheterna byggs med temporära bygglov. Ett sådant bygglov gäller max 15 år men byggherrarna räknar med att modulerna håller i 100 år, och kan alltså återanvändas på annan plats.

Lägenheterna på Kvillepiren uppförs i samarbete med byggherrarna Brofred Bygg & Entreprenad AB och Tempohousing Scandinavia. ■

Foto: Göteborgs Stad

Masthuggskajen prisas för sin hållbara stadsutveckling

Masthuggskajen är i högsta grad en "influencer" inom hållbar stadsutveckling, enligt vinnarmotiveringen. Första pris inom kategorin "Årets Citylab-projekt" i den prestigefulla tävlingen Sweden Green Building Awards går till projektet.

Tävlingen Sweden Green Building Awards prisar årligen personer och projekt inom den svenska samhällsbyggnadssektorn. Vad aktörerna har gemensamt är att de leder utvecklingen mot en grön omställning.

På den digitala prisutdelningen i november vann Masthuggskajen första pris inom kategorin "Årets Citylab-projekt". Motiveringen löd "Masthuggskajen i Göteborg är i högsta grad en 'influencer' inom hållbar stadsutveckling. Det centralt belägna området vid vattnet, känt för sitt rika kulturliv, ska nu förtätas med ytterligare 1 300 bostäder, parker, förskolor, hotell samt fem till sex tusen arbetsplatser. Masthuggskajens hållbarhetsprogram har på ett unikt sätt tagits fram i bred samverkan med samtliga aktörer med ett innovativ fokus på social hållbarhet".

– Det är fantastiskt. Vi känner oss stärkta och får ännu mer energi att ta våra ambitioner hela vägen. Vinsten är ett kvitto på det hårda arbete som vi lagt ner tillsammans i projekt Masthuggskajen. Vi har under lång tid arbetat systematiskt med att integrera hållbarheten i stadsutvecklingsprocessen och ser nu resultat, säger Kristian Käll, processledare för hållbarhet på Älvstranden Utveckling.

Priset delas ut av Sweden Green Building Council som är Sveriges ledande medlemsorganisation för hållbart samhällsbyggande. Redan för två år sedan var Masthuggskajen första stadsutvecklingsprojektet att certifieras för planeringsskedet enligt Citylab Action. Då uppmärksammades Masthuggskajen för sitt gedigna hållbarhetsprogram.

Förutom bostäder, hotell och arbetsplatser, byggs en halvö och ett levande kajstråk i projekt Masthuggskajen. Göteborg får också två nya parker, Järnvägs-parken och Masthuggsparken. Det kommer att finnas plats för ett aktivt gatuliv med mat, kultur och handel. Den hållbara stadsutvecklingen genomsyrar projektets alla delar, från val av material till verksamheter på plats. Bland annat samarbetar Masthuggskajen med Sharing City Göteborg i en satsning för att utveckla delnings-tjänster i området, som går ut på att hyra, dela, låna eller ge istället för att äga.

FAKTA: Masthuggskajen byggs av Elof Hansson Fastigheter, Fastighets AB Balder, NCC, Riksbyggen, Stena Fastigheter Göteborg och Älvstranden Utveckling tillsammans med Göteborgs Stad. ■

Sätt färg på Göteborg samarbetar med Kompani 415

Sätt färg på Göteborg har genomfört ett renoverings-arbete hos Kompani 415 i Kviberg. Samarbetet innebär att unga arbetssökande får chansen att komma in i arbete samtidigt som insidan av 1940-talshuset målas om.

Det gula trähuset i Kviberg där Kompani 415 har sin verksamhet uppfördes 1943 genom donationer från Göteborgs stora industrier och rederier. Det byggdes som en del av Göta artilleriregemente och gick då under namnet Fritidshemmet. Här fanns filmsal, bibliotek och lärum. Regementet använde den stora filmsalen som sin egen biograf fram till 1980-talet. Sedan 2014 finns Kompani 415 i huset. Det är en kreativ samarbetsplats för allt från konstnärer, musiker, teatergrupper och skribenter till ideella föreningar och ingenjörer.

I år har Kompani 415 inlett ett samarbete med Sätt färg på Göteborg som rekryterar unga arbetssökande, ger

dem yrkeskompetens inom måleri och öppnar dörren till en bransch full med jobbchanser. Sedan mitten av februari har arbetet pågått med att måla om delar av husets insida. Bland annat har den stora salen, salongen, kontoren, toaletterna, och trapphuset målats om.

Kompani 415 har även expanderat och hyr nu grannhuset, den så kallade Götamässen. Officersmässen byggdes 1912 och bestod av tre våningar med kök, matsal, serveringsrum, cafélokal, samlingsrum och balkongrum. Här fanns också fyra rum för föreståndaren och betjäningen.

Samarbetet mellan Kompani 415 och Sätt färg på Göteborg fortsätter även här genom att huset målas om invändigt. Higabs byggnadsantikvarie bistår i arbetet med vägledning och rådgivning för hur huset bäst ska bevaras. ■

Under 2020 öppnade Göteborgs allra nyaste gymnasieskola på Lindholmen. Lindholmens tekniska gymnasium är den första gymnasieskola som byggts i Göteborgs Stad på 25 år. Den blev inflyttningsklar till höstterminen och rymmer 1 000 elever. ■

Foto: Sweco Architects

En plats för medskapande i Bergsjön

Nu byggs Göteborgs nya kulturhus i Bergsjön. En efterlängtd satsning med fokus på social hållbarhet och integration. Genom att involvera invånarna i processen runt bygget har både engagemang och idéutbyten skapats.

Under året påbörjade Higab bygget av Göteborgs nya kulturhus vid Rymdtorget, där de boende har involverats i högre grad än vad som är vanligt vid nybyggen av offentliga platser. Bland annat har det varit en omfattande dialogprocess. Katja Ahlsell är projektledare för kulturhuset på stadsdelsförvaltningen Östra Göteborg.

Vad betyder bygget av kulturhuset för invånarna i Bergsjön?

– För alla de boende och lokala aktiva som har kämpat för ett kulturhus i många år är det såklart väldigt positivt att det äntligen byggs. För det allra flesta är det superbra att man satsar på ett kulturhus i Bergsjön, men det finns säkert de som har svårt att förstå varför så mycket skattepengar går till den här typen av verksamhet.

Hur har ni arbetat för att involvera de boende i processen?

– Ända sedan starten 2013 har vi arbetat med referensgrupper och dialogmöten av olika slag. Både lokalt och i hela staden. Genom öppna möten och samtal med olika grupper har idéer och tankar kommit fram som ligger till grund för verksamhetsytorna. Vi har också genom hela processen – både i tidigt skede och ännu mer nu – jobbat med kulturarrangemang som är tydligt kopplade till kulturhuset för att samla människor och skapa nätverk som senare kan vara en del av verksamheten i huset. Ett exempel är kulturfestivalen Tellus.

– Vi har ett samarbetsavtal med föreningen Navet, som fungerar som en paraplyorganisation för flera föreningar i Bergsjön och som haft som mål att öppna en medborgardriven mötesplats i Bergsjön. Tillsammans arbetar vi fram en verksamhetsplan och en vision, så att vi kan jobba med ett stort mått av medskapande både när och innan huset står klart.

Vad är dina egna förhoppningar kring det nya kulturhuset?

– Förhoppningen är att kulturhuset ska fungera som ett kulturellt nav och en ny mötesplats. Både lokalt och i hela staden. Att staden öppnas upp och att Bergsjön får ytterligare en positiv arena för gränsöverskridande möten och sätts på kartan både lokalt och globalt. Att huset och dess verksamhet kommer bidra till att man vågar involvera användarna i beslutsprocesser. Där vi vågar tänka nytt och utanför den kommunala boxen.

FAKTA: Kulturhuset Bergsjön beräknas stå klart 2022. Huset har ritats av SWECO Architects. För att skapa intresse och förståelse för den kommande verksamheten i kulturhuset har kulturfestivalen Tellus anordnats årligen vid Rymdtorget sedan 2014. Invånare och personer som är verksamma i Bergsjön kommer även bjudas in att vara med och skapa den konstnärliga gestaltningen för kulturhuset under ledning av konstnären Jelena Rundqvist. Fram till nu har stadsdelsförvaltningen Östra Göteborg varit ansvariga beställare men från årsskiftet 2020/2021 tar kulturförvaltningen över. ■

Hållbar leverantörskedja

Offentlig sektor står för en stor mängd av alla inköp och upphandlingar i Sverige. Därför måste vi som kommunala bolag säkerställa att det sker på ett ansvarsfullt sätt. Genom krav och uppföljning ger det oss också möjligheten att driva på en hållbar utveckling.

Bolagen i lokalkoncernen är till stor del beställarorganisationer och beroende av de leverantörer som vi anlitar. Leverantörerna är vår förlängda arm och många gånger de som möter de vi finns till för, kunder och medborgare. Därför är det viktigt att vi i lokalkoncernen tar ett stort ansvar för vad som händer och hur vi påverkar vår omvärld genom vår leverantörskedja.

Inköpsprocessen är ett viktigt verktyg i arbetet med att uppnå en hållbar leverantörskedja. Genom att kontrollera och granska våra leverantörer innan vi anlitar dem och kravställa vid upphandling kan vi få våra leverantörer att minska negativ påverkan och öka den positiva. Det handlar om såväl miljökrav som sociala krav.

Göteborgs Stads modell för social hänsyn i upphandling är en viktig del av Stadens arbete för att skapa en öppen och jämlik stad där människor vill leva och bo. Genom att skapa jobb för människor som står utanför arbetsmarknaden, får fler möjligheten att bli självförsörjande och skapa sig en meningsfull vardag.

En del i detta arbete är att minst 50 % av Stadens alla tjänsteupphandlingar ska göras med Göteborgs Stads modell för social hänsyn. Arbetet med modellen ska främja sysselsättningsmöjligheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, stimulera social integration, lika möjligheter och sociala rättigheter.

Mål & styrning

Arbetet med att skapa en hållbar leverantörskedja styrs av Stadens budget och av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling. I riktlinjen framgår att bolag och förvaltningar i staden, genom att ställa krav vid inköp och upphandling, ska bidra till en bättre miljö och ett hållbart samhälle. Hänsyn ska tas till flera perspektiv, till exempel tillgänglighetskrav, hållbarhetskriterier och frågor om etisk handel och socialt ansvar.

Tjänster och produkter med så liten klimat- och miljöpåverkan som möjligt ska väljas och cirkulära lösningar ska eftersträvas.

Särskild hänsyn ska tas till ILO:s åtta grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet samt FN:s barnkonvention.

Vid större tjänstekontrakt och entreprenader ska utredas om det är möjligt att ställa krav som innebär att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden får möjlighet till sysselsättning. Om så är fallet har Göteborgs Stad en modell för social hänsyn i offentlig upphandling samt en stödfunktion på inköp- och upphandlingsförvaltningen. Sociala krav kan även ställas på andra sätt men då ska detta kunna redovisas till Göteborgs inköps- och upphandlingsnämnd.

Tjänsteupphandlingar med social hänsyn

Totalt har 26 st tjänsteupphandlingar gjorts under året där modellen för social hänsyn, eller andra krav avseende social hållbarhet varit möjliga att ställa. Av dessa användes modellen eller andra sociala krav i 14 upphandlingar.

Under 2020 rekryterades 5 personer inom ramen för Göteborgs Stads modell för social hänsyn. Rekryteringarna gjordes av anlitade entreprenörer enligt krav ställda vid upphandling.

Hållbarhetskrav vid upphandlingar

Koncernens alla upphandlingar görs utifrån stadens krav och riktlinjer samt lagstiftning inom olika områden så som kemikaliekrav, miljöledningskrav, barnkonventionens krav och krav på socialt ansvarstagande. Göteborgs Stads Parkering har som en del av årets skärpta inköpsrutiner, beslutat om en egen anvisning för inköp och upphandling där det även tydligt framgår vilka hållbarhetskrav som berör bolaget.

Älvstranden Utveckling vann Upphandlingspriset 2020

I samband med Upphandlingsdagarna 4 februari 2020 tog Älvstranden Utveckling hem Upphandlingspriset 2020 för sitt arbete med Lindholmsleveransen.

– Det här är en riktig energiboost och vi är så stolta över att vinna Upphandlingspriset! Vi kommer använda den här energin till att göra fler innovativa satsningar och sikta ännu högre nästa gång, säger Pauline Hansson, upphandlare på Älvstranden Utveckling.

Lindholmsleveransen är en transportlösning som ska minska antalet tunga gods- och avfallstransporter. Sedan systemet infördes 2008 på Lindholmen i Göteborg har denna typ av transporter minskat med över 80 procent. När tjänsteoperatören till Lindholmsleveransen skulle upphandlas 2019 provade Älvstranden Utveckling ett nytt grepp för att tjänsten skulle utvecklas. Dels ställdes det tuffa miljökrav, men det fanns också utrymme för anbudsgivarna att komma med egna klimatsmarta lösningar.

– När tjänsten skulle upphandlas på nytt såg vi stora möjligheter för nya effektivare lösningar. Vi har sett till att leverantören följer med i teknikutvecklingen och inte

fastnar i system som en gång var moderna, men som kan komma att föråldras över tid, säger Louise Larsson, projektledare på Älvstranden Utveckling.

För att hitta rätt leverantör har staden använt sig av en innovativ upphandling i två steg med förhandling. Ett ovanligt förfarande där målet – vad tjänsten ska bidra till – har beskrivits, men inte fullt ut hur det ska genomföras. Att vinna Upphandlingspriset 2020 är ett kvitto på att det innovativa upphandlingsförfarandet var rätt väg att gå.

– När vi främjar innovation kommer vi åt komplexa samhällsutmaningar och då lämnar vi samtidigt utrymme för marknaden att utvecklas, säger Christine Olofsson, hållbarhetschef på Älvstranden Utveckling.

Foto: Renova AB

FAKTA: Älvstranden Utveckling gjorde upphandlingen i nära samarbete med förvaltningen Kretslopp och vatten samt trafikkontoret i Göteborgs Stad. Metoden med innovativ upphandling inom stadsutveckling är även en del av projektet DenCity som drivs av CLOSER, där hållbara person- och godstransporter utvecklas och prövas. Renova Miljö vann upphandlingen och det nya avtalet gäller från 1 januari 2020. ■

Arbetslivserfarenhet möter kompetensbehov och bidrar till en jämlik stad

När Veidekke Entreprenad skulle starta renoveringsprojektet på Göteborgs Stadsteater gavs möjligheten att erbjuda en erfaren högskoleingenjör praktik. Krav på social hänsyn i upphandling kan leda till att ny kompetens fångas upp.

Foto: Joachim Forster

För sex månader sedan läste Christian Waern, platschef på Veidekke, ett CV som stack ut. Efter krav från Higab om social hänsyn i upphandling för renoveringen och ombyggnaden av Stadsteatern, vände sig Veidekke till Arbetsförmedlingen. Social hänsyn i upphandling innebär att

upphandlingen används som ett arbetsmarknadsverktyg, där leverantören i uppdraget ska anställa personer som behöver Stadens hjälp att komma ut i arbete. Christian Waern såg direkt att Adel Alghaibs CV var något extra.

Adel är högskoleingenjör och 57 år gammal lämnade han ett krigshärjat Syrien med en gedigen meritlista. Han har erfarenhet från stora byggprojekt, bland annat Syriens högsta torn för radio och tele. Efter tre månaders praktik tvekade aldrig Veidekke att anställa honom som arbetsledare.

– Med hans yrkeserfarenhet skapar han trygghet för de yngre medarbetarna och han har definitivt fyllt ett kompetensbehov. På Veidekke har vi en god erfarenhet och process för att ta emot praktikanter. För oss är det ju samtidigt ett sätt att säkra kompetens. Sådana krav som Higab ställer är därför viktiga för hela branschen. Adel kom in med en gedigen högskoleutbildning men det finns exempel på andra kompetenser som nästan inte längre finns i Sverige, exempelvis inom betong och tegel, som människor från andra länder kan bidra till. Den kompetensen behöver vi, menar Christain Waern.

Efter att ha lämnat Syrien är Christian, hans kollegor och Veidekke som en andra familj för Adel.

– Det är fantastiskt med relationerna till andra människor, att få använda min erfarenhet samtidigt som jag utvecklar mig tillsammans med andra. Christian är en skicklig ledare. Han ser människan och är yrkestrygg, det gör att alla trivs.

Christian och Adel konstaterar att det blivit en perfekt matchning. Det har bidragit till både Christians och Adels utveckling, möjliggjort kompetenssäkring för Veidekke som bolag och dessutom bidragit till en jämlik stad där Adel, Christian och alla andra ska ha rätt till likvärdiga levnadsvillkor och hälsa.

– Korridorsnacket som blir när man har en mångfald på arbetsplatsen berikar på så många olika sätt. Det ger en förståelse och grundsyn i att vi ska stötta varandra och då blir rätt erfarenhet, från rätt person vid rätt tid, centralt för framgång, konstaterar Christian Waern.

Att ha fått förtroendet att arbeta med Göteborgs Stadsteater bygger också stolthet menar de båda – det är ju trots allt inte vilket hus som helst. ■

Elektro-Centralen tog emot Higabs Entreprenörspris

Den 10 juni delades Higabs Entreprenörspris ut för första gången. Ceremonin var på Billdals Gård och priset gick till Elektro-Centralen för deras uppdrag som el-entreprenör i Projekt Högvakten.

I motiveringen till priset står bland annat "Elektro-Centralen har med beröm godkänt uppfyllt kriterierna och dessutom med egen framförhållning och planering aktivt tagit stor del i partnersamsamverkan. Deras arbetssätt har varit avgörande för projektets slutresultat". 2019 års entreprenörspris delades ut till Elektro-Centralen för deras insatser i Projekt Högvakten som underentreprenör till generalentreprenören F O Peterson Byggnads AB. Projektet innebar grundförstärkning och ombyggnad av Börshuset, Stadshuset, Wenngrenska Huset och Strömska Huset vid Gustaf Adolfs Torg i Göteborg. Ett komplicerat, kostsamt och viktigt uppdrag med många aktörer.

Elektro-Centralen tilldelades priset redan i mars, men med anledning av coronasituationen sköts prisceremonin upp. Den gick av stapeln i juni på Billdals Gård. På plats för att ta emot priset av Higabs VD Christer Svärd var åtta medarbetare på Elektro-Centralen.

– Vi är otroligt glada över priset, och oerhört stolta över våra medarbetare som såg till att vi fick det. Ett lyckat resultat hänger alltid ihop med gott samarbete mellan alla inblandade, och det har vi haft här, säger Morgan Linde, VD på Elektro-Centralen. ■

Motverkande av korruption

Som bolag i Göteborgs Stad och tillhörande offentlig förvaltning arbetar vi på medborgarnas uppdrag och ska iaktta saklighet och opartiskhet i enlighet med de krav som finns i regeringsformen. Detta innebär att såväl medarbetare som företagsledning och styrelse ska handla på ett sådant sätt att de inte kan misstänkas för att påverkas av ovidkommande hänsyn eller intressen i sin tjänsteutövning.

Allmänhetens förtroende är utgångspunkten för alla företrädare för lokal-koncernen. Vi ska i alla sammanhang ha ett förhållningssätt som gör att det inte kan förekomma risk för att koncernens företrädare gör sig skyldiga till korruption eller mutbrott.

Styrning

Dessa frågor styrs övergripande av ”Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad”. Det är varje bolags ansvar att se till att policyn och riktlinjerna efterlevs. Bolagen har egna anvisningar, riktlinjer och instruktioner där det övergripande styrdokumentet brutits ned och anpassats till respektive bolag.

Kommunikation och utbildning kring antikorruption

Bolagen inom lokalkoncernen har som ambition att hålla en hög kunskapsnivå och goda rutiner avseende antikorruption. Under året har alla medarbetare på Göteborgs Stads Parkering fått utbildning inom området. Bolaget har dessutom infört en obligatorisk beställarutbildning för alla anställda med beställarbehörighet. Älvstranden Utveckling har arrangerat utbildningar vid 5 tillfällen där totalt 19 personer har deltagit. Älvstranden Utveckling har arrangerat utbildningar vid 5 tillfällen där totalt 19 personer har deltagit.

Korruptionsincidenter och vidtagna åtgärder

I Göteborgs Stad finns en så kallad visselblåsarfunktion där alla kan anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter som rör personer i ledande ställning eller en nyckelperson inom Göteborgs Stad.

Under föregående år fick visselblåsarfunktionen ett tips om jäv riktat mot Göteborgs Stads Parkering. En extern utredning under ledning av stadsledningskontoret var klar i början på året, vilket ledde till att bolagets vd i februari avskedades med omedelbar verkan.

Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Higab AB, org.nr 556104-8587

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2020 avseende Higab AB med dotterbolag (lokalkoncernen) och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s uttalande RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 11 februari 2021

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt

Auktoriserad revisor

Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads handlingsplan för miljön 2018–2020

samtliga åtgärder (Älvstranden Utveckling AB)

4 5 0 15 0 av 24 Åtgärd

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
Handlings plan för miljön 2018– 2020		004. Verka för integrerad energidesign			Avsluta d		Älvstrande n Utveckling s AB	Fastighetsnä mnden Förvaltnings AB Framtiden Göteborg Energi AB	2021-04-12 Energifrågan är ett ständigt pågående arbete för Älvstranden, både i vårt eget fastighetsbestånd och i de projekt i Älvstaden där vi är verksamma, och vi verkar för att vi har angriper frågan på ett systematiskt och integrerat sätt. Vi ser fortsatt en stor potential att förverkliga framtidens energisystem med utbyte, lagring, egen produktion etc, i Älvstaden. Älvstranden kommer därför även fortsatt ha stort fokus på att minska energianvändningen i byggnader samt på uppförandefasen av byggnader och dess klimatpåverkan. Bolaget anser att vi genomfört åtgärden som finns i miljöprogrammet, även om det finns mycket mer att göra. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020		005. Ta fram en klimatfärdplan för Älvstadens utbyggnad			Avsluta d		Älvstrande n Utveckling s AB	Byggnadsnäm nden Fastighetsnä mnden Nämnden för konsument- och	2021-03-29 Älvstranden har tagit fram ett strategiskt mål för att minska utsläppen från det som byggs i de områden i Älvstaden där	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
								medborgarser vice Kretslopp- och vattennämnde n	Älvstranden är verksam, samt analyserat vad som genererar de största utsläppen i ett stadsutvecklingsprojekt för att prioritera det som har störst klimatpåverkan. På så sätt har bolaget levererat sin del för att åtgärden ska anses vara avslutad. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	▶	006. Etablera cirkulära Älvstaden			Pågåe nde		Älvstrande n Utveckling s AB	Nämnden för konsument- och medborgarser vice Kretslopp- och vattennämnde n Miljö- och klimatnämnde n	2021-03-29 Detta är ett ständigt pågående arbete där Älvstranden både har fokus på att skapa förutsättningar kring hållbar konsumtion med ett specifikt fokus på delningsinitiativ i Älvstaden, jobbar med bättre resursutnyttjande och delande av ytor samt ser på mer cirkulära byggprocesser bl.a genom återbruk av byggmaterial. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	007. Planera för miljöanpassad e transporter i Älvstaden			Avsluta d		Älvstrande n Utveckling s AB	Byggnadsnäm nden Kretslopp- och vattennämnde n Trafiknämnde n	2021-03-29 I de områden i Älvstaden där Älvstranden är verksamma arbetar bolaget hela tiden med miljöanpassade transporter, både för personer och gods. Bland annat har Lindholmsleveransen utvecklats och samlastningsstationer av gods och/eller avfall finns med i planeringen av andra områden. Älvstranden har tagit fram en bygglogistikstrategi för att denna fråga ska komma med tidigt i alla projekt, och även testat	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									möjligheten med bygglogistik via älven vilket visade på en utsläpps minskning med 60% jmf med vägtransporter av samma last. En hållbar personmobilitet är en självklarhet i alla våra områden, och något som finns med både i tidigt skede, i hållbarhetsprogram, i genomförande och i vår egen fastighetsförvaltning. Så länge utvecklingen av Älvstaden pågår så kommer frågan vara aktuell. Bolaget anser att vi har levererat vår del för att åtgärden ska anses vara avslutad i förhållande till miljöprogrammet. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	031. Skapa fler cykelparkering ar			Avsluta d	Alla		Trafiknämnde n	2019-09-12 Stadsdelen har mycket lite rådighet över cykelparkeringar. Vi har i samband med klimatkompensation tittat på möjligheterna men det har varit väldigt svårt att genomföra pga brist på rådighet. (SDN Angered) 2019-09-12 Stadsdelsförvaltningen har mycket liten rådighet i att skapa fler cykelparkeringar. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2019-09-11 Stadsdelsförvaltningen har liten rådighet i frågan.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									(SDN Centrum) 2019-09-12 Förvaltningen håller på att ta fram inventering av cykelparkeringar enligt uppdrag från stadsdelsnämnden. (SDN Lundby) 2019-09-13 Förvaltningen kan i mycket begränsad omfattning påverka skapandet av fler cykelparkeringar. Förra året gjordes en inventering där enheterna skulle svara på om de cykelparkeringar de hade räckte, om de kändes säkra och inte stod i skymundan och på mörka platser mm. Svaret skickades in centralt. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 Förvaltningen har gjort en kartläggning över verksamheternas behov av cykelställ/parkeringar årskiftet 2015/2016 och därefter avsatt en del klimatkompensationsmedel för att uppföra nya cykelställ/parkeringar på verksamhetsadresser. Ytterligare en inventering av behoven av cykelparkeringar gjordes av Lokalförvaltningen under 2018. Förvaltningen ser att samverkan med Trafikkontoret och	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Lokalförvaltningen är av stor vikt för genomförande av åtgärden. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-27 Eftersom att stadsdelen inte har någon direkt rådighet över cykelparkeringar samverkar vi med Lokalförvaltningen och trafikkontoret i frågan. Lokalförvaltningen har under 2018-2019 gjort en behovsinventering av befintliga cykelparkeringar i stadsdelen, samt en upprustningsplan. I stadsdelens egna verksamheter strävar vi efter att det ska finnas funktionella cykelparkeringar vilka vi ibland bekostar med klimatkompensationspengar. Vi arbetar också med andra åtgärder för att stärka cykelinfrastrukturen och uppmuntra både medarbetare och invånare att cykla oftare. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Stadsdelsförvaltningen har liten rådighet över cykelparkeringar men hösten 2018 inventerades behovet i stadsdelen utifrån uppdrag som Lokalförvaltningen fått. Förvaltningen ser att samverkan med Trafikkontoret och Lokalförvaltningen är av stor vikt för genomförande av åtgärden. (SDN Östra Göteborg)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									2019-09-13 Vid Regionarkivets lokaler i Göteborg finns cykelparkering för medarbetare i låst garage. För besökare finns cykelparkering/cykelställ i anslutning till Länsstyrelsens lokaler på Otterhällegatan. Regionarkivet gör bedömningen att det inte finns plats i att anlägga ytterligare cykelparkeringar i anslutning till entré vid Regionarkivets lokaler i Göteborg. Vid Regionarkivets lokaler i Vänersborg finns gemensam cykelparkering utan tak i anslutning till entré. Regionarkivet anser att antalet cykelparkeringar vid lokalerna i Vänersborg väl täcker behovet. (Arkivnämnden) 2019-09-06 Denna fråga driver vi endast för vår egen förvaltning - inte för medborgare. Vi har låsbart cykelgarage för medarbetare. (Intraservice) 2019-09-12 På Kretslopp och vatten Alelyckan finns det totalt 62 nya cykelparkeringar var av 30 st är i väderskyddade cykelskåp.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-04 Vi har idag platser under tak för privata cyklar. I vår kommande ombyggnad har vi tidigt tagit med i processen att utöka antalet cykelplatser under tak. (Miljö- och klimatkämnden) 2019-09-04 Ett cykelförråd är byggt enbart för förvaltningens medarbetares cyklar i garaget under kontoret på Ekelundsgatan (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2019-08-22 Samtal förs med fastighetsägaren Higab om behov av fler cykelparkeringar i anslutning till fastigheten. (Revisorskollegiet) 2019-07-15 Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att underlätta för medarbetare att använda cykeln i jobbet. På huvudkontoret i Gårda har vi t.ex. köpt in nya cykelställ till vår cykelparkering. (Social resursnämnd) 2019-09-12	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									Trafikkontoret har tagit fram mallar och en cykelparkeringsguide för att underlätta förvaltningars och bolags arbete med att inventera i och bygga bra och tillräcklig cykelparkering. TK har startat en ny inventering av behovet av cykelparkering på allmän plats som ska ligga till grund för fortsatt utbyggnad. (Trafiknämnden) 2019-08-22 Ej relevant för nämndens verksamhet. (Valnämnden) 2019-09-09 Göteborgs Stadshus AB har inte en verksamhet som kan bidra med fler parkeringar. Hyresvärd är HIGAB som tillhandahåller parkeringsplatser för cyklar. Flera av bolagen inom Stadshuskoncernen arbetar med att skapa fler cykelparkeringar. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-08-16 Göteborg Energi har inte den typ av verksamhet eller fastigheter som kan bidra till fler cykelparkeringar i staden. Bolaget har dock skapat cykelvänliga arbetsplatser för	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									sina anställda och här ingår bra möjligheter för anställda och kunder att parkera cyklar vid Göteborg Energis större kontor och arbetsplatser. (Göteborg Energi AB) 2019-09-12 Gällande att skapa fler cykelparkeringar så har vi på uppdrag av Trafikkontoret genomfört en inventering 2018/2019 och i oktober ska vi träffa Trafikkontoret för att följa upp denna och se hur vi kan skapa fler cykelparkeringar framöver men GöteborgsLokaler arbetar löpande med att hålla cykelparkeringar hela, rena, säkra och tillgängliga. (Förvaltnings AB GöteborgsLokaler) 2019-09-11 Kartläggning över cykelparkeringar i befintligt bestånd utförd under 2018. Slutsats: Flera hinder för utbyggnad av cykelparkeringar till omfattning i nu gällande parkeringstal vid nybyggnation i våra befintliga områden. Gemensamt för samtliga områden är att det skulle innebära orimligt stora kostnader. För att utöka antalet cykelparkeringar krävs samverkan med andra fastighetsägare och aktörer.	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									(Bostads AB Poseidon) 2019-08-26 Kartläggning antal cykelparkeringar genomförd 2018 i befintligt bestånd. Slutsats: Vi bedömer att den kapacitet som finns idag ofta är tillräcklig i befintliga områden. I de fall det finns möjlighet till förbättring så innebär det ofta betydande investeringskostnader. I ett fall där nyproduktion sker nära befintligt bestånd har enkät bland boende genomförts. Där önskemål inkommit om förbättrad cykelförvaring, finns möjlighet att titta på detta i samverkan med nyproduktion och på så sätt hitta en ekonomisk lösning. Fler cykelparkeringar skapas i takt med nyproduktion av bostäder. (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2019-09-09 Kartläggning av tillgång till cykelparkering har genomförts 2018. Vi bedömer att den kapaciteten som finns idag är tillräcklig. (Gårdstensbostäder AB) 2019-08-30 Bolaget har under året tillsett ett låst cykelförråd i garaget för att	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									säkerställa och underlätta cykling. (Störningsjouren i Göteborg AB) 2019-09-09 Älvstranden som fastighetsägare jobbar kontinuerligt med att öka antalet cykelplatser i nära anslutning till våra fastigheter. Vid den senaste inventeringen, på uppdrag från Kommunfullmäktige; räknades antalet cykelparkeringar till 339 stycken och efter det har antalet ökat med ytterligare 40 stycken, och planer finns för ytterligare cykelparkeringar. (Älvstranden Utveckling AB) 2019-09-12 Göteborg & Co har undersökt frågan kring utbyggnadsplan för säkra cykelparkeringar. Slutsatsen är att vi inte går vidare med frågan då vi inte äger de fastigheter som vår verksamhet bedrivs i, men att vi regelbundet för dialog med fastighetsägaren kring frågan. (Göteborg & Co AB) 2019-08-16 Vi har tillräckligt med väderskyddade cykelparkeringar utomhus samt cykelparkering i varmgarage med laddmöjlighet (Gryaab AB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2019-09-10 Göta Lejon kan inte bidra med fler cykelparkeringer i Göteborg. Bolaget har däremot kommunicerat med sin hyresvärd Higab om fler cykelparkeringar för personal och besökare. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2021-02-12 Ingår i detaljplaner och i markanvisningar för bostäder som omfattas av <i>"miljöanpassat byggande"</i> Vid förvaltningens kontor har cykelparkeringar skapats genom klimatkompensationspengar (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 Det ingår som standard vid nybyggnation av förskolor att sätta upp cykelställ på förskolans område. (Förskolenämnden) 2021-03-26 Ingen förändring sedan kommentar 2019. (Lokalnämnden) 2021-01-12 Cykelparkering inkl laddplatser	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									skapade i samband med flytt till nya lokaler. (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2021-03-04 Nämnden har inte rådighet i frågan då kontoret hyrs av privat hyresvärd. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2021-04-09 Utbildningsförvaltningen är inte någon byggande nämnd, men vi strävar efter att försöka tillhandahålla säkra cykelparkeringar till lärare och personal som ser ett behov av detta. Tillgången på säkra cykelparkeringar ser lite olika ut per område hos oss på grund av att antalet elever och personal varierar. Vid nybyggnation och inhyrning av lokaler förs alltid en dialog med motparten om att tillskapa platser utefter behov. (Utbildningsnämnden) 2021-03-12 Moderbolaget har ett 20-tal anställda och bedriver ingen verksamhet utöver ledning, styrning och samordning av koncernens bolag. Vi hyr våra lokaler av Chalmersfastigheter	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									och har god tillgång till cykelparkeringar för våra anställda i anslutning till våra lokaler. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-03-26 Cykelinventering gjord 2018 samt planer finns för att skapa fler cykelparkeringar där behov funnits. (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-02-17 Cykelparkeringar finns alltid med vid nyproduktion av bostäder. (Göteborgs Egnahems AB) (Göteborgs Egnahems AB) 2021-03-17 Samma status som för 2019 (Framtiden Byggutveckling AB) 2021-03-01 Det finns inget behov i närtid att utöka antalet platser utan att istället förbättra nuvarande platser där ramlåsning saknas, se över skyltning, belysning och placering av befintliga parkeringsplatser med hjälp av trafikkontorets ”Cykelparkeringsguide – Till dig som förvaltar fastigheter”.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Sedan kommer en utbyggnad av säkra cykelparkeringar att genomföras vid önskemål från hyresgästerna och om behov finns. I första hand torde detta vara i centrala lägen där allmän platsmark omgärdar fastigheten och det således är trafikkontoret som ansvarar för utbyggnaden då Higab inte har rätt att bygga på allmän platsmark. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-26 Det finns möjlighet att parkera cykeln i anslutning till alla utom en av våra kontor och anläggningar. Vi har ännu inte aktivt infört konceptet cykelvänlig arbetsplats. Den anläggning där det ännu inte finns cykelparkering är ny för oss sedan ett år tillbaka. På några av de större anläggningarna finns det behov av utökade möjligheter för cykelparkering. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-02-22	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Fastighetsägaren erbjuder cykelparkering inomhus (varmgarage) i fastigheten. Samtliga anställda på BRG har möjlighet att parkera cyklar i garaget i samma fastighet som våra lokaler. Som förbättringsförslag ser vi att beakta höjd kvalitet och säkerhetsaspekter i garagen. BRG har ingen verksamhet i sitt grunduppdrag som bidrar till fler parkeringar. Inom Gothenburg Green City Zone ingår cykelparkeringar som en del av lösningen att nå utsläppsfritt transportsystem. Fastighetsägarna är möjliggörare och där kan vi vara med och påverka så att det bidrar till målet. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Möjligheten att skapa fler cykelparkeringar hindras bland annat av platsbrist och pågående/kommande arbeten vid nöjesparkens två entréer. Idag finns endast ett fåtal cykelparkeringar men i samband med Lisebergs Jubileumsprojekt dvs. byggnationen av ett nytt hotell och en vattenpark kommer fler cykelparkeringar att etableras vid södra entrén. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2021-03-23 Göteborgs hamn AB är inte en verksamhet som kan bidra med fler cykelparkeringar generellt inom Göteborgs stad. bolaget har dock skapar flera olika möjligheter att parkera cyklar i anslutning till våra arbetsplatser och andra fastigheter där vi har hyresgäster. Här ingår både utomhusparkeringar och cykelgarage. (Göteborgs Hamn AB) 2021-03-16 tillskapat i samtliga hamnar. (GREFAB) 2021-03-29 Under våren söka bygglov för att skapa ca 20 nya cykelparkeringar på innergården, under tak. (Byggnadsnämnden) 2021-03-18 Under våren söka bygglov för att skapa ca 20 nya cykelparkeringar på innergården, under tak. (Verksamhetsstyrning) 2021-03-16 Kulturnämnden - som inte är en investerande nämnd - tar i	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									möjligaste mån hänsyn till behovet av cykelparkeringar i t.ex. lokalbehovsbeskrivningar och andra dokument som definierar och beskriver behov när det blir aktuellt med nybyggnation, eller om- och tillbyggnader av befintliga byggnader i vilka nämnden bedriver verksamhet. (Kulturnämnden) 2021-03-02 Parkeringsbolaget kompletterar Trafikkontorets cykelparkeringar genom att bygga låsta cykelparkeringar för säker långtidsparkering av cyklar och andra mindre fordon. Sådana låsta cykelparkeringar har iordningsställt på tre platser de senaste åren (Hagabion, Kvilletorget, Skolgatan) och hyrs ut månadsvis. Bolaget har även byggt öppna cykelparkeringar i anslutning till två parkeringshus. Utöver detta har bolaget byggt ett dedikerat lastcykelgarage och upphandlat en öppen lastcykelpool i Kvillebäcken, och har ett pågående arbete kring s.k. last mile-lösningar, där fordonspooler samt parkering för cyklar, lastcyklar, MC och mopeder ingår. Bolaget har varit drivande i att få fram fler Styr- och ställ-stationer och i anslutning till parkeringshus vilket förenklar den blandade resan. Parkering för elsparkcyklar har också byggts i	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									ett parkeringshus. Parkeringsbolaget sköter även driften av det cykelgarage som Trafikkontoret har byggt invid Gamlestadens resecentrum. P-huset har plats för upp till 600 cyklar, inklusive lådcyklar och andra specialcyklar. En ombyggnation av vagnhallen på Saltholmen har påbörjats, för att möjliggöra parkering för ca 100 cyklar och 20 mc-cyklar. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2021-03-31 20210331 Ingen ytterligare åtgärd (Got Event AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	060. Inför konceptet "Det avfallssnåla kontoret"			Avsluta d	Alla		Kretslopp- och vattennämnde n	2019-09-12 Vissa åtgärder är genomförda, bl a sortering, samordnade utskrifter, papperkorgslösa kontorsarbetsplatser mm (SDN Angered) 2019-09-12 Konceptet som helhet är inte infört men flera kontor har infört olika åtgärder som samordnad utskriftshantering, papperskorgslösa arbetsplatser och utökad källsortering. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2019-09-11	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									Konceptet som helhet är inte infört. Däremot arbetade förvaltningen genom sin tidigare miljödiplomering med vissa av åtgärderna inom konceptet. Förvaltningens kontorsmiljöer har övergått till aktivitetsbaserat arbetssätt vilket delvis stödjer ett arbete i önskad riktning. (SDN Centrum) 2019-09-12 Konceptet "Det avfallssnåla kontoret" är inte infört. Dock görs annat arbete inom ramen för miljödiplomering och löpande miljöarbete. (SDN Lundby) 2019-07-01 Ej påbörjad (SDN Majorna-Linné) 2019-09-09 Konceptet "Det avfallssnåla kontoret" är inte infört. Dock är vissa åtgärder genomförda, bl a sortering, samordnade utskrifter, papperkorgslösa kontorsarbetsplatser mm (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 Inom ramen för miljödiplomeringen ingår det att	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									se över avfallshanteringen och arbeta förebyggande för att minska avfall. Detta gäller samtliga verksamheter. Vägledningen och checklistan för det avfallssnåla kontoret används och många av åtgärderna arbetas med men konceptet är inte fullt infört. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-27 Förvaltningen har arbetat med förebyggande av avfall, men inte särskilt systematiskt med förebyggande av avfall med fokus på kontorsmiljöer. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 De stora kontorsmiljöerna i stadsdelsförvaltningen har genomfört flertalet av åtgärderna inom Det avfallssnåla kontoret så som flergångsporslin, handtorksystem, TAGE osv. Förebygga avfall är även en viktig del av miljöledningssystemet Östra Göteborg - för klimat och miljö. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-04 Vi har för avsikt att införa "Det avfallssnåla kontoret" i samband med ett omtag vi gör kring vårt interna miljöarbete.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									(Miljö- och klimatnämnden) 2019-07-15 Förvaltningen arbetar för att minska avfallet genom att bl.a. ha infört små "bordspapperskorgar" på huvudkontoret samt att ha större sorteringskärl på varje våning. Engångsförpackningar av mjölk och andra varor fasas ut. Alla enheter källsorterar och förvaltningen genomför varje år en mätning på hur verksamheterna jobbar med frågan. (Social resursnämnd) 2019-09-12 Tillsammans med Skrota Skräpet har en utredning kring utveckling av avfallshantering vid trafikkontorets kontor (Köpmansgatan) gjorts, och förslag på förbättringar tagits fram. Under hösten kommer nya sorteringsmöbler att testas i några ytor för att sedan kompletteras med överallt. Kommunikationsmaterial mot medarbetarna ska tas fram. Åtgärden beräknas vara klar (kontoret certifierat som "avfallssnålt kontor") vid årsskiftet. (Trafiknämnden) 2019-08-22	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Stationer för källsortering av återvinningsbart avfall finns. Papperskorgar och soppsåsar av traditionellt slag fasas därmed successivt ut från arbetsplatsen. (Valnämnden) 2019-09-09 Vi arbetar kontinuerligt med att minska avfallet i vår verksamhet som dock är liten, 12 medarbetare, i enlighet med konceptet. Hela konceptet är dock inte implementerat. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-09-10 Vi har gått igenom checklistan för att förebygga avfall på kontoret och har köpt in mer bestick och tallrikar för att slippa engångsartiklar, vi har pratat med lunchrestauranger om miljövänliga lådor samt att personalen kan ha med sig flergångslådor som vi har köpt in till kontoret. Vi har också efterfrågat cateringmat utan engångsmaterial men vi jobbar vidare med hur vi kan sköta IT-utrustningen så att den håller längre samt inköp. (Förvaltnings AB GöteborgsLokaler) 2019-09-11	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Genomfört 2019. (Bostads AB Poseidon) 2019-08-26 Genomfört under 2017-2018 (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2019-09-09 I planering för nytt kontor tas avfallsfrågan i beaktande för en förbättring av vad det är idag. (Gårdstensbostäder AB) 2020-03-04 Detta är ett mål som vi har jobbat med under 2019 och har genomfört flera olika åtgärder. Arbetet fortsätter under året. åtgärderna finns med i vår avfallsplan. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-05 Konceptet är infört. Nya åtgärder för 2021. (Arkivnämnden) 2020-10-05 Stadsbyggnadskontoret införde Det avfallssnåla kontoret under 2018-19 . Arbetet fortsätter och vi arbetar systematiskt med att förbättra enligt projektet	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									(Byggnadsnämnden) 2021-02-09 Fastighetskontoret har genomfört ett antal åtgärder för att öka resurshushållningen (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 Inga konkreta rutiner har införts på förskoleförvaltningens kontor/mötescenter. I förskoleförvaltningens kommande avfallsplan kommer beskrivning av förebyggande-arbetet att finnas med. (Förskolenämnden) 2021-03-22 Delvis implementerat i förvaltningen. (Kretslopp och vattennämnden) 2021-03-16 Projektet är avslutat. Det råder stor medvetenhet inom kulturförvaltningen om betydelsen av att minska mängden avfall, t.ex. genom att fasa ut engångsartiklar, plastpåsar etc. (Kulturnämnden)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2021-03-26 Konceptet är infört. Fortsatt förbättringsarbete pågår (Lokalnämnden) 2021-01-12 Insatser gjorda i samband med flytt till nya lokaler sommaren 2020. (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2021-03-04 Utefter vägledningen Avfallssnålt kontor genomfördes under 2019 flera åtgärder för att förebygga avfall och minska resursanvändningen på kontoret även om verksamheten inte certifierades. Fortsatt kommer förvaltningen att mäta mängder för specifika avfall. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2021-03-30 I arbete med det interna miljöarbetet kommer materialet för Avfallssnålt kontor användas i det fortsatta arbetet med den identifierade betydande miljöaspekten Avfallsförebyggande. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2020-12-10 Med ledning av tjänsteperson från Kretslopp- och vattenförvaltningen har en genomgång av Skrota Skräpet genomförts på revisionskontoret. (Revisorskollegiet) 2021-03-24 Utbildningsförvaltningen har utsett medarbetare som kommer vidareutbilda sig inom skrota skräpet. Förvaltningen försöker göra rätt inköp när det gäller förbrukningsmaterial och städ produkter. Verksamheterna i förvaltningen arbetar med att skapa så bra förutsättningar som möjligt för att kontoren skall kunna arbeta med återvinning. Förhoppningsvis kan vi intensifiera arbetet med nya miljöledningssystemet. (Utbildningsnämnden) 2021-02-04 En plan för införande av avfallssnålt kontor i våra kontorslokaler har tagits fram, enligt aktivitet i verksamhetsplanen för bolagets fastighetsförvaltning. Det återstår att genomföra åtgärder enligt plan, vilket förväntas ske under 2021. Ett koncernövergripande mål finns om minskat avfall, där	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									minskat restavfall i kontorslokalerna ingår i målet. Under 2020 minskade restavfallet med 42 %, vilket gör att delmålet har uppnåtts, dock med stor inverkan av hemarbete pga Covid19. Arbetet med införande av avfallsnålt kontor kommer dock att fortsätta och följas upp inom ramen för bolagets måluppföljning. (Göteborg Energi AB) 2021-03-17 Bolaget hyr lokaler av Chalmersfastigheter. I hyreskontraktet ingår vissa av de åtgärder som avfallssnåla kontoret innebär. Under senaste året har samtliga anställda arbetat merparten av tiden helt hemifrån varför det inte varit aktuellt att arbeta aktivt vidare med åtgärden. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-02-17 Inga förändringar från förra året (Göteborgs Egnahems AB) 2021-03-17 Framtiden Byggutveckling har under stora delar av 2020 arbetat hemifrån och status är fortfarande att konceptet inte är	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									infört. (Framtiden Byggutveckling AB) 2020-12-30 Higab har redan gjort ett antal åtgärder. Efter genomgång av Kretslopp och vattens vägledning om "Förebygg avfall på kontoret" under våren, har vi fått bra idéer om hur vi kan bli ännu bättre. Sedan föregående rapportering har bolaget bland annat köpt in mer porslin och påbörjat utfasning av engångsartiklar. Möte är bokat med Kretslopp och vatten för uppstart av certifieringsarbete "Det avfallssnåla kontoret". Bolaget är redan på väg genom att källsortering är välutbyggd (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-29 Älvstranden arbetar hela tiden med att förebygga avfall på kontoret, även om konceptet "avfallssnålt kontor" inte är infört. Efter en genomgång av vägledningen "Förebygg avfall på kontoret" så har vi sett att vi sedan tidigare redan genomfört många av de föreslagna delar av vägledningen så som att det krävs personlig bekräftelse för utskrift, standardinställning på utskrifter är dubbelsidigt, vi informerar bara via digitala kanaler, vi tillhandahåller tomma matlådor för hämtmat, vi har	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									personalens matavfall och matsvinn. Vi har köpt in nya kärl som ökar möjligheterna till bättre avfallssortering med fler alternativ. Under 2021 fortsätter arbetet inom ramen för etableringen av vårt miljöledningssystem. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Liseberg införde hösten 2019 konceptet "Det avfallsnåla kontoret". Detta innebar bl.a. att en utbildningsserie i fyra delar togs fram och publicerades på intranätet samt att papperskorgar vid skrivborden togs bort. Sorteringsmöjligheterna på de större kontoren sågs över och kompletterades med sorteringskärl och skyltar vid behov. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Ingen ytterligare åtgärd- (Got Event AB) 2021-03-31 Relevanta delar av konceptet kommer omhändertas i samband med ny avfallsplan och komplettera befintliga och tidigare åtgärder för att förebygga och minimera avfall.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Göteborg & Co AB)	
									2021-03-23	
									Arbetet med att minska avfallet från våra kontor är en viktig del i bolagets avfallsarbete. Vi har genomfört vissa av aktiviteterna i konceptetmen vi har inte antagit hela utmaningen. Det handlar om att vi bedömer att fokus för vårt avfallsarbete inte bör vara på kontorsavfallet, då vi har storamängder verksamhets- och fartygsavfall som hanteras. I miljö- och klimatstrategin finns avfallsarbete beskrivet och nyckeltal för att löpande följa upp progressen. Under 2020/2021 har en intern avfallsgrupp formulerats, som en del av ledningssystemet, och större översyn av våra avfallsrutiner pågår. Under 2020 har avfallsmängderna minskat, inklusive restavfallet. En viktig faktor för detta handlar om hemarbete till följd av pandemin. (Göteborgs Hamn AB)	
									2021-02-05	
									Vi bedömer att vi uppnått målet (Gryaab AB)	
									2021-03-16	
									vi Bedömer att vi har avfallssnåla kontor. (GREFAB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2021-03-19 Bolaget arbetar med att minskat avfallet så långt som möjligt inspirerade av konceptet. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2021-03-11 2021-03-11 Själva konceptet är infört och flertal aktiviteter pågår under 2021. Beräknas vara klar under 2021. Har försenats pga covid-19. (Intraservice) 2021-02-25 Störningsjouren har sedan 2019 genomfört ett antal miljöåtgärder på kontoret, i samband med detta har vi gått igenom checklistan för att förebygga avfall på kontoret. • "grön station" för miljöfarligt avfall • källsortering av avfall (tex, glas, papper, metall, pant och köskompost) • Tagit bort personliga papperskorgar för att uppnå en högre grad av källsortering. Klart sedan 2019. (Störningsjouren i Göteborg AB) 2021-03-02	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									I slutet av 2018 genomförde Parkeringsbolaget en kartläggning av materialinköp och avfallsflödena i verksamheten. Syftet med kartläggningen var att ta fram åtgärder för att minska avfallsmängder i allmänhet och att ta ett första steg mot en verksamhet som är fri från plastförpackningar och engångsartiklar. Brännbart är enligt kartläggningen vår största avfallsfraktion där en satsning mot att minska mängden engångsartiklar gav effekt. Bland åtgärderna i Parkeringsbolagets materialkartläggning ingår även åtgärder för att minska avfallet av IT-produkter samt att förlänga deras livslängd inom verksamheten. En avfallsplan enligt åtgärd 151 har tagits fram och en avfallsrutin har tagits fram. Corona pandemin har bidragit till att avfallsmängderna har minskat eftersom de flesta av personalen arbetar hemifrån. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	131. Skapa en promenadvänlig och varierad upplevelsemiljö längs kajkanterna inom Älvstaden			Avsluta d		Älvstranden Utvecklings AB	Kretslopp- och vattennämnden Trafiknämnden	2021-03-29 Detta är en del av förverkligandet av Vision Älvstaden och är något som finns med både i bolagets fastighetsförvaltning, men det planeras för detta i pågående och kommande program-, plan-, och GFS-arbete. Då Älvstaden fortsätter att utvecklas efter	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									utgången av miljöprogrammet så bedöms åtgärden i detta fall som genomförd och avslutad. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020		146. Inför miljöledningss ystem eller miljöcertifierin g i alla kommunens verksamheter			Pågåe nde		Alla		2019-09-12 Vi avvaktar utredningen om stadengemensamt miljöledningssystem. (SDN Angered) 2019-09-12 Stadsdelsförvaltningen avvaktar till det stadengemensamma miljöledningssystemet är utarbetat. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2019-09-11 SDF Centrum har tidigare varit en miljödiplomerad förvaltning där enheterna systematiskt har arbetat med miljöarbete utifrån kraven i miljödiplomeringen. Arbetet är idag pausat sedan 2018 i avvaktan på det kommande stadengemensamma miljöledningssystemet. (SDN Centrum) 2019-09-12 Förvaltningen avvaktar arbetet med stadensgemensamt miljöledningssystem. (SDN Lundby)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2019-07-01 Ej påbörjad. Utredning om gemensamt miljöledningssystem för staden pågår. (SDN Majorna-Linné) 2019-09-09 Vi avvaktar utredningen om stadengemensamt miljöledningssystem. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 SDF Västra Göteborg är en miljödiplomerad förvaltning där varje enhet inom förvaltningen har ett systematiskt miljöarbete utifrån kraven enligt Svensk miljöbas. Förhoppningen är att snart kunna implementera det kommande stadengemensamma miljöledningssystemet. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-19 I SDF Västra Hisingen finns miljöledningssystemet - Med tanke på miljön. Med tanke på miljön innefattar fem olika områden, resor, energianvändning, kemikalier, avfall och inköp. Detta system har funnits sedan 2014 och kom till efter att en miljöutredning genomförst. Under 2019 har systemet uppdaterats, och	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									miljöåtgärderna följs upp årligen. Det som skiljer Med tanke på miljön från andra MLS är att det är en enklare version. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Stadsdelsförvaltningen arbetar sedan 2016 enligt det egna miljöledningssystemet Östra Göteborg - för klimat och miljö. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-06 Vi har haft miljöledningssystem sedan 2002. (Intraservice) 2019-09-12 Kretslopp och vatten är miljödiplomerade sedan 2015. (Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-04 Vi är Miljödiplomerade sedan 2010. (Miljö- och klimatinämnden) 2019-08-12 Ej aktuell just nu (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-09-10	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Inköp och upphandling har påbörjat en process för att miljödiplomera verksamheten i enlighet med Svensk miljöbas. När Inköp och upphandling tidigare var Upphandlingsbolaget var verksamheten certifierad enligt ISO 14001, men certifieringen pausades vid övergången från bolag till nämnd för att verksamheten skulle se över vilken typ av miljöledningssystem som harmoniserade med övriga verksamheter inom Göteborgs Stad. Valet föll på Svensk miljöbas och arbete med att uppdatera det tidigare miljöledningssystemet är pågående och beräknas vara klart till årsskiftet 2019-2020. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2019-07-15 Förvaltningen har tidigare haft ett eget ledningssystem men avvaktar nu stadens gemensamma ledningssystem. (Social resursnämnd) 2019-09-12 Trafikkontoret avvaktar det gemensamma miljöledningssystem som ska tas fram för stadens verksamheter. (Trafiknämnden)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2019-08-22 Vaqlnämnden miljöcertifierades vid valen 2014 som första valnämnd i Sverige. Det arbetssätt som då infördes används till största delen fortfarande. (Valnämnden) 2019-08-16 Göteborg Energi har ett miljöledningssystem certifierat enligt ISO 14001:2015. (Göteborg Energi AB) 2019-09-10 GöteborgsLokaler är certifierade inom ISO 14001 (miljö), ISO 9001 (kvalitet) och har påbörjat arbetet mot att certifiera också inom arbetsmiljö, ISO 45001. (Förvaltnings AB GöteborgsLokaler) 2019-09-11 Kommer att på påbörjas under 2020. (Bostads AB Poseidon) 2019-08-26 Bostadsbolaget är certifierad enligt ISO14001 (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2019-09-13 Vi är sedan år 2015 certifierade enligt 14001. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2019-09-05 Certifierade enligt ISO 14001 sedan 2003 (Göteborgs Hamn AB) 2019-08-16 Vi är ISO14001 certifierade sedan 2014 samt Revaq certifierade sedan 2009 (Gryaab AB) 2019-07-18 Vi blev miljödiplomerade 30/6-2019 enligt svensk miljöbas. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-05 Följande anvisning har tagits fram (KF 2021-10-15 § 31: Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning – ramverk för stadens gemensamma miljöledningssystem. Eftersom det blir ett gemensamt ledningssystem avstår Regionarkivet från	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									miljödiplomering. Beslutat av förvaltningschef Birgitta Torgén 2020-11-04. (Arkivnämnden) 2021-02-12 En dialog kring miljöledningssystem och miljösamordnare är påbörjad tillsammans med våra systerförvaltningar för att undersöka möjligheten om frågorna kan hanteras på ett gemensamt sätt och med gemensamma resurser. (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 Förskoleförvaltningen kommer att arbeta efter de anvisningar för gemensamt miljöledningssystem som är framtaget i staden. Förvaltningsledningen har tid uppbokad för information om miljöledningssystemet och UL miljö kommer att delta på de nätverk/ informationstillfällen som miljöförvaltningen erbjuder. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Utgår från det stadsgemensamma mls. Integrerar mls i verksamhetens ordinarie verksamhetsstyrning - plan, uppföljning, Stratsys och anvisningar på intrasidan.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Miljöhänsyn vid planering, inköp, projektering och beslut. (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-16 Sedan kommunfullmäktige hösten 2020 beslutade om införande av ett miljöledningssystem i staden har kulturförvaltningen intensifierat sina förberedelser för att kunna införa ett systematiskt miljöledningsarbete. Grunden till en projektplan är framtagna och en utbildning för ledningsgruppen kommer att genomföras av miljöförvaltningen. (Kulturnämnden) 2021-03-26 Arbete med implementering av ett systematiskt miljöledningssystem pågår, i linje med stadens gemensamma system. (Lokalnämnden) 2021-03-30 Förvaltningen är miljödiplomerad. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Utbildningsförvaltningen ambition	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									är att arbeta med det gemensamma miljöledningssystem som är framtaget i staden. Just nu tar miljöförvaltningen fram stöddokument till anvisningen inom miljöledning som ska hjälpa till i miljöarbetet, hur vi kartlägger och bedömer vår miljöpåverkan, hur vi formar miljömål och stöd i hur vi tar fram klimatmål. Bedömningen är att vi behöver definiera vilka verktyg vi behöver för att mäta och följa upp målen i miljöledningssystemet. Vi vet inte idag om vi kan använda befintliga miljödiplomering/certifierings processer eller om nya behöver utarbetats. Vår förvaltningsledning har en tid uppbokad för information om miljöledningssystemet och PL lokaler kommer att delta på de nätverk/ informationstillfällen som miljöförvaltningen erbjuder. (Utbildningsnämnden) 2021-03-17 Implementering av Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning har påbörjats i koncernen. (Förvaltnings AB Framtiden) 2021-03-17 Implementering av Göteborgs	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Stads nya anvisning för systematisk miljöledning pågår. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-02-10 Under 2021 genomförs en miljöutredning som ska ligga till grund för införande av miljöledningssystem (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-02-17 Ingen förändring från förra året (Göteborgs Egnahems AB) 2021-03-29 Kommer implementera stadens miljöledningssystem. (Gårdstensbostäder AB) 2021-02-25 Utredning klar och ansökan om "Miljöbas" inlämnad till stadens miljöförvaltning, diplomgruppen, under hösten 2020. Inväntar besök för inspektion och därefter beslut. (Störningsjouren i Göteborg AB) 2021-03-17 Samma status som 2019 (Framtiden Byggutveckling AB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2021-03-01 Under hösten 2020 certifierades Higab enligt ISO 14001. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-29 Älvstranden arbetar med implementeringen av eget miljöledningssystem och det kommer vara genomfört under 2021. (Älvstranden Utveckling AB) 2021-03-29 Inom koncernen GSK har Göteborgs Spårvägar ett miljöledningssystem som är under uppbyggnad. Många delar finns på plats men inte samtliga. Inom Buss AB finns det också ett miljöledningssystem som är under uppbyggnad. Inom Trafikantservice AB finns det ett miljöledningssystem som är ISO 14001:2015 certifierat. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-02-22 Förstudier och arbete med miljödiplomering pågår. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Lisebergs miljöarbete är en del	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									av hållbarhetsarbetet i stort. Miljöarbetet styrs av ett internt hållbarhetsdirektiv med tillhörande anvisningar. Liseberg har under flera år varit miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas. Denna metod bedöms inte längre vara ändamålsenlig varför företagsledningen under 2020 beslutat att Liseberg istället ska implementera ISO 20121, innehållande krav på ledningssystem för hållbarhet vid evenemang. Arbetet har påbörjats med målsättningen att Liseberg ska ISO-certifieras under 2021. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Got Event är fortsatt Miljödiplomerat enligt Svensk Miljöbas. Vårt evenemang Gothenburg Hourse Show Eventdiplomerade. (Got Event AB) 2021-03-16 introduktion påbörjad (GREFAB) 2021-03-19 Arbetet pausades i avvaktan på beslut om stadengemensamt miljöledningssystem, men är nu	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									återupptaget. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2021-03-29 Ledningen fick i mars 2021 en genomgång av miljöförvaltningen av Göteborgs stads miljöstyrning och vad som förväntades av oss som förvaltning att arbeta systematiskt med vår miljöpåverkan, både den direkta och den indirekta. En intern arbetsgrupp med representanter från alla avdelningar är utsedd och har fått ett uppdrag att under våren ta fram en plan hur vi ska arbeta med frågorna. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Ledningen fick i mars 2021 en genomgång av miljöförvaltningen av Göteborgs stads miljöstyrning och vad som förväntades av oss som förvaltning att arbeta systematiskt med vår miljöpåverkan, både den direkta och den indirekta. En intern arbetsgrupp med representanter från alla avdelningar är utsedd och har fått ett uppdrag att under våren ta fram en plan hur vi ska arbeta med frågorna. (Verksamhetsstyrning)	
Handlings plan för miljön 2018–	✓	147. Utse miljösamordna re på alla förvaltningar			Avsluta d		Alla		2019-09-12 Stadsdelen har under perioden 21 mars - 15 september en	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
2020		och bolag							utvecklingsledare Miljö i stadsutveckling. Vakans under hösten 2019 ersätts inte, oklart vad som händer 2020. (SDN Angered) 2019-09-12 Stadsdelsförvaltningen har en utvecklingsledare miljö på 50%. Tjänsten är på förvaltningsövergripande nivå. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2019-09-11 SDF Centrum har sedan 2018-01-01 en vakans på tjänsten som utvecklingsledare miljö, som tidigare utgjorde miljösamordnare i förvaltningen. Inget beslut är fattat om huruvida tjänsten ska tillsättas. (SDN Centrum) 2019-09-12 Förvaltningen har inte utsett miljösamordnare och har inte med åtgärden i planering för året. (SDN Lundby) 2019-09-09 Stadsdelsförvaltningen har med anledning av omorganisation 2018 inte en sådan funktion. (SDN Norra Hisingen)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2019-08-23 SDF Västra Göteborg har en anställd utvecklingsledare miljö motsvarande miljösamordnare på en förvaltningsövergripande nivå. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-19 Tjänsten utvecklingsledare miljö motsvarar miljösamordnare,i SDF Västra Hisingen finns också miljöombud i flera verksamheter. Utvecklingsledare miljö sammankallar, utbildar och stöttar miljöombuden. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Stadsdelsförvaltningen har Utvecklingsledare miljö fram till årsskiftet. Hur 2020 ser ut för Utvecklingsledare Miljö är ännu oklart. Förvaltningen har även en miljösamordnare på 50 % som fokuserar främst på avfallsfrågan. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-13 Miljösamordnare utsedd: Peter Nilsson (Arkivnämnden) 2019-09-06	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Genomförd hösten 19 (Intraservice) 2019-09-12 Finns miljösamordnare. (Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-04 Vi har en miljösamordnare. (Miljö- och klimatnämnden) 2019-08-12 Medarbetare utsedd. (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-09-10 Inköp och upphandling har två utsedda miljösamordnare: Frida Torbäck och Samuel Sandholm (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2019-07-15 Vår utvecklingsledare miljö slutade hösten 2018. På grund av ekonomiska anpassningar har förvaltningen inte kunnat anställa en efterträdare. (Social resursnämnd) 2019-09-12 Trafikkontoret har en miljöenhet	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									som leder och stödjer förvaltningen i miljöarbetet. (Trafiknämnden) 2019-08-22 Förvaltning har en utsedd miljösamordnare under valår. (Valnämnden) 2019-09-09 Gunilla Dörner Buskas utsedd. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-08-16 Koncernen Göteborg Energi har en miljöstrateg som samordnar och driver koncernens miljöarbete. Koncernen har även miljösamordnare som driver och samordnar miljöarbetet lokalt hos verksamhetsområden och dotterbolag. (Göteborg Energi AB) 2019-09-10 Miljösamordnare på GöteborgsLokaler är sedan 2018 Karin Ahlström Ullbro som innehar rollen som kvalitets- och hållbarhetsansvarig. Före det så innehades rollen av Magnus Ranch som var hållbarhetschef. (Förvaltnings AB GöteborgsLokaler)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2019-08-26 Miljösamordnare på bolaget är utsedd. (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2019-09-09 Älvstranden har en hållbarhetschef som arbetar både med hållbarhetsfrågorna i stadsutveckling men även med de interna hållbarhetsfrågorna i bolaget. (Älvstranden Utveckling AB) 2019-09-05 Funnits i bolaget sedan 1990-talet. (Göteborgs Hamn AB) 2019-08-16 Sedan många år tillbaka har vi haft en Kvalitets- och miljöansvarig på Gryaab, nu är Karl-Emil Videbris Kvalitets- och miljöansvarig (Gryaab AB) 2019-09-04 Göta Lejon har miljösamordnare sedan ett antal år. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2019-07-18	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Vi anställde en Hållbarhetsansvarig oktober 2018 som jobbar med miljöfrågorna. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-12 En dialog kring miljöledningssystem och miljösamordnare är påbörjad tillsammans med våra systerförvaltningar för att undersöka möjligheten om frågorna kan hanteras på ett gemensamt sätt och med gemensamma resurser. (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 Förskoleförvaltningen har en utvecklingsledare miljö. Ingen miljösamordnare. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Finns utv. ledare miljö under utveckling och ekonomichef, stöttar och synkar mls i hela förvaltningen och dess processer (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-16 Förvaltningen har en miljöstrateg på deltid.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Kulturnämnden) 2021-03-26 Ingen förändring sedan kommentar 2019. (Lokalnämnden) 2021-03-30 Miljösamordnare utsedd under hösten 2019. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Utbildningsförvaltningen har en utsedd miljösamordnare. Miljösamordningen sker dock inte på heltid. (Utbildningsnämnden) 2021-03-12 Teknisk chef har det övergripande ansvaret för frågor som rör ekologisk hållbarhet på bolaget. Leder och samordnar de råd och grupper inom koncernen där miljöfrågor i huvudsak landar in. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-02-10 Finns sedan 2020 (Familjebostäder i Göteborg AB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2021-02-17 Anette Johansson (Göteborgs Egnahems AB) 2021-03-29 Nätverken har omformulerats till grupper. Miljögrupp och Energigrupp. (Gårdstensbostäder AB) 2021-03-17 Samma status som 2019. (Framtiden Byggutveckling AB) 2021-03-12 Higab har sedan 2006 haft en miljösamordnare i rollen som Hållbarhets- och säkerhetsansvarig och i rollen som energiingenjör. För bolagets byggprojekt används extern kompetens. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-02-22 Vi har utsett en hållbarhetschef och en intern arbetsgrupp som inkluderar alla avdelningar. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Lisebergs	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									hållbarhetsorganisation består av en hållbarhetschef och en miljöspecialist (miljöspecialistens roll motsvarar rollen "miljösamordnare"). Miljöansvaret har även delegerats skriftligt ut i linjeorganisationen. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Hållbarhetsansvarig 100% och Projektledare miljö- och hållbarhetsfrågor 50% (Got Event AB) 2021-03-16 vice vd har uppdraget (GREFAB) 2021-03-29 Vi har sedan flera år haft en fördelning av ansvaret på två personer. En arbetsgrupp tar under våren fram förslag på hur vi ska organisera och arbeta med miljöuppdragen. Vi har även dialog med andra förvaltningar om möjligheten att i högre grad samverka i miljöarbetet. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Vi har sedan flera år haft en	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									fördelning av ansvaret på två personer. En arbetsgrupp tar under våren fram förslag på hur vi ska organisera och arbeta med miljöuppgifterna. Vi har även dialog med andra förvaltningar om möjligheten att i högre grad samverka i miljöarbetet. (Verksamhetsstyrning)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	148. Miljöutbilda kommunens personal			Avsluta d		Alla		2019-09-12 Intern Service (måltid, lokalvård och vaktmästeri) har under våren 2019 haft en kemikalieutbildning för samtliga medarbetare. (SDN Angered) 2019-09-12 Enheter utbildas efter behov då möjligheter finns, ex inom matsvinnarbete, sparsamt körsätt, kemikaliehantering. En webbutbildning (som tidigare fanns) hade underlättat så att fler medarbetare kunde utbildas på en enkelt sätt. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2019-09-11 När förvaltningen arbetade med miljödiplomering var ett av kraven att samtliga medarbetare skulle gå en grundläggande miljöutbildning. Förvaltningen anordnade då utbildningar två gånger per år i samarbete med Ekocentrum. Den webbaserade grundläggande miljöutbildningen	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									som då fanns att tillgå var ett alternativt sätt att säkerställa att alla medarbetare fick en utbildning. Den senaste utbildningen genomfördes i oktober 2018. Medarbetare som har tillkommit efter det har inte fått någon miljöutbildning. Hur och vilka utbildningar som ska erbjudas framöver har inte diskuterats. (SDN Centrum) 2019-09-12 Förvaltningens verksamheter genomför utbildning inom miljöområdet utifrån verksamheten då möjlighet finns. Exempel är utbildning för mindre miljövärdig bilkörning, arbetssätt för att minska matsvinn och avfall. Tidigare har grundläggande miljöutbildning genomförts i SDF-huset som ett led i miljödiplomering. (SDN Lundby) 2019-07-01 Tidigare år har det funnit webbutbildning och verksamhetsinriktad utbildning från staden som inte längre erbjuds. Hur detta ska ersättas har ännu inte diskuterats. (SDN Majorna-Linné) 2019-09-09	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Inom lokalvård och vaktmästeri pågår arbete med att dokumentera användning och förvaring av kemikalier i Chemsoft. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 Ett av kraven i miljödiplomeringsen är att samtliga medarbetare ska gå en grundläggande miljöutbildning. Förvaltningen ordnar i möjligaste mån löpande sådana utbildningar för medarbetare. Den kostnadsfria webbaserade grundläggande miljöutbildningen som tidigare fanns att tillgå i staden underlättade och möjliggjorde för fler medarbetare att ta del av en sådan utbildning. Miljöombuden i förvaltningen erbjuder också vidareutbildning genom två träffar om året med olika miljötema. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-19 SDF Västra Hisingen bokar i miljöutbildningar efter behov. Under 2019 erbjuds anställda att delta vid miljöutbildningar vid två tillfällen. Utöver grundläggande miljöutbildning anordnar förvaltningen också miljöombudsträffar med tema inom miljö och hållbarhet, exempelvis plastanvändning, ekologisk mat, giffri miljö. Vid	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									önskemål eller behov arrangeras också specialutbildningar inom exempelvis avfall och kemikaliehantering. Det finns inget mål om att utbilda alla anställda inom förvaltningen, eftersom att det inte finns resurser till detta. Hade miljöförvaltningens webbaserade miljöutbildning funnits kvar hade det varit möjligt att ha en ambition om att alla medarbetare ska miljöutbildas. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Förvaltningen anordnar miljöutbildning för nyanställda en gång i halvåret. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-12 Miljöutbildning genomförs regelbundet i samband med revision för miljödiplomeringen. (Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-04 Vår personal har sett överlag en bra miljöutbildning. Vi håller på att se över hur vi kan ge det till medarbetare som saknar det. (Miljö- och klimatnämnden) 2019-08-12 Inga särskilda utbildningsinsatser	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									planeras utöver de som redan i dag ingår i introduktionsutbildning för nyanställda (där omnämns resor, energibesparing mm). (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-08-22 Vi har haft utbildning om "skrota skräpet" och har planerat ytterligare utbildning i grundläggande miljöutbildning. (Revisorskollegiet) 2019-07-15 Några verksamheter har miljödiplomerat sig eller håller på med miljödiplomering där utbildning ingår. Alla nya chefer får en kortare utbildning om miljömålen, hur de ska jobba med dessa och vikten av att vara ett gott föredöme. All nya medarbetare får kort miljöinformation på förvaltningens "välkomsträff". (Social resursnämnd) 2019-09-12 Trafikkontoret håller regelbundna riktade miljöutbildningar till förvaltningens olika verksamheter. (Trafiknämnden) 2019-08-22	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Görs i samband med rekrytering av medarbetare till valkansliet under valår. (Valnämnden) 2019-08-16 Göteborgs Energi har rutiner för introduktion av koncernens nyanställda. Här ingår utbildning i miljö och i koncernens miljöarbete. I introduktionen ingår även genomgång av Göteborgs Stads webbaserade miljöutbildning. (Göteborgs Energi AB) 2019-09-10 Vid nyanställning utbildas all personal i grundläggande miljöutbildning hos Ekocentrum. En majoritet av de anställda har också varit hos Renova på en mycket uppskattad avfallsutbildning. (Förvaltnings AB Göteborgs Lokaler) 2019-08-26 Samtliga anställda gick stadens miljöutbildning 2015. Efter det utbildas nyanställda kontinuerligt. (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2019-09-09	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Samtliga anställda har genomgått stadens olika miljöutbildningar både på ekocenter samt webbaserad utbildning. Förvaltarna har genomgått utbildning gällande byggvarubedömning. Nyanställda utbildas kontinuerligt. (Gårdstensbostäder AB) 2019-08-16 Vid nyanställning måste alla genomgå obligatoriska utbildningar som är webbaserade, SSG Entré. En av dessa utbildningar är SSG Entré miljö Gryaab. Denna utbildning behöver man förnya var 3:e år. Utöver detta har vi utbildningar och tematräffar efter behov på de olika avdelningarna och grupperna (Gryaab AB) 2019-07-18 I samband med miljödiplomeringen så har personalen gått miljöutbildning. Vi kommer kontinuerligt fortsätta med miljöutbildning för personalen. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-05 Utbildning för våra medarbetare tas med i förvaltningens kompetensförsörjningsplan för	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2021. Relevant personal har fått utbildning 2019. (Arkivnämnden) 2021-02-12 Ingen systematisk miljöutbildning av personalen har skett under 2020 (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 Inga miljöutbildningar har erbjudits förskoleförvaltningens medarbetare. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Ständigt pågående, miljögrupp finns som säkerställer kompetens ute i organisationen. Utv. ledare miljö kan utbilda internt, 20 års erfarenhet. (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-11 Se tidigare kommentar. (Intraservice) 2021-03-16 Som ett första steg kommer ledningsgruppen att genomgå en introducerande utbildning. Efterhand kommer övriga medarbetare i förvaltningen att få	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									en relevant miljöutbildning, men en så pass omfattande insats behöver samordnas med övrig kompetensförsörjning. (Kulturnämnden) 2021-03-26 Ungefär åttio procent av förvaltningens anställda har nu en relevant miljöutbildning. Detta arbete fortsätter under 2021. Framåt kommer alla nyanställda att gå relevant miljöutbildning. (Lokalnämnden) 2021-03-02 En miljöutbildning genomfördes för hela förvaltningens personal i slutet av november 2018. En uppsamlingsutbildning skulle hållas under 2020 men fick skjutas på p.g.a. covid-19. Om det är möjligt att hålla en lärarledd utbildning på plats i förvaltningens lokaler, eller i annan passande miljö, under 2021 så skulle det vara önskvärt. Annars kommer förvaltningen att leta efter digitalt alternativ. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2021-03-30 Tyvärr har den digitala miljöutbildning som miljöförvaltningen tidigare haft tagits bort med hänsyn till dataskyddsförordningen. KoM	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									kommer att erbjuda kortare riktade miljöutbildningar som är kopplade till våra betydande miljöaspekter. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Vi har deltagit i skrota skräpet och vi planerar för att utöka den grundläggande miljökunskapen. Utbildningsförvaltningen har ett forum som ses för att diskutera stadens miljöfrågor. På mötena är det olika teman kopplade till stadens miljöplan. Informationen från mötena är sedan tänkt att föras ut i organisationen. (Utbildningsnämnden) 2021-03-12 Ej genomfört på moderbolaget. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-03-26 Delar av bolaget har gått en miljöutbildning och planer finns för fortsättning av hela bolaget (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-02-17 Ingen förändring från förra året (Göteborgs Egnahems AB)	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									2021-02-25 2018 var samtlig personal på Ekocentrum. Samtlig personal som kör bilar har regelbunden utbildning i "eco-driving". (Störningsjouren i Göteborg AB) 2021-03-01 Inom ramen för miljöledningssystemet (ISO 14001) genomförs kontinuerliga miljöutbildningar. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-29 Hållbarhet är något som genomsyrar Älvstrandens uppdrag och vi ser till att kompetensutveckla bolagets anställda vid behov. Vid nyanställning så får medarbetarna en introduktionsutbildning av Vision Älvstaden, resepolicy, miljöpolicy etc. (Älvstranden Utveckling AB) 2021-03-29 Inom Göteborgs Spårvägar håller vi på att ta fram en digital miljöutbildning som beräknas vara klar 30/6-21 och vänder sig till alla anställda. Utbildningen bygger på Miljöförvaltningens	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									tidigare utbildning samt kompletteras med företagsspecifik information. Utöver den allmänna utbildningen kommer vår SAK utbildning som riktar sig till verkstadspersonal kompletteras med mer information inom miljö. Dessutom har vi klotterutbildningar och utbildning i transport av farligt gods. Inom GSK, Buss AB och Trafikantservice AB finns det ingen övergripande miljöutbildning. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-02-22 Upphandlingen är klar och all personal utbildas under första halvåret 2021. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Liseberg har genomfört utbildningar på temat miljö vid flera tillfällen de senaste åren. Separat utbildningsplan finns. För nyanställda används en webbaserad miljöutbildning. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Löpande utförs digitala	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									miljöutbildningar och vid behov. (Got Event AB) 2021-03-23 Göteborgs hamn har rutiner för instruktion av nyanställda, där utbildning i bolagets miljöarbete ingår. Därtill håller bolagets miljöråd olika miljöutbildningar för verksamheten, som minst två ggr per år. Olika informationsinsatser riktade till alla medarbetare genomförs också via bolagets intranät. (Göteborgs Hamn AB) 2021-03-16 Utbildning pågår i minskad spridning av bottenfärg (GREFAB) 2021-03-19 Planen var att ha en fortbildning för personalen i miljö 2020, men Coronapandemin stoppade det. Vi planerar istället för en ny grundutbildning 2021/2022. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2021-03-29 Tidigare har vi haft utbildningar i samband med projekt "skrota skräpet". Under 2020 har inga utbildningar genomförts pga pandemin och tjänstledighet av ansvarig person.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Under 2021 gör vi ett omtag i hur vi arbetar med och organiserar frågan. Miljöförvaltningen har erbjudit oss och andra förvaltningar stöd i arbetet. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Tidigare har vi haft utbildningar i samband med projekt "skrota skräpet". Under 2020 har inga utbildningar genomförts pga pandemin och tjänstledighet av ansvarig person. Under 2021 gör vi ett omtag i hur vi arbetar med och organiserar frågan. Miljöförvaltningen har erbjudit oss och andra förvaltningar stöd i arbetet. (Verksamhetsstyrning) 2021-03-02 Checkpunkt i vårt introduktionsprogram för nyanställda. Nyanställda får en introduktionsutbildnings i bolagets systematiska miljöarbete och stadens miljöpolicy och resepolicy. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020		151. Ta fram avfallsplaner i alla förvaltningar och bolag			Pågåe nde	Alla		Nämnden för konsument- och medborgarser vice Kretslopp- och	2019-09-12 Vi avvaktar handlingsplanerna till den regionala avfallsplanen för att samordna och anpassa till dessa samt för att undvika	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
								vattennämnde n	dubbelarbete. (SDN Angered) 2019-09-12 Förvaltningen avvaktar till den regionala avfallsplanen är tagen. Förvaltningen har gjort en förnyad konkurrensutsättning av avfallstjänster samt utrett kostnader kopplat till avfall. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2019-09-11 Förvaltningen har inte påbörjat arbetet med en avfallsplan. Handlingsplanerna till den kommande regionala avfallsplanen kommer att vara viktiga för att samordna arbetet över staden och inte skapa dubbelarbete. (SDN Centrum) 2019-09-12 Förvaltningen har inte tagit fram avfallsplan på övergripande nivå. Den regionala avfallsplanen kommer innehålla handlingsplaner som staden och förvaltningen behöver omhänderta. (SDN Lundby) 2019-09-09 Vi avvaktar handlingsplanerna till den regionala avfallsplanen för	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									att samordna och anpassa till dessa samt för att undvika dubbelarbete. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 Förvaltningen arbetar systematiskt med avfallshantering och avfallsförebyggande arbete inom ramen för miljödiplomeringen. Förvaltningen kommer att samordna och anpassa arbetet med en lokal avfallsplan till den kommande regionala avfallsplanen och handlingsplaner kopplat till den. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-19 Förvaltningen har påbörjat arbetet med avfallsplan, men avvaktar i och med att det kommer att ske en omfattande omorganisering av förvaltningens verksamheter. Förvaltningen arbetar därför för att stötta och driva processer på enhetsnivå för att minska miljöpåverkan från avfall och resurshantering. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Förvaltningen arbetar systematiskt med avfallshantering och avfallsförebyggande arbete inom ramen för Östra Göteborg - för	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									klimat och miljö. Förvaltningen har ingen utarbetad avfallsplan och avvaktar vidare omorganisering samt budget 2020. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-05 Vi har påbörjat arbetet med att ta fram en egen avfallsplan 2019. (Miljö- och klimatkommittén) 2019-08-12 Plan finns framtagna (Kommittén för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-08-22 Förvaltningen har arbetat med att under flera år samla in statistik om sortering från verksamheterna. De verksamheter som haft behov att utveckla sin sortering har fått stöd av utvecklingsledare miljö eller utvecklingsledare fastighet. Någon avfallsplan har dock inte tagits fram. Tage används när verksamheter har behov av inköp eller när de behöver bli av med möbler med mera. (Social resurskommitté) 2019-09-12 Utredning över hantering av verksamhetsavfall har	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									genomförs tillsammans med Skrota Skräpet. Förbättringsåtgärder och kommunikation genomförs under hösten. Framtagande av avfallsplan påbörjas hösten 2019. (Trafiknämnden) 2019-08-22 Ej relevant under icke valår. Under valår arbetar förvaltningen enligt miljöcertifieringen med återvinning och sortering. (Valnämnden) 2019-09-09 Arbete med att ta fram en avfallsplan påbörjas under våren 2020. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-09-10 GöteborgsLokaler har påbörjat en inventering av alla avfallsrum i våra fastigheter och kvalitets- och hållbarhetsansvarig ska på en workshop för hur avfallsplanerna ska utformas men det besked som vi har fått är att det ska göras för samtliga av våra fastigheter. För oss är det en stor och viktig fråga som vi kommer att arbeta vidare med under hösten för att klargöra vilka resurser som behöver och kan allokeras för att under 2020	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									skapa dessa avfallsplaner. (Förvaltnings AB Göteborgs Lokaler) 2019-09-09 Gårdstensbostäder samverkar med Framtiden i frågan. (Gårdstensbostäder AB) 2019-09-10 Göta Lejon har påbörjat arbetet med att ta fram avfallsplan. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2020-03-04 Arbetet med att ta fram avfallsplanen pågår. Beräknas vara klart hösten 2019. Avfallsplanen är klar och gäller för perioden 2020-2022. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-05 Avdelningschef i Vänersborg samt förvaltningens Arkivtekniker har påbörjat arbetet med avfallsplan för 2020. Arbetet tyvärr försenat pga chefsbyte. Avfallsplan beslutad av förvaltningschef 2021-01-27. (Arkivnämnden) 2021-02-03 Det finns en systematik kring	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									sortering av olika fraktioner. (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 Förskoleförvaltningens påbörjade arbete med att ta fram en avfallsplan pausades på grund av omorganisationen kring intern service. Arbetet kommer att återupptas våren 2021. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Finns anvisning avfall beslutad (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-15 Förvaltningen har tagit fram och fastställt en lokal avfallsplan. (Intraservice) 2021-03-22 Åtgärder inom området har delvis implementerats i förvaltningen. (Kretslopp och vattennämnden) 2021-03-16 Arbetet med att ta fram en lokal avfallsplan planeras att påbörjas under året. Dessa frågor är dock till stor del decentraliserade inom organisationen och det finns redan rutiner för källsortering och	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									avfallshantering inom de flesta av förvaltningens verksamheter. (Kulturnämnden) 2021-03-26 Plan framtagen och ska tas till beslut under våren 2021. (Lokalnämnden) 2021-03-02 En avfallsplan för förvaltningen har tagits fram i samband med de avfalls- och källsorteringsrutiner som finns för verksamheten. Detta har kompletterats med de åtgärder som genomförs i arbetet med det avfallssnåla kontoret (förvaltningen har dock inte certifierats), samt med ytterligare åtgärder som ingår i förvaltningens miljöledningssystem. Förvaltningen erhöll sitt miljödiplom för första gången 2020. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2021-03-29 Mål och åtgärder kring förebyggande och hantering av avfall hanteras i befintligt miljöledningssystem på förvaltningen. En översyn av lokala mål och åtgärder påbörjades under 2020 utifrån Kretslopp och vattens	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									rekommendationer kring lokala avfallsplaner och utifrån den nya regionala avfallsplanen. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Ett arbete inom området pågår med det nya miljöledningssystemet i staden. Åtgärderna är tänkta att hanteras inom ramen för det systemet. Just nu tar miljöförvaltningen fram stöddokument till anvisningen inom miljöledning som ska hjälpa till i miljöarbetet, hur vi kartlägger och bedömer vår miljöpåverkan, hur vi formar miljömål och stöd i hur vi tar fram klimatmål Bedömningen är att vi behöver definiera vilka verktyg vi behöver för att mäta och följa upp målen i miljöledningssystemet. Vi vet inte idag om vi kan använda befintliga miljödiplomering/certifierings processer eller om nya behöver utarbetats. Inom vår förvaltning finns idag rutiner för källsortering och avfallshantering, några av våra verksamheter arbetar även utifrån konceptet avfallssnåla kontor. (Utbildningsnämnden) 2021-02-04	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Göteborg Energi har idag miljömål om minskat avfall i affärsplanen och styrande rutiner för avfallshantering på övergripande samt lokal nivå. Avfallet följs upp årligen och redovisas i hållbarhetsredovisning och anläggningsspecifika miljörapporter. Då avfallsgenerering utgör en betydande miljöaspekt för koncernen är området i fokus för utveckling och förbättring. Flera åtgärder pågår i syfte att förebygga eller minska mängden av de avfallsfraktioner som ger störst miljöbelastning, såsom schaktmassor, rivningsmaterial, osorterat verksamhetsavfall och restavfall. Någon specifik avfallsplan har därför inte tagits fram. Befintliga och kommande planer och rutiner för miljö- och klimatarbetet bedöms vara likvärdiga med en bolagsspecifik avfallsplan för att uppnå syftet med och målen i stadens avfallsplan. (Göteborg Energi AB) 2021-03-17 Moderbolaget har inte tagit fram någon avfallsplan. Bolaget bedriver ingen egen verksamhet utöver ledning, styrning och samordning av koncernens bolag. Under senaste året har samtlig personal arbetat i	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									huvudsak hemifrån. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-02-10 Togs fram 2020 (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-03-19 Utkast för avfallsplan är framtagen enligt mall koncernen, men är ej färdigställd eller beslutad. (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2021-02-17 Ingen förändring från förra året förutom att mallen för avfallsplan tagits fram. (Göteborgs Egnahems AB) 2021-02-25 Avfallsplan är upprättad sedan 2019 och den efterlevs på kontoret. (Störningsjouren i Göteborg AB) 2021-03-17 Framtiden Byggutveckling har full sortering på kontoret i Johanneberg Science park (Framtiden Byggutveckling AB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2021-03-01 Enligt bolagets avfallsplanen för det egna kontoret är status enligt följande: • Källsortering inklusive matavfall och el-artiklar för sin egna verksamhet. • Utfasning av engångsartiklar pågår. • TaGe används vid avyttring och införskaffande av inventarier och visst material. • Bolaget har idag en relativt liten mängd restavfall. • Redovisning av kontorets miljöfarliga avfall sköts via köpt tjänst från Renova. Arbete med ny avfallsplan för fastighetsförvaltningen och byggprojekten pågår. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-29 Arbetet har påbörjats och beräknas vara klart under 2021 med fokus på bolagets fastighetsförvaltning där vi ser de största miljövinster. (Älvstranden Utveckling AB) 2021-03-29	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Göteborgs Spårvägar påbörjade arbetet med en avfallsplan under 2019 men den är inte färdigställd. Nu är planen att istället för att skapa en separat avfallsplan integrera avfallsplanens innehåll ihop med det arbetet vi redan utför inom avfall i våra processer och rutiner så att syftet med avfallsplanen uppfylls. Vi har under 2020 gjort klimatberäkningar på bland annat avfall. Vi kommer inom kort sätta avfallsmål vilket även kommer generera åtgärder för att förebygga och minska våra avfallsmängder som har en stor miljö och klimatpåverkan. Vi har dessutom skapat nyckeltal för avfall vilka följs upp månadsvis. Vi följer årligen upp avfallet och redovisar i vår hållbarhetsrapport. Inom GSK, Buss AB och Trafikantservice AB har inga avfallsplaner genomförts men det sker en årlig uppföljning av avfallsmängderna. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-02-22 Den kommer i samband med miljöledningssystemet och slutförs under 2021. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 En lokal avfallsplan har	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									upprättats. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Avfallsplan är upprättad. (Got Event AB) 2021-03-31 Arbete med att ta fram ny avfallsplan pågår. (Göteborg & Co AB) 2021-03-23 Bolaget har inte tagit fram en separat avfallsplan utan har integrerat avfallsarbetet i miljö- och klimatstrategin för bolaget. Här inkluderas kravet på att verksamhetens avfall ska minska med minst 30 % till 2030 jämfört med 2010. I strategin finns nyckeltal kopplat till detta som följs upp löpande. Bolagets avfallsgrupp driver ett löpande förändringsarbete kring avfallshantering utifrån den beslutade miljö-och klimatstrategin. (Göteborgs Hamn AB) 2021-02-05 Pågående, utkast till avfallsplan finns och kommer att slutföras nu när Göteborg stad beslutat om	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									kommunens avfallsplan (Gryaab AB) 2021-03-16 plan finns (GREFAB) 2021-03-29 Vi arbetar löpande med att hålla vår avfallsplan uppdaterad. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Vi arbetar löpande med att hålla vår avfallsplan uppdaterad. (Verksamhetsstyrning) 2021-03-02 Bolaget har genomfört en kartläggning av våra materialflöden i ett led för att minska vår användning av plastförpackningar och förpackningar av engångskaraktär, samt övrigt avfall som uppstår i verksamheten. Denna kartläggning med tillhörande åtgärder motsvarade i stort den avfallsplan som ska tas fram enligt stadens handlingsplan för miljö. Arbetet med att genomföra åtgärder enligt bolagets kartläggning av materialflöden påbörjades under 2019. En avfallsplan togs fram under 2019	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									och en rutin utifrån avfallstrappan har tagits fram. En handlingsplan med flera åtgärder har tagits och aktiviteter genomfördes under 2020. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	155. Kvalitetssäkra insamlingen av farligt avfall i stadens verksamheter			Avsluta d		Alla	Kretslopp- och vattennämnde n	2019-09-12 Inventering av arbetsplatser är påbörjad. Möjligheter att sortera ut farligt avfall finns vid alla verksamheter/kök. (SDN Angered) 2019-09-11 Verksamheternas farliga avfall samlas in centralt via vaktmästeriet vilket möjliggör en kvalitetssäkrad insamling. (SDN Centrum) 2019-09-05 Arbetssättet är att vaktmästare kan ta hand om farligt avfall från verksamheterna och beställer sedan hämtning från Renova. Elektronik samlas ihop och återvinns. Vaktmästarna är utbildade på Ekocentrum och har ytterligare utbildning inplanderad med skrota skräpet för fastighetsskötare. (SDN Lundby) 2019-09-13	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									Vaktmästarna tar hand om farligt avfall och beställer hämtning från Renova. På de verksamheter som inte själva har utrymme att förvara farligt avfall har vi ansökt och fått tillstånd för att kunna köra farligt avfall kortare sträckor till central uppsamlingsplats där Renova sedan hämtar ifrån. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 Inom ramen för miljödiplomeringen ingår det också att säkerställa en god hantering av det farliga avfallet. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-19 Det har gjorts insatser för att säkra insamlingen av farligt avfall i Västra Hisingens verksamheter. Detta arbete har försvårats i och med att tjänsten asvfallssamordnare inte längre finns kvar. Insamling av farligt avfall ingår i förvaltningens miljöledningssystem och en övergripande rutin finns. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Förvaltningen har en kvalitetssäker insamling av farligt avfall från verksamheterna med bland annat farligt avfallsrunda	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									några gånger per år. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-13 Internt på Kretslopp och vatten har vi komplett insamling av FA på samtliga lokationer. (Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-05 Vi har ytterst lite farligt avfall men kommer se över hanteringen av det vi har (Miljö- och klimatnämnden) 2019-08-12 Särskild hantering görs av farligt avfall (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-09-10 Hantering av farligt avfall finns med i förvaltningens avfallsrutin och följs upp genom miljöledningssystemet. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2019-07-15 Förvaltningens verksamhet består huvudsakligen av kontor, mottagningar och sociala boenden. Vi har inte	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									verksamheter som hanterar eller genererar farligt avfall. Det vi främst behöver titta närmare på är hur vi hanterar läkemedelsrester i vissa av våra boenden. För övrigt kommer den kemikalieinventering som pågår kartlägga och kvalitetssäkra insamlingen av eventuellt farligt avfall. (Social resursnämnd) 2019-09-12 Insamlingsstationer för farligt kontorsavfall finns på strategiska platser på kontoret. En ny kommunikationsinsats kring sortering görs i samband med kommunikation kring tillkommande källsorteringsstationer under hösten. (Trafiknämnden) 2019-08-22 I de fall farligt avfall förekommer lämnas det till Renova enligt föreskrivna regler. (Valnämnden) 2019-09-09 Rutiner ska dokumenteras. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-08-16	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Göteborg Energi har väl fungerande rutiner och kontroller för hantering av avfall, inklusive farligt avfall. Förutom vid intera revisioner och egenkontroller granskas avfallshanteringen även av externa miljökonsulter vid periodiska besiktningar av produktionsanläggningarna. Avfallsplanen, som planeras att färdigställas under 2019, inkluderar även farligt avfall. (Göteborg Energi AB) 2019-09-10 Rutin skapades 2018 för att säkerställa att farligt avfall från våra tre oljeavskiljare hanteras på ett säkert sätt. Tekniska förvaltare stämmer efter hämtning av transportdokument mot faktura. Som fastighetsägare arbetar vi också löpande med våra återvinningsrum där avfall som lysrör mm hanteras och töms av avfallsleverantör. (Förvaltnings AB GöteborgsLokaler) 2019-09-11 Intern avfallsrutin är under framtagande (Bostads AB Poseidon) 2019-08-26 Rutin finns, uppföljning sker vid årlig intern miljörevision.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									(Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2019-09-09 Bolagets verksamhet genererar inget farligt avfall då vi bara bedriver kontorsverksamhet. Insamling av batterier finns och hanteras enligt gällande regelverk. (Gårdstensbostäder AB) 2019-08-29 Bolagets verksamhet genererar i stort sett inget farligt avfall då det är kontorsverksamhet. Insamling av batterier etc. hanteras enligt gällande regelverk. (Framtiden Byggutveckling AB) 2019-09-13 Verksamheten har miljöbox, lysrörs- och elektronik insamling samt insamling av farligt avfall hos drift, medarbetare har utbildning för att säkerställa rätt hantering. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2019-09-12 Vi har farligt avfall som vi omhändertar det enligt gällande krav (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2019-08-16 Gryaab har rutiner för sortering, förvaring och transport av avfall och farligt avfall. Vi har iordningställda avfallsstationer med god märkning och dyl. Regelbundet sker ronder för att kontrollera att ordningen och sorteringen. (Gryaab AB) 2019-09-10 Rutin finns men ska dokumenteras (Försäkrings AB Göta Lejon) 2019-07-18 Vi har en upprättad avfallsrutin som beskriver hur vi sorterar allt vårt avfall och vem som hämtar avfallet. Denna rutinen innefattar även insamlingen av farligt avfall. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-05 Se avfallsplan avsnitt 3.6 (Arkivnämnden) 2021-02-03 Inom nämndens fastighetsförvaltning dokumenteras och omhändertas ev farligt avfall.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Fastighetsnämnden) 2021-03-22 I den kommande avfallsplanen för förskoleförvaltningen kommer rutiner för farligt avfall att beskrivas. Tillstånd för att köra farligt avfall finns. På grund av skärpta regler kring redovisning/ deklaration av farligt avfall måste nya rutiner tas fram. De nya reglerna är att redovisning ska göras till Naturvårdsverket. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Stor information kring ny lagstiftning gällande hantering, dokumentering samt redovisning på NVV hemsida gällande farligt avfall Q3,4 2020. (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-15 Omhändertats inom ramen av vår nya avfallsplan (beskrivs i avfallsplan 3.6.1). (Intraservice) 2021-03-16 Förvaltningen bedömer att de relativt fåtaliga enheter som hanterar farligt avfall - utöver rengöringsmedel och	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									kontorselektronik - har de rutiner som behövs för säker hantering. (Kulturnämnden) 2021-03-26 Nya rutiner för hantering av farligt avfall håller på att tas fram. Detta på grund av ny lagstiftning. När framtagna ska nya rutiner läggas in i lokalförvaltnings avfallsplan. (Lokalnämnden) 2021-03-30 Förvaltningen är miljödiplomerad och hantering av farligt avfall tas om hand i det arbetet. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Information om ny lagstiftning gällande hantering, dokumentering och redovisning har distribuerats inom förvaltningen. Aktör är upphandlad för att tillhandahålla tjänsten. Insamlingsstationer finns på förvaltningens skolor. (Utbildningsnämnden) 2021-03-12 Bedöms inte beröra moderbolagets verksamhet. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet))	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2021-03-26 Fastighetsnära insamling enligt avtal sedan flera år tillbaka enligt Familjebostäders instruktion för farligt avfall (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-02-17 Ingen förändring från förra året (Göteborgs Egnahems AB) 2021-02-25 Bolagets verksamhet genererar i stort sett inget farligt avfall, en miljöstation finns på kontoret för glödlampor, toners etc. (Störningsjouren i Göteborg AB) 2021-03-01 Allt farligt avfall från Higabs kontor samlas in i en så kallad "Grön Station" som hanteras, töms och rapporteras till Naturvårdsverket av Renova. I byggprojekten ansvarar upphandlade leverantörer för rapportering till Naturvårdsverket. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-04-12 Allt farligt avfall från Älvstrandens fastigheter	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									hanteras, töms och rapporteras till Naturvårdsverket av Renova. (Älvstranden Utveckling AB) 2021-02-22 Verksamheten genererar inget farligt avfall. Det som förekommer är batterier, elektronik, kablage som används i verksamheten. Rutiner finns för insamling av detta men kommer inkluderas i det interna miljöarbetet 2021. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Ansvarsfördelning och arbetssätt för kvalitetssäkrad avfallshantering inkl. insamling av farligt avfall har implementerats inom Liseberg och framgår av gällande anvisning Avfallshantering. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 ingen ytterligare åtgärd. (Got Event AB) 2021-03-23 Bolagets avfallsgrupp driver ett löpande förändringsarbete kring avfallshanteringen utifrån bolagets beslutade miljö-och	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									klimatstrategin. Här ingår att säkerställa fungerande avfallsrutiner och efterföljande av lagstiftning, vilket inkluderar farligt avfall. (Göteborgs Hamn AB) 2021-03-16 Grefab samlar in allt farligt avfall från verksamheten (GREFAB) 2021-03-29 Från 2021 kommer vi att få fakturor på all avfall som vi lämnar. Tidigare har Lokalförvaltningen ansvarat för vissa delar. Genom denna förändring får vi en bättre helhetsbild på volymer mm. Vi kommer från 2021 löpande rapportera farligt avfall till Naturvårdsverket. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Från 2021 kommer vi att få fakturor på all avfall som vi lämnar. Tidigare har Lokalförvaltningen ansvarat för vissa delar. Genom denna förändring får vi en bättre helhetsbild på volymer mm. Vi kommer från 2021 löpande rapportera farligt avfall till Naturvårdsverket.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
(Verksamhetsstyrning)										
Handlings plan för miljön 2018– 2020	▶	157. Inför rutiner vid införskaffande och avyttrande av möbler och inredning			Pågåe nde		Alla	Nämnden för konsument- och medborgarser vice Kretslopp- och vattennämnde n	2019-09-12 Inom stadsdelen byts möbler och inredning ut i ringa omfattning. När det är aktuellt används "Tage". När det gäller t ex skolkök etc där stadsdelen sköter måltidsverksamheten ansvarar respektive fackförvaltning för inredning etc. (SDN Angered) 2019-09-11 Förvaltningen har ingen rutin för införskaffande och avyttrande av möbler och inredning. (SDN Centrum) 2019-09-12 Förvaltningen har inte någon rutin för införskaffande och avyttring av möbler och inredning. (SDN Lundby) 2019-09-09 I samband av bygge av nytt stadsdelshus har möbler och inredning i möjligaste mån återanvänts. Någon rutin är ej framtagen. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Förvaltningens inköpsrutin anger att före inköp skall det kontrolleras huruvida varan/tjänsten finns att få tag på i den egna verksamheten, förvaltningen eller staden samt att kontrollera om produkten finns i TAGE. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-20 Förvaltningen använder Tage, och har även provat redesign i olika verksamhetsutrymmen, exempelvis kontor och gruppboende. De rutiner som används finns i miljöledningssystemet under Inköp. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Återanvändning ska prioriteras före nyinköp enligt stadsdelens lokala inköpsriktlinjer. Förvaltningen har ett eget möbelförråd och arbetet med återanvändning av möbler är viktigt inom stadsdelen, TAGE används frekvent. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-06 Rutinerna är införda. (Intraservice) 2019-09-13	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Finns med i Inköps- och upphandlingsanvisning. (Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-05 Vi är i högsta grad aktiva i detta då vi just nu går genom och förnyar och förbättrar hela vår möbelpark. Vi använder TAGE i både ge- och tadelen. (Miljö- och klimatinämnden) 2019-08-12 Rutiner finns och följer stadens. (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-08-22 Vi använder använder Tage när vi avyttrar möbler. (Revisorskollegiet) 2019-07-15 Verksamheterna använder TAGE men en skriftlig rutin behöver tas fram. (Social resursnämnd) 2019-09-12 Alla inköp/avyttrande av möbler går genom lokalansvarig. Rutin finns för att först kolla TAGE alt upphandla återbrukade möbler i	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									första hand. För avyttring av möbler kontaktas alltid återbruksföretag först. TAGE används för införskaffande av möbler men inte för avyttring då det tyvärr är alldeles för tidskrävande. Lokalansvarig ingår i INKs avtalsgrupp för nytt ramavtal för återbruk. (Trafiknämnden) 2019-08-22 Rutiner finns till exempel genom att alltid kontakta Tage före eventuella inköp och avyttring. Alla möbler som finns på förvaltningen är införskaffade på detta sätt. (Valnämnden) 2019-09-09 Stadshus AB flyttade i början av året till nya lokaler i Börsen. Samtliga möbler har tagits med från föregående lokal. Införskaffande av eventuell ny inredning sker i enlighet med gällande upphandlingskrav. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-09-10 Bolaget har en upprättad rutin för inköp och avyttring av möbler. Inköp sker efter att ha inventerat eget förråd och då i första hand från Tage och i andra hand från ramavtalslistan. Avyttring sker	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									funktion. Tage används av denna funktion. (Göteborgs Hamn AB) 2019-08-16 I Gryaabs rutin "tillämpning av inköbspolicy" framgår följande. Gryaab ska där så är möjligt, beakta livscykelperspektiv och miljö vid inköp av varor och tjänster. Det innebär att utifrån en helhetsbild bedöma den totala miljöpåverkan under en produkts livscykel samt en kostnadsanalys som omfattar både inköp av vara men också drift och reservdelar under hela livslängden. För det fall ett miljövänligt alternativ finns till en rimlig kostnad, ska detta väljas i första hand. Vid inredning av det nya kontoret som byggdes 2017 köptes begagnade kontorsmöbler in. Enbart nya köpts in när det inte fanns begagnade alternativ (Gryaab AB) 2019-09-04 Rutin finns för att använda Tage. Genväg till Tage finns inlagd på bolagets intranät. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2019-07-18 Vi använder oss av Tage och det står även i vår inköpsrutin att vi ska använda oss av Tage vid	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									inköp och avyttrande av möbler och annan inredning. Vi har Tage ikonerna på vårt intranät så alla anställda kommer åt sidan. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2021-02-05 Förvaltningen använder Tage för införskaffande och avyttring. Se avfallsplan 3.4 (Arkivnämnden) 2021-02-03 Rutin är framtagen. Förvaltningen använder TAGE vid byte av möbler. (Fastighetsnämnden) 2021-03-22 I kommande avfallsplan kommer rutiner för att nyttja Tage att skrivas in. Förskolor lägger ut annonser på Tage i mån av tid och bokar upp annonser om resurser för att hämta möbelen/ inventarier finns. Ett pilotprojekt pågår med att utreda möjligheter att möblera med återbrukade möbler på den fossilfria förskolan som byggs på Backa kyrkogata 11. Förskoleförvaltningen har tagit fram ett möbelkoncept för nybyggda förskolor för att i framtiden enkelt kunna låta möbler cirkulera inom	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									förskolorna. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Del av anvisning avfall, ska bli rutin inköp, resurshantering avfall. Även tagit fram plan för resurskloka/avfallsfri evenemang i staden tillsammans med andra aktörer i staden under 2020. (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-16 Kulturförvaltningen arbetar enligt fastställd inköpsordning. Avyttring av bl.a. möbler sker i mesta möjliga mån i form av egen återanvändning eller via Återbruket. (Kulturnämnden) 2021-03-26 Rutin är framtagen och implementerad. (Lokalnämnden) 2021-03-04 Inköp av möbler ska på ingå i inköpsrutinen för förvaltningen, som dock inte fullständigt finns på plats än. Vid senaste inköp så fördes diskussion i samråd med leverantören om vilka möbler som skulle väljas. Vid avyttring av möbler så läggs dessa ut på Tage.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Inköps- och upphandlingsnämnden) 2021-03-30 Finns ej någon rutin ännu. Däremot finns en uppdaterad version av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling, där det har förtydligats att cirkulära principer ska beaktas. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Utbildningsförvaltningen försöker få möbler och inredning att cirkulera i möjligaste mån inom förvaltningen. Om så inte är möjligt skall Tage nyttjas. Rutiner för Tage är distribuerade inom förvaltningen. (Utbildningsnämnden) 2021-03-12 Rutin för införskaffande och avyttrande av möbler och inredning finns inom bolagets avdelning för fastighetsförvaltning. Rutinerna ingår i koncernens ledningssystem och ingår vårt systematiska arbete för ständig förbättring. (Göteborg Energi AB) 2021-03-12	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Bolaget följer stadens riktlinje avseende inköp och avyttring. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-03-26 Följer stadens riktlinjer avseende inköp och avyttring (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-02-17 Ingen förändring från förra året (Göteborgs Egnahems AB) 2021-02-25 Följer stadens riktlinjer avseende inköp och avyttring. (Störningsjouren i Göteborg AB) 2021-03-17 Visst återbruk av möbler från byggprojekt. (Framtiden Byggutveckling AB) 2021-03-01 Bolaget använder sig av TaGe vid avyttring av inventarier och även visst annat material. Vid inköp av kontorsinventarier ska en sökning göras i TaGe om behov kan tillgodoses den vägen. (Higab AB (Egen verksamhet))	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2021-03-29 Arbetet pågår och en rutin är planerad att vara införd i verksamheten under 2021. (Älvstranden Utveckling AB) 2021-03-26 Vi har infört rutiner i verksamheten för användning av Tage vid avyttring av möbler och inventarier. Vi har även arbetat in Tage i våra inköpsrutiner. På varje anläggning finns det utsedda administratörer. Det är synd att inte alla anställda enkelt kan komma in och titta i Tage utan att de ska behöva gå via en administratör. Det skulle underlätta om även bolag har tillgång till Stadens intranät utan krångel med att skaffa ett staden-konto. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-02-22 Rutiner finns för i möjligaste mån där det är lämpligt att använda kombination av nya möbler och återanvända möbler. Det finns stort utrymme för förbättringspotential. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Återbruk tillämpas bland annat för att omvandla nöjesparken inför Halloween och Jul. Liseberg använder TAGE i viss utsträckning för återbruk av möbler och inventarier. Rutin har upprättats och implementerats genom anvisningen Avfallshantering där ansvarsfördelning och arbetssätt framgår. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Got Event återbrukar i den utsträckning det är möjligt. Vid vårt egna evenemang GHS återanvänds hinder, sand och övrigt material till tävlingarna. Använder Tage vid återbruk av möbler och inventarier. (Got Event AB) 2021-03-31 Arbete med att uppdatera rutiner pågår. (Göteborg & Co AB) 2021-03-16 vi utbyte kontrolleras alltid mot tage (GREFAB) 2021-03-29 Stadsbyggnadskontoret har en	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									rutin för inskaffande och avyttrande av möbler och inredning. Vi använder Tage för att återanvända där det är möjligt. Om ingen är intresserad går det som ingen annan vill ha till återvinning på återvinningsstationen. Kontoret har en möbleringsplan som vi följer där det är möjligt. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Stadsbyggnadskontoret har en rutin för inskaffande och avyttrande av möbler och inredning. Vi använder Tage för att återanvända där det är möjligt. Om ingen är intresserad går det som ingen annan vill ha till återvinning på återvinningsstationen. Kontoret har en möbleringsplan som vi följer där det är möjligt (Verksamhetsstyrning)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	161. Dokumentera och redovisa användningen av utfasningsämnen i märkningsplikt iga kemiska produkter			Avsluta d		Alla	Miljö- och klimatnämnden	2019-09-12 Under våren 2019 har Intern Service lagt upp stadsdelens kemikalieanvändning i Chemsoft, vilken kommer att användas löpande framöver. (SDN Angered) 2019-09-11	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									Detta är ett pågående arbete inom förvaltningen. Intern service, som hanterar merparten av kemikalierna, har ett pågående arbete med att dokumentera och fasa ut utfasningsämnen. När förvaltningen arbetade med miljödiplomering ingick dokumentation av kemiska produkter i det arbetet. (SDN Centrum) 2019-09-12 Intern service som ansvarar för merparten av lokalvård inom förvaltningens verksamheter fasade ut märkningspliktiga kemiska produkter helt under 2018 varpå dokumentation och redovisning inte är tillämbart. (SDN Lundby) 2019-09-09 Området Internservice har lagt upp stadsdelens kemikalieanvändning i Chemsoft, vilken kommer att användas löpande framöver. (SDN Norra Hisingen) 2019-08-23 Intern service och äldreboendena i stadsdelen har listat verksamheternas kemikalier i Chemsoft och användningen av utfasningsämnen redovisas	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									därmed där. Arbetet med att riskbedömma och ersätta produkter innehållandes utfasningsämnen fortlöper. Övriga verksamheter har fysiska kemikalielistor på sina enheter och arbetet med att fler verksamheter ska använda Chemsoft prioriteras framåt. (SDN Västra Göteborg) 2019-08-19 Detta är ett pågående arbete i och med stadens kemikalieplan. Förvaltningen strävar efter att fasa ut utfasningsämnen istället för att redovisa dem. Ofta finns det alternativ. (SDN Västra Hisingen) 2019-09-11 Samtliga sektorer och områden har kemikalielistor. Inga utfasningsämnen har hittats i verksamheterna vid inventering. (SDN Östra Göteborg) 2019-09-13 Inventering och rapportering görs varje år samt att rutiner finns för hantering av nya kemikalier (Kretslopp och vattennämnden) 2019-09-12 Kulturförvaltningen har redovisat det kända och aktuella läget vad	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									gäller bl.a. utfasningsämnen i den kemikalieplan som rapporterades i början av året (2019). (Kulturnämnden) 2019-09-05 Detta är en av våra förbättringspunkter i vårt miljöarbete. Vi har påbörjat att få ordning på detta. (Miljö- och klimatnämnden) 2019-08-12 Lokvården är upphandlas och följer därmed stadens krav. (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2019-09-10 Inköp och upphandling har en kemikalieförteckning där det framgår om någon kemisk produkt i verksamheten innehåller utfasningsämnen. Förvaltningen har inga sådana produkter i sin verksamhet. Detta följs upp årligen. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2019-08-22 Vi köper inga kemikalier mer än diskmedel som är upphandlat i staden. (Revisorskollegiet)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2019-09-12 Kemikaliekrav ställs i alla entreprenader vi upphandlar. Med början hösten 2019 kommer extra fokus läggas på att utveckla och förenkla våra metoder för granskning och uppföljning av kraven. (Trafiknämnden) 2019-08-22 Ej relvant för nämndens verksamhet. (Valnämnden) 2019-09-09 Ej aktuellt. (Göteborgs Stadshus AB (Egen verksamhet)) 2019-08-16 Göteborg Energi har väl inarbetade rutiner för dokumentering och redovisning av kemiska produkter. Här ingår arbetet med utfasning av farliga kemiska produkter enligt kemikalieplanen. (Göteborg Energi AB) 2019-09-12 Alla kemiska ämnen som används i den egna kontorsverksamheten är	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									registrerade med säkerhetsdatablad. Inga utfasningsämnen kvarstår i verksamheten. (Förvaltnings AB GöteborgsLokaler) 2019-09-11 Rutiner påbörjas hösten 2019 och beräknas klara under 2020. Vi arbetar med Byggvarubedömningen för våra projekt och Chemsoft för våra förvaltningskemikalier. (Bostads AB Poseidon) 2019-08-26 Rutin finns. Vi jobbar med Byggvarubedömningen i våra projekt och Chemsoft för våra förvaltningskemikalier. (Göteborgs stads Bostadsaktiebolag) 2019-09-09 Bolaget använder byggvarubedömningen i våra projekt. Vid upphandling av förvaltningsentreprenad ställs krav enligt stadens krav och riktlinjer. (Gårdstensbostäder AB) 2019-08-30 Bedöms ej beröra Störningsjourens verksamhet.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									(Störningsjouren i Göteborg AB) 2019-09-13 Den egna verksamhetens användning är dokumenterad. Inga utfasningsämnen kvarstår i verksamheten. Rutin för inköp och kemikalier säkrar ej förekomst. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2019-08-16 Via Eco online, ett webbaserat kemikalieregister, har vi koll på villka kemikalier som innehåller utfasnings- eller riskminskningsämnen. Årligen ser vi över denna förteckning och undersöker om det finns bättre alternativ (Gryaab AB) 2019-09-04 Göta Lejon använder inga utfasningsämnen. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2020-03-04 Vi har en person som är utsedd kemikalieansvarig som jobbar med denna åtgärd. Vi har även upprättat en rutin för inköp av kemikalier. Vi använder oss av Chemsoft där alla våra kemikalier är inlagda.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Göteborgs Stads Leasing AB)	
									2021-02-05	
									Ej relevant (Arkivnämnden)	
									2021-02-03	
									Inom nämndens fastighetsförvaltning används systemstödet "byggvarubedömning" för att dokumentera märkningspliktiga kemiska produkter. (Fastighetsnämnden)	
									2021-03-22	
									I oktober 2020 skärpte kemikalieinspektionen kriterierna för utfasningsämnen, detta gör att det kan finnas en till två produkter inom förskoleverksamheten som numera innehåller utfasningsämnen. Produkterna heter Activa Supersorb och Virkon. Produkterna används endast vid speciella tillfällen och mycket sällan (vid kräksjuka) För tillfället finns inga substitutionsprodukter. Förskoleförvaltningen har i uppföljningen av Kemikalieplanen lämnat uppgiften att dokumentation, granskning och framtagande av säkerhetsdatablad av märkningspliktiga kemikalier är	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvar ig	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mätt
									utfört till 65 %. Förskoleförvaltningen har lanserat en "temasida" på sitt intranät för att stötta rektorer/ förskolor i det systematiska kemikaliearbetet. På temasidan finns bland annat en en gemensam kemikalielista med tillhörande säkerhetsdatablad som UL miljö uppdaterar regelbundet, alla dokumenterade produkter är granskade. (Förskolenämnden) 2021-01-14 Anläggningarna rapporterar kemikalier i Chemsoft. (Idrotts- och föreningsnämnden) 2021-03-11 Det gör vi löpande i Chemsoft. (Intraservice) 2021-03-26 Arbetet med att redovisa användningen av utfasningsämnen pågår, som dokumenterades i kommentaren 2019. Vi arbetar systematiskt med frågan och använder Chemsoft/Byggvarubedömning som stöd i detta arbete. (Lokalnämnden) 2021-03-30 Förvaltningen är miljödiplomerad	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									och hantering av utfasningsämnen tas om hand i det arbetet. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2021-03-24 Dokumentering och redovisning av utfasningsämnen i märkningspliktiga produkter utförs löpande i Chemsoft. (Utbildningsnämnden) 2021-03-12 Bedöms inte beröra moderbolagets verksamhet. (Förvaltnings AB Framtiden (Egen verksamhet)) 2021-02-10 Rutiner finns. Vi arbetar med Byggvarubedömningen i våra projekt. Under 2021 görs en kemikaliekartläggning och Chemsoft börjas användas. (Familjebostäder i Göteborg AB) 2021-02-17 Ingen förändring från förra året (Göteborgs Egnahems AB) 2021-03-17 Vi använder Byggvarubedömningen i	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									samtliga projekt. (Framtiden Byggtutveckling AB) 2021-03-01 Alla kemiska ämnen som används i den egna verksamheten förvaras i ett särskilt kemikalieskåp tillsammans med respektive säkerhetsdatablad. Skåpet inventeras och påfylls regelbundet av Tools. Kemiska ämnen i den egna verksamheten och i våra byggprojekt granskas och registreras i SundaHus Miljödatas. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-29 I den egna fastighetsförvaltningen används inga märkningspliktiga kemiska produkter. Krav ställs vid upphandling att detta inte får förekomma. I kontorsverksamhet så finns heller där inga utfasningsämnen. Vid byggnation/ombyggnation ska Byggvarubedömningen användas. (Älvstranden Utveckling AB) 2021-03-30 GSK har väl inarbetade rutiner för kemikaliehantering. Det gäller både inklassning av nya	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									produkter till vårt kemikaliehanteringssystem, dokumentation och redovisning. Vi arbetar även aktivt med substitution av utfasningsämnen utifrån vår substitutionsplan. I vårt kemikaliesystem Chemgroup kan vi enkelt ta fram rapport över olika saker vi vill få presenterat, ex märkningspliktiga produkter, utfasningsämnen, hormonstörande på SIN listan osv. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-02-22 BRG har inga utfasningsämnen i märkningspliktiga kemiska produkter. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Liseberg har dokumenterat och riskbedömt alla kemiska produkter som används i verksamheten. Ett fåtal produkter innehåller utfasningsämnen. Att dokumentera och riskbedöma kemikalier sker systematiskt. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-31 Fortsatt användning av	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Chemsoft. Mängden av använda kemikalier brister i några fall. Rutiner behöver upprätthållas. Riskbedömning ej genomförd. (Got Event AB) 2021-03-23 Bolaget har väl inarbetade rutiner kring dokumentering och redovisning av kemiska produkter i verksamheten. Bolagets kemikaliegrupp driver arbetet och löpande sker utfasning av farliga kemiska produkter. Under 2021 arbetas med ett systembyte, med en övergång till staden gemensamma systemstödet Chemsoft. Utmaningen kopplat till kemikalier handlar om full insyn och granskning av entreprenörers kemikaliehantering och dokumentation. Här finns dock planerade aktiviteter, som en del av vårt förbättringsarbete. (Göteborgs Hamn AB) 2021-03-16 grefab använder inte utfasningsämnen (GREFAB) 2021-03-29 Vi arbetar med kemikalieplanen och försöker i alla val välja miljövänligt där det är möjligt.	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Då det gäller handsprit som vi har tillfört under pandemin kommer det att fasas ut då risken för smittspridning är över. (Byggnadsnämnden) 2021-03-16 Vi arbetar med kemikalieplanen och försöker i alla val välja miljövänligt där det är möjligt. Då det gäller handsprit som vi har tillfört under pandemin kommer det att fasas ut då risken för smittspridning är över. (Verksamhetsstyrning)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	▶	172. Avveckla kylmaskiner			Pågåe nde		Älvstrande n Utveckling s AB	Göteborg Energi AB	2021-03-29 Arbetet pågår och bolaget har en plan för avveckling av kylmaskiner i de fastigheter där det bedöms som aktuellt i förhållande till investeringens storlek och kommande försäljningar. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018– 2020	✓	173. Erbjud energiutbildnin g till nyckelpersone r			Avsluta d		Älvstrande n Utveckling s AB	Göteborg Energi AB	2021-03-29 Älvstrandens ser till att kompetensutveckla bolagets anställda vid behov, detta innefattar även energiutbildningar. (Älvstranden Utveckling AB)	
Handlings plan för miljön 2018–	—	4. Verka för integrerad energidesign			Ej påbörja d	Ingrid Bohlin		Fastighetsnä mnden Förvaltnings AB Framtiden		

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
2020								Göteborg Energi AB		
Handlings plan för miljön 2018– 2020	—	5. Ta fram en klimatfärdplan för Älvstadens utbyggnad			Ej påbörja d	Ingrid Bohlin		Byggnadsnäm nden Fastighetsnä mnden Nämnden för konsument- och medborgarser vice Kretslopp- och vattennämnde n		
Handlings plan för miljön 2018– 2020	—	6. Etablera cirkulära Älvstaden			Ej påbörja d	Ingrid Bohlin		Nämnden för konsument- och medborgarser vice Kretslopp- och vattennämnde n Miljö- och klimatnämnde n		
Handlings plan för miljön 2018– 2020	—	7. Planera för miljöanpassad e transporter i Älvstaden			Ej påbörja d	Ingrid Bohlin		Byggnadsnäm nden Kretslopp- och vattennämnde n Trafiknämnde n		
Kemikalie plan för Göteborg s stad	✓	Dokumentera märkningsplikt iga kemiska produkter.			Avsluta d	Ulf Johans son	Alla		2016-03-09 Städning av kontorslokaler är den tjänst som är aktuell för dokumentation av kemiska	● Uppskatta hur långt ni har kommit med att dokumentera er användning av

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									produkter. (Göteborg & Co (Klusterkoncernen)) 2016-03-09 ? (Renova AB) 2016-02-26 I Chemsoft (Göteborgs Stads Leasing AB) 2017-01-23 Bolaget använder sig av produkter för handtvätt och diskmedel som finns i Winst. I första hand miljömärkta. Städbolaget är avropat på amavtal i Winst. Säkerhetsdatablad har tillhandahållits av städbolaget. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2018-02-05 Higab använder inga märkningspliktiga kemikalier inom vår egen verksamhet. (Higab AB (koncern)) 2018-01-31 Bolaget bytte leverantör av städjänster från december 2017. Dokumentation av eventuella märkningspliktiga kemiska	märkningspliktig a kemiska produkter (i egen verksamhet).

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									produkter sker under 2018. (Göteborg & Co AB) 2018-12-17 Det finns i dagsläget ingen rutin för att dokumentera märkningspliktiga kemiska produkter, eftersom det i princip inte används några märkningspliktiga kemiska produkter i verksamheten. Den rutin som finns handlar om att enbart köpa tjänster och entreprenad via Upphandlingsbolaget i Göteborgs Stad och därigenom ställa kemikaliekrav på de leverantörer som upphandlas (Älvstranden Utveckling AB) 2019-01-21 Av de kemikalier som vi själva köper in har vi god kontroll och kunskap då dessa ska godkännas av vår interna kemikaliegrupp. Vad avser de kemiska produkter som inhyrda entreprenörer använder så är kontrollen sämre, se kompletterade kommentar nedan (Gryaab AB) 2019-12-16 Dokumentation och uppföljning är ett ständigt pågående arbete i vår verksamhet, vi använder oss	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									av verktyget Cemsoft för kemikaliehantering. (Got Event AB) 2021-02-02 Bolaget har infört rutiner för att begära in och kontrollera dokumentation på inköpta tjänsters kemiska produkter. Vi ser svårigheter i att verifiera efterlevnaden av rutinerna och att all dokumentation kommer in som den ska. Eftersom vi har ett aktivt löpande kemikaliearbete bedömer vi åtgärden som uppfylld. (Göteborg Energi AB) 2020-09-02 Den största användningen av kemiska produkter sker i Framtidenkoncernens bygg- och underhållsprojekt. Krav ställs i samband med egna upphandlingar på innehåll samt dokumentation. Kraven som ställs är synkroniserade med kraven i Kemikalieplanen. Sedan 2018 har Framtidenkoncernen gått över från att använda SundaHus miljödata till Byggvarubedömningen som uppföljningsverktyg. När FKU genomförs på stadens ramavtal så ställs samma krav som vid egna upphandlingar. Uppföljning har skett på en del	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									(Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2020-09-04 BRG har ingen verksamhet med märkningspliktiga kemiska produkter. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Liseberg har dokumenterat och riskbedömt alla kemiska produkter som används i verksamheten. Detta arbete sker systematiskt. Aktuell kemikalieförteckning finns i Lisebergs webbaserade kemikaliesystem iChemistry, som tillhandahålls av Intersolia Sweden AB. Liseberg arbetar också aktivt med utfasning och substitution. Ansvarsfördelning och arbetssätt avseende kemiska produkter framgår av Lisebergs anvisning Kemikalier. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-23 Rutin för att dokumentera användning av märkningspliktiga kemiska produkter inom entreprenadverksamhet har tillämpats under 2019/2020, men implementeringen är inte fullt ut genomförd. Denna verksamhet	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									är dock omfattande hos Göteborgs Hamn AB och i praktiken har det varit fortsatt problematiskt att sammanställa. Under hösten 2020 tillförs mer resurser för att arbeta med detta och förhoppningen är då att komma längre. Detta arbete är dock en del i vårt aktiva kemikaliearbete och därför bedömer vi åtgärden som uppfylld. (Göteborgs Hamn AB) 2020-09-02 Grefab använder bara hantverks och städtjänster upphandlade genom Winst. VI efterfrågar och erhåller deras kemikaliedokumentation vid behov. Grefab använder i sin verksamhet få märkningspliktiga kemiska produkter, dessa förvaras tillsammans med säkerhetsblad.. Grefab dokumenterar alla kemikalier i chemsoft. (GREFAB)	
Kemikalie plan för Göteborg s stad	✓	Dokumentera märkningsplikt iga kemiska produkter.			Avsluta d	Ulf Johans son	Alla		2016-03-09 Städning av kontorslokaler är den tjänst som är aktuell för dokumentation av kemiska produkter. (Göteborg & Co (Klusterkoncernen)) 2016-03-09	Uppskatta hur långt ni har kommit med att dokumentera er användning av märkningspliktiga kemiska produkter genom köpta tjänster och

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									? (Renova AB) 2016-02-26 I Chemsoft (Göteborgs Stads Leasing AB) 2017-01-23 Bolaget använder sig av produkter för handtvätt och diskmedel som finns i Winst. I första hand miljömärkta. Städbolaget är avropat på amavtal i Winst. Säkerhetsdatablad har tillhandahållits av städbolaget. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2018-02-05 Higab använder inga märkningspliktiga kemikalier inom vår egen verksamhet. (Higab AB (koncern)) 2018-01-31 Bolaget bytte leverantör av städtjänster från december 2017. Dokumentation av eventuella märkningspliktiga kemiska produkter sker under 2018. (Göteborg & Co AB) 2018-12-17	entreprenadverks amhet (exempelvis städ- och hantverkartjänst er).

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Det finns i dagsläget ingen rutin för att dokumentera märkningspliktiga kemiska produkter, eftersom det i princip inte används några märkningspliktiga kemiska produkter i verksamheten. Den rutin som finns handlar om att enbart köpa tjänster och entreprenad via Upphandlingsbolaget i Göteborgs Stad och därigenom ställa kemikaliekrav på de leverantörer som upphandlas (Älvstranden Utveckling AB) 2019-01-21 Av de kemikalier som vi själva köper in har vi god kontroll och kunskap då dessa ska godkännas av vår interna kemikaliegrupp. Vad avser de kemiska produkter som inhyrda entreprenörer använder så är kontrollen sämre, se kompletterade kommentar nedan (Gryaab AB) 2019-12-16 Dokumentation och uppföljning är ett ständigt pågående arbete i vår verksamhet, vi använder oss av verktyget Cemsoft för kemikaliehantering. (Got Event AB) 2021-02-02	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									Bolaget har infört rutiner för att begära in och kontrollera dokumentation på inköpta tjänsters kemiska produkter. Vi ser svårigheter i att verifiera efterlevnaden av rutinerna och att all dokumentation kommer in som den ska. Eftersom vi har ett aktivt löpande kemikaliearbete bedömer vi åtgärden som uppfylld. (Göteborg Energi AB) 2020-09-02 Den största användningen av kemiska produkter sker i Framtidenkoncernens bygg- och underhållsprojekt. Krav ställs i samband med egna upphandlingar på innehåll samt dokumentation. Kraven som ställs är synkroniserade med kraven i Kemikalieplanen. Sedan 2018 har Framtidenkoncernen gått över från att använda SundaHus miljödata till Byggvarubedömningen som uppföljningsverktyg. När FKU genomförs på stadens ramavtal så ställs samma krav som vid egna upphandlingar. Uppföljning har skett på en del av dessa. Egna inköp i vår förvaltning står för förhållandevis liten del av användningen av kemiska produkter. Vi har en "kemikalielista" för förvaltningens	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									användning av kemiska produkter. De förvaltande bolagen i koncernen har kommit olika långt i sin tillämpning av denna. Kemikalielistan ses över kontinuerligt med syftet att minska antalet kemiska produkter med farliga egenskaper. Ett arbete med att dokumentera den egna kemikalieanvändningen i Chemsoft har pågått hos flera bolag i koncernen sedan 2019. I vissa av bolagen är detta klart och i andra återstår fortfarande visst arbete. (Förvaltnings AB Framtiden) 2021-03-19 Kommentar till vår dokumenterade användning av märkningspliktiga kemiska produkter genom köpta tjänster och entreprenadverksamhet: Vi har infört skriftliga rutiner och mallar för att dokumentera de märkningspliktiga kemiska produkter entreprenörer använder i sitt arbete för oss. Det krävs ytterligare etablering av rutinerna då mallarna inte används i paritet till antalet entreprenadarbeten där kemiska produkter används. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2020-09-04	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									BRG har ingen verksamhet med märkningspliktiga kemiska produkter. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Liseberg har dokumenterat och riskbedömt alla kemiska produkter som används i verksamheten. Detta arbete sker systematiskt. Aktuell kemikalieförteckning finns i Lisebergs webbaserade kemikaliesystem iChemistry, som tillhandahålls av Intersolia Sweden AB. Liseberg arbetar också aktivt med utfasning och substitution. Ansvarsfördelning och arbetssätt avseende kemiska produkter framgår av Lisebergs anvisning Kemikalier. Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-23 Rutin för att dokumentera användning av märkningspliktiga kemiska produkter inom entreprenadverksamhet har tillämpats under 2019/2020, men implementeringen är inte fullt ut genomförd. Denna verksamhet är dock omfattande hos Göteborgs Hamn AB och i praktiken har det varit fortsatt problematiskt att sammanställa. Under hösten 2020 tillförs mer resurser för att arbeta med detta	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									och förhoppningen är då att komma längre. Detta arbete är dock en del i vårt aktiva kemikaliearbete och därför bedömer vi åtgärden som uppfylld. (Göteborgs Hamn AB) 2020-09-02 Grefab använder bara hantverks och städtjänster upphandlade genom Winst. VI efterfrågar och erhåller deras kemikaliedokumentation vid behov. Grefab använder i sin verksamhet få märkningspliktiga kemiska produkter, dessa förvaras tillsammans med säkerhetsblad.. Grefab dokumenterar alla kemikalier i chemsoft. (GREFAB)	
Kemikalieplan för Göteborgs stad	✓	Fasa ut farliga ämnen i märkningspliktiga kemiska produkter.			Avslutad	Ulf Johansson	Alla		2016-02-26 0-25% (Göteborgs Stads Leasing AB) 2017-01-23 Så vitt vi förstår - har vi inga utfasningsämnen i de produkter som används. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2018-01-17 2017 byggentreprenad	● Uppskatta hur långt har ni kommit i ert arbete med att fasa ut identifierade utfasningsämnen (i egen verksamhet).

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									underjordiskt parkeringsanläggning påbörjad. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2018-05-10 Produkter med utfasningsämnen är identifierade, utfasning ännu inte påbörjad. (Göteborgs Stadsteater AB) 2018-01-31 Bolaget bytte leverantör av städ tjänster från december 2017. Identifiering av eventuella utfasningsämnen samt utfasning av dessa sker under 2018. (Göteborg & Co AB) 2018-12-17 Det finns i dagsläget ingen rutin för att göra detta, eftersom det i princip inte används några märkningspliktiga kemiska produkter i verksamheten. Den rutin som finns handlar om att enbart köpa tjänster och entreprenad via Upphandlingsbolaget i Göteborgs Stad och därigenom ställa kemikaliekrav på de leverantörer som upphandlas. (Älvstranden Utveckling AB) 2018-12-14 Fråga 1 är oklar då det inte	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									framgår vilket tidpunkt som man skall utgå från. (Renova AB) 2019-12-16 Kartläggning är gjord utifrån kemikaliehanteringssystemet Chemsoft, utfasning pågår. (Got Event AB) 2021-02-02 Det minskade resultatet till 70 % 2019 beror på att befintliga kemiska produkter har klassats upp genom ny lagstiftning. Därmed har kemiska produkter tillkommit på bolagets utfasningslista. Göteborg Energi har ett aktivt löpande utfasningsarbete och därmed kan åtgärden anses vara avslutad. (Göteborg Energi AB) 2020-09-02 Denna åtgärd kommer sannolikt alltid ha status pågående i koncernen. I takt med att vi påbörjar nya bygg- och underhållsprojekt kommer vi regelbundet i kontakt med nya kemiska produkter där det inte finns produkter med godkänt innehåll. Vad gäller åtgärdsåttet <i>"Uppskatta hur långt ni har kommit i ert arbete med att fasa</i>	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									ut identifierade utfasningsämnen genom köpta tjänster och en entreprenadverksamhet (exempelvis städ- och hantverkartjänster)" är frågan formulerad på ett sätt som inte passar vår verksamhet. Vi har därför väldigt svårt att ange en %-sats. (Förvaltnings AB Framtiden) 2021-03-19 Kommentar till hur långt vi har kommit i vårt arbete att fasa ut identifierade utfasningsämnen genom köpta tjänster och i entreprenadverksamhet. Då vi inte har lyckats få in information om vilka kemiska produkter entreprenörer använder så har vi inte heller påbörjat arbetet med att fasa ut eventuella utfasningsämnen. Städföretagets produkter har vi valt att lägga in i vårt egna kemikaliehanteringssystem så där är vi säkra på att inga utfasningsämnen används. Vi har infört ett dokument "miljökrav i upphandling" som ska användas för att förhindra att upphandlade tjänster och entreprenörer framöver inte använder utfasningsämnen. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2020-09-04 Ej tillämpbart i vår verksamhet	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									då vi inte har märkningspliktiga kemiska produkter (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-23 Inom egna verksamheten styrs utfasningen av Göteborgs Hamn AB:s miljöplan. Arbetet pågår löpande och utfasning av produkter har skett under 2019/2020. En ökning av antal produkter har skett mellan 2018 och 2019/2020. (från 6 st till 7 st produkter). Däremot är det svårt att bedöma utfasningsprocessen enligt ovan modell eftersom nya ämnen löpande tillkommer för utfasning. Då vissa ämnen uppgraderas och följden blir att fler produkter angetts innehålla utfasningsämnen. Under 2019/2020 har löpande förbättringsåtgärder skett och årlig inventering genomförts. Därtill är det så att bolagets verksamhet i Energihamnen kräver en del produkter, t ex kalibreringsgas, som sannolikt aldrig kommer kunna utfasas. Eftersom det är svårt att sammanställa användning av	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									märkningspliktiga kemiska produkter inom entreprenadverksamheten, är det svårt att ta fram exakta siffror för hur långt arbetet har kommit. Den angivna siffran är en uppskattning. Arbetet och dokumentationen sker givetvis hos entreprenören, men det är sammanställningen av dokumentation för många olika entreprenörer hos hamnbolaget som varit problematiskt. (Göteborgs Hamn AB) 2020-09-16 Då det tillkommit ett ämne i samband med uppdatering av nytt analysinstrument som ger en förändring i utfallet. Vi jobbar aktivt för att minska de 7 ämnen som finns idag. (Gryaab AB) 2020-09-02 Vår bedömning är klar 100% (GREFAB)	
Kemikalieplan för Göteborgs stad	✓	Fasa ut farliga ämnen i märkningspliktiga kemiska produkter.			Avslutad	Ulf Johansson	Alla		2016-02-26 0-25% (Göteborgs Stads Leasing AB) 2017-01-23 Så vitt vi förstår - har vi inga utfasningsämnen i de produkter som används.	● Uppskatta hur långt har ni kommit i ert arbete med att fasa ut identifierade utfasningsämnen genom köpta tjänster och entreprenadverksamhet

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Försäkrings AB Göta Lejon) 2018-01-17 2017 byggentreprenad underjordiskt parkeringsanläggning påbörjad. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2018-05-10 Produkter med utfasningsämnen är identifierade, utfasning ännu inte påbörjad. (Göteborgs Stadsteater AB) 2018-01-31 Bolaget bytte leverantör av städ tjänster från december 2017. Identifiering av eventuella utfasningsämnen samt utfasning av dessa sker under 2018. (Göteborg & Co AB) 2018-12-17 Det finns i dagsläget ingen rutin för att göra detta, eftersom det i princip inte används några märkningspliktiga kemiska produkter i verksamheten. Den rutin som finns handlar om att enbart köpa tjänster och entreprenad via Upphandlingsbolaget i Göteborgs Stad och därigenom ställa kemikaliekrav på de leverantörer som upphandlas.	(exempelvis städ- och hantverkartjänst er).

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									(Älvstranden Utveckling AB) 2018-12-14 Fråga 1 är oklar då det inte framgår vilket tidpunkt som man skall utgå från. (Renova AB) 2019-12-16 Kartläggning är gjord utifrån kemikaliehanteringssystemet Chemsoft, utfasning pågår. (Got Event AB) 2021-02-02 Det minskade resultatet till 70 % 2019 beror på att befintliga kemiska produkter har klassats upp genom ny lagstiftning. Därmed har kemiska produkter tillkommit på bolagets utfasningslista. Göteborg Energi har ett aktivt löpande utfasningsarbete och därmed kan åtgärden anses vara avslutad. (Göteborg Energi AB) 2020-09-02 Denna åtgärd kommer sannolikt alltid ha status pågående i koncernen. I takt med att vi påbörjar nya bygg- och underhållsprojekt kommer vi regelbundet i kontakt med nya kemiska produkter där det inte	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									finns produkter med godkänt innehåll. Vad gäller åtgärdsåttet <i>"Uppskatta hur långt ni har kommit i ert arbete med att fasa ut identifierade utfasningsämnen genom köpta tjänster och en entreprenadverksamhet (exempelvis städ- och hantverkartjänster)"</i> är frågan formulerad på ett sätt som inte passar vår verksamhet. Vi har därför väldigt svårt att ange en %-sats. (Förvaltnings AB Framtiden) 2021-03-19 Kommentar till hur långt vi har kommit i vårt arbete att fasa ut identifierade utfasningsämnen genom köpta tjänster och i entreprenadverksamhet. Då vi inte har lyckats få in information om vilka kemiska produkter entreprenörer använder så har vi inte heller påbörjat arbetet med att fasa ut eventuella utfasningsämnen. Städföretagets produkter har vi valt att lägga in i vårt egna kemikaliehanteringssystem så där är vi säkra på att inga utfasningsämnen används. Vi har infört ett dokument "miljökrav i upphandling" som ska användas för att förhindra att upphandlade tjänster och entreprenörer framöver inte använder utfasningsämnen. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									AB) 2020-09-04 Ej tillämplbart i vår verksamhet då vi inte har märkningspliktiga kemiska produkter (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2021-03-23 Inom egna verksamheten styrs utfasningen av Göteborgs Hamn AB:s miljöplan. Arbetet pågår löpande och utfasning av produkter har skett under 2019/2020. En ökning av antal produkter har skett mellan 2018 och 2019/2020. (från 6 st till 7 st produkter). Däremot är det svårt att bedöma utfasningsprocessen enligt ovan modell eftersom nya ämnen löpande tillkommer för utfasning. Då vissa ämnen uppgraderas och följden blir att fler produkter angetts innehålla utfasningsämnen. Under 2019/2020 har löpande förbättringsåtgärder skett och årlig inventering genomförts. Därtill är det så att bolagets verksamhet i Energihamnen	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									kräver en del produkter, t ex kalibreringsgas, som sannolikt aldrig kommer kunna utfasas. Eftersom det är svårt att sammanställa användning av märkningspliktiga kemiska produkter inom entreprenadverksamheten, är det svårt att ta fram exakta siffror för hur långt arbetet har kommit. Den angivna siffran är en uppskattning. Arbetet och dokumentationen sker givetvis hos entreprenören, men det är sammanställningen av dokumentation för många olika entreprenörer hos hamnbolaget som varit problematiskt. (Göteborgs Hamn AB) 2020-09-16 Då det tillkommit ett ämne i samband med uppdatering av nytt analysinstrument som ger en förändring i utfallet. Vi jobbar aktivt för att minska de 7 ämnen som finns idag. (Gryaab AB) 2020-09-02 Vår bedömning är klar 100% (GREFAB)	
Kemikalie plan för Göteborg s stad	✓	Redovisa användningen av utfasningsämnen i märkningsplikt			Avsluta d	Ulf Johans son	Alla		2016-03-09 Inga utfasningsämnen att redovisa. köpta tjänster och	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
		iga kemiska produkter							entreprenadverksamhet, redovisa antal och mängd. En produkt med utfasningsämnen (utifrån kemikalieplanens prioriterade riskminskningsämnen) är identifierad bland städföretagets produkter. Används i begränsade mängder vid torrstädning i kontorslokaler. (Göteborg & Co (Klusterkoncernen)) 2017-04-12 100% Lista med produkterna som innehåller utfasningsämnen har sammanställts och bifogats i excell filen. Återstår att bekräfta uppgifterna genom och vid den årliga inventeringen som sker i juni månad. (Göteborgs Stadsteater AB) 2018-01-12 Inga utfasningsämnen används. (Göteborgs Stadshus AB) 2018-01-24 Se bifogad lista (Gryaab AB) 2019-01-31 Intern service verksamheter hanterar den största andelen kemikalier i stadsdelen och de	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									har sedan tidigare fasat ut produkter som innehåller utfasningsämnen. Det finns därför inga produkter att redovisa. (SDN Lundby) 2019-01-31 I dagsläget finns inte tid och möjlighet att sammanställa användningen av utfasningsämnen i märkningspliktiga kemiska produkter. De inventeringar som hittills gjorts av NO-salar i stadens högstadieskolor finns dock inlagda i Chemsoft, så lämpligt vore att göra en sådan sammanställning för ett vidare arbete. (Grundskolenämnden) 2019-01-16 Vi har inte några utfasningsämnen eller hormonstörande ämnen på sin- listan. (Idrotts- och föreningsnämnden) 2019-01-21 Redovisas i bifogade dokument. (Kommunledningen) 2019-01-15 I vår förteckning av kemiska produkter återfinns inga	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									utfasningsämnen. Därmed anser vi oss klara. (Miljö- och klimatnämnden) 2019-01-30 Inköp och upphandling har inga produkter innehållande utfasningsämnen i sin verksamhet, varför vi inte bifogar någon lista på sådana ämnen. (Inköps- och upphandlingsnämnden) 2019-01-10 Dokumenterade märkningspliktiga kemiska produkter som används i verksamheten innehåller inte utfasningsämnen. I entreprenader arbetar vi för att undvika utfasningsämnen så långt det är möjligt. (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag) 2019-01-28 Inga utfasningsämnen förekommer varken i egen verksamhet eller genom köpta tjänster. Ett fåtal riskminskningsämnen förekommer i både egen verksamhet och genom köpta tjänster. Produkterna som innehåller riskminskningsämnen ska utvärderas om de	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									överhuvudtaget behövs. Utifrån bedömningen ska produkterna/ämnena fasas ut, annars om möjligt ersättas med likvärdig produkt utan riskminskningsämne. Avseende riskminskningsämne genom köpta tjänster, städtjänst, ska städbolaget informeras och uppmanas att byta ut produkten. (Göteborg & Co AB) 2018-12-14 Renova arbetar för tillfället inte aktivt med att fasa ut kemikalier innehållandes utfasningsämnen. Vi har inga resurser för att följa upp detta. (Renova AB) 2019-01-21 Bolaget använder inga kemikalier med utfasningsämnen. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2019-01-02 Alla produkter finns i chemsoft där man ser de produkter vi har med utfasningsämnen. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2020-05-12 Läget är oförändrat jämfört med 2018. De kemiska produkterna hos fastighetsservice har	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									inventerats och sammanställts i en lista, i den finns ett dokumenterat utfasningsämne: Nikke Lock Oil (låsolja). Innehåller: Butan (1A; H340: kan orsaka genetiska defekter, 1A; H350: kan orsaka cancer. Dokumentation i Chemsoft har ej slutförts. Man arbetar kontinuerligt med att utvärdera användningen av kemikalier och möjliga ersättningsprodukter för att helt utesluta utfasningsämning i använda produkter. Även Göteborgs Stads upphandlingar har betydelse för kemikalieanvändningen då det kan ändras från Varje upphandling vilka produkter som är avtalade och då behövs översyn av kemikalielistorna göras. (SDN Örgryte-Härlanda) 2019-12-16 Kemikalier är dokumenterade systemet Chemsoft och vi arbetar enligt utfasningsprincipen. (Got Event AB) 2020-09-01 Har inga produkter med utfasningsämnen i verksamheten (SDN Angered) 2020-09-01	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Förvaltningen kan inte på ett bra sätt ge en samlad bild av alla enheters arbete. Det finns inte några gemensamma rutiner och verktyg att följa upp detta på. Förvaltningen har anslutit sig till Chemsoft vilket på sikt möjliggör bättre uppföljning. Förslag är att inköpslistor av kemikalier inhämtas från leverantören och att vi redan från inköpssystemet tar bort miljöfarliga ämnen. (SDN Askim-Frölunda-Högsbo) 2020-09-11 Då vi inte haft en miljösamordnare eller motsvarande sedan 2018, har arbetet inte följts upp. (SDN Centrum) 2020-07-14 Vi har idag en produkt i förteckningen som är registrerad för utfasning. (SDN Majorna-Linné) 2020-09-24 Förvaltningen bifogar inte någon excel fil då Chemsoft används. Förvaltningen gör bedömningen att utfasningsämnen i märkningspliktiga kemiska	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogr mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									produkter inte används. (SDN Norra Hisingen) 2020-09-11 Intern service och äldreboendena som använder flest kemikalier i stadsdelen har listat sina kemikalier i Chemsoft och användningen av utfasningsämnen redovisas därmed där. Arbetet med att riskbedömma och ersätta produkter innehållandes utfasningsämnen fortlöper. Majoriteten av övriga verksamheter har fysiska kemikalielistor på sina enheter och arbetet med att fler verksamheter ska använda Chemsoft fortsätter. (SDN Västra Göteborg) 2020-09-02 Förvaltningen bifogar ingen excelfil eftersom de flesta utfasningsämnen som används redovisas via Chemsoft. (SDN Västra Hisingen) 2020-07-31 Vi har inte funnit några utfasningsämnen i de produkter vi har granskat. (SDN Östra Göteborg) 2020-08-26	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									Vi använder inte märkningspliktiga kemikalier (Byggnadsnämnden) 2020-08-24 - Pansarprimer V; Mängd: till fasadmålning av flerfamiljsfastighet - Fogskum Eco/Ess Foam Evo och - Sikaflex AT Connection; Mängd: till ombyggnad av tvåfamiljsfastighet - Sika Primer – 3N; Mängd: till fasadmålning av en industrifastighet (Fastighetsnämnden) 2020-09-08 Hittills har inga utfasningsämnen identifieras inom förskoleverksamhet. Av den anledningen har inga utfasningsämnen redovisats. Hittills har inga utfasningsämnen identifieras från köpta tjänster så som måltid och lokalfvård. Av den anledningen har inga utfasningsämnen redovisats. (Förskolenämnden) 2020-09-10 Lock Oil Aerosol	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									NITOR BENSIN Quick Release Aerosol Silicone Spray Aerosol Vår plan är att fasa ut dem innan årets slut. Används mycket sparsamt i dagsläget. (Intraservice) 2020-09-15 Lista över kemikalier med utfasningsämnen bifogas. (Kretslopp och vattennämnden) 2020-09-14 I kulturförvaltningen används produkter som innehåller utfasningsämnen i ringa omfattning, i första hand inom museernas och konsthallens utställnings- och konserveringsarbete. De kan dock förekomma även inom andra verksamheter. Den totala mängden kemiska produkter som används är generellt sett begränsad, men utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen kan t.ex. förekomma i färg, lösningsmedel, lim, rengöringsmedel m.m. Kulturförvaltningen implementerar efterhand de rutiner som behövs för att säkerställa en långsiktigt hållbar kemikalieanvändning. (Kulturnämnden)	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2020-09-14 Se bifogade dokument för byggprojekt resp. egen regi. För hantverkartjänster kan uppgifterna inte redovisas då. Se ovan beskrivning av status. (Lokalnämnden) 2020-08-20 Egen verksamhet Förvaltningen bedömer att i den egna verksamheten är dokumentationen och utfasning av vår användning av märkningspliktiga kemiska produkter i stort komplett. Städ- och hantverkartjänster Förvaltningen anlitar bara av staden upphandlade leverantörer och antar att dessa följer de krav som ställs i staden. Upphandlad verksamhet I ett flertal kommuner och landsting bedrivs vuxenutbildning på entreprenad, däribland i Göteborgs Stad. Entreprenad innebär att en kommun, ett landsting eller en enskild huvudman med bibehållet huvudmannaskap sluter avtal om att någon annan än kommunen, landstinget eller den enskilde huvudmannen utför uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet enligt skollagen. Huvudmannaskapet ligger dock fortfarande kvar på den egentlige	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									huvudmannen. I upphandlingarna ställs krav på att leverantören ska ha ett certifierat miljöledningssystem enligt EMAS, ISO 14001 eller FR2000 alternativt vara miljödiplomerad enligt Svensk Miljöbas. Om leverantören inte är certifierad så ska denne bevisa att den vidtagit miljöledningsåtgärder som är likvärdiga med de som efterfrågats, exempelvis ett intyg från certifieringsorgan om påbörjad certifieringsprocess. Dokumentation som styrker detta lämnas av leverantörerna. (Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning) 2020-08-27 Förvaltningen har sett över de produkter som förvaltningen använder och har stämt av denna med utfasningsämnen på kemi.se och konstaterar att förvaltningen inte använder några produkter med utfasningsämnen. (Nämnden för Konsument- och Medborgarservice) 2020-08-21 För närvarande har vi 6 produkter med utfasningsämnen. Årsförbrukning finns ej. (Park- och naturnämnden) 2020-09-09	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									Samtliga kemiska produkter som köps in till Gårdavägen är enligt märkning bra miljöval. (Social resursnämnd) 2020-09-10 Inga utfasningsämnen används för närvarande i trafikkontorets entreprenader. Om miljöenheten får in ansökningar från entreprenörer om användning av kemiska produkter som innehåller utfasningsämnen efterfrågar vi alltid om entreprenören har undersökt om det finns alternativa produkter att använda. Om det inte finns andra alternativ får entreprenören använda produkten, förutsatt att de vidtar skyddsåtgärder i enlighet med den kemiska produktens säkerhetsdatablad. (Trafiknämnden) 2020-08-12 Vi har ett pågående arbete med dessa produkter. Vilka produkter som avses kan avläsas i Chemsoft och ibland separata excel- ark. (Utbildningsnämnden) 2020-09-03 Göteborg Energi redovisar lista över användningen av kemiska	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									produkter innehållande särskilt farliga ämnen enligt kemikalieplanen. Se bifogad fil. (Göteborg Energi AB) 2020-09-10 Se bifogad rapport från Framtidenkoncernen som visar de kemiska produkter som innehåller utfasningsämnen som använts i bygg/underhållsprojekt under 2020 i koncernens tre största förvaltande bolag och de två byggande bolagen. I bilagan framgår också utfasningsämnen som använts i den egna verksamheten/förvaltningen med exempel från Poseidon och Bostadsbolaget. Övriga bolag kan i nuläget inte rapportera på detta. Vi kan inte rapportera årsförbrukning. (Förvaltnings AB Framtiden) 2020-08-25 Då det i princip inte används några märkningspliktiga kemiska produkter inom Higabs egna verksamhet finns ingen rutin för att redovisa användningen. Om behov av sådan rutin uppstår tas detta fram. (Higab AB (koncern)) 2020-09-15 Då det i princip inte används	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									några märkningspliktiga kemiska produkter inom Higabs egna verksamhet finns ingen rutin för att redovisa användningen. Om behov av sådan rutin uppstår tas detta fram. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2020-08-19 Inget att rapportera. (Älvstranden Utveckling AB) 2020-09-11 Samtliga utfasningsämnen är substituerade men det kvarstår hormonstörande ämnen på SIN-listan och riskminskningsämnen. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2021-01-07 ET BRG hanterar inga märkningspliktiga kemiska produkter (Business Region Göteborg AB) 2020-08-17 I bifogad lista framgår vilka produkter innehållande utfasningsämnen vi använder (se bilaga 1) , samt vilka utfasningsämnen som ingår i respektive produkt och årsförbrukning av dessa (årsförbrukning = inköpta	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									(Göteborgs Hamn AB) 2020-09-02 Används ej (GREFAB)	
Kemikalie plan för Göteborg s stad	✓	Ställa specifika kemikaliekrav vid upphandling av prioriterade varor och produkter.			Avsluta d	Ulf Johans son	Alla		2016-03-09 Nej (Göteborg & Co (Klusterkoncernen)) 2016-02-26 Ja i den mån det är tillämpligt. (Göteborgs Stads Leasing AB) 2018-01-12 Vi upphandlar inga kemikalier. Städvaror genom entreprenör. Miljökrav ställs. (Göteborgs Stadshus AB) 2018-01-26 Status: Avslutad. Inarbetade rutiner finns för att ställa kemikaliekrav enligt Kemikalieplanen. (Göteborg Energi AB) 2018-01-14 I entreprenad upphandlingar ställs kemikaliekrav (Göteborgs Stads Parkeringsaktiebolag)	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									2018-05-10 Inga krav ställdes 2017 enligt den tillgängliga informationen. Utförlig inventering har gjorts dock och övergången till Chemsoft kommer ge en bättre bild om vilka kemikalier som används mest. (Göteborgs Stadsteater AB) 2019-01-22 <i>I alla avtalsområden i våra <u>egna upphandlingar</u> där byggprodukter eller andra kemiska produkter används.</i> <i>Den stora delen av produkter köps in genom entreprenader, antingen total- eller utförande-entreprenad, där entreprenör införskaffar varorna. Vi ställer alltid kemikaliekrav i <u>egna entreprenadupphandlingar</u>.</i> <i>Vi ställer kemikaliekrav för de avtal som UHB upphandlat där vi sedan gör <u>förnyad konkurrensutsättning</u> t.ex. belysning, OVK-åtgärder, mark, hiss, städ, måleri.</i> (Förvaltnings AB Framtiden) 2018-12-17 Bolaget använder inte märkningspliktiga kemiska produkter i den egna verksamheten. Bolaget följer	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mål
									Upphandlingsbolagets ramavtal vid inköp av hantverkar- och städtjänster och i dessa finns miljö- och kemikaliekrav. (Älvstranden Utveckling AB) 2019-01-21 I vissa fall ställs specifika krav på kemikalier vid upphandling av prioriterade varor och tjänster. Vid t.ex. upphandling av driftkemikalier, alltså kemikalier som behövs i vatten- och slambehandlingen, ställs krav på att dessa inte får innehålla föroreningar som allvarligt försämrar utgående vatten och slamkvaliten Vid upphandling av entreprenör för att hantera avloppsslammet ställdes krav på vilka hydragoljor och drivmedel som får användas, vi hänvisade då till kravdokumentet "<i>Miljökrav vid upphandling av entreprenader</i>" som tagit fram av Stockholm, Göteborg och Malmö tillsammans med Trafikverket. Vi behöver ta ett helhetsgrepp beträffande inköp av varor och tjänster för så att kemikalieperspektivet och livscykelperspektivet blir en del av beslutunderlaget inför inköp. (Gryaab AB) 2018-12-14 Vid upphandling av entreprenörer, där användning	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									av kemikalier förekommer, ställer Renova krav på att tjänsten skall utföras utan kemikalier innehållandes utfasningsämnen eller hormonstörande ämnen på SIN-listan. Om tjänsten av någon anledning ändå kräver användning skall detta tydligt motiveras. Avseende varor och produkter som tex kontorsmaterial använder vi oss av stadens avtal. (Renova AB) 2019-01-18 Inte akutellt; bolaget använder produkter som är upphandlade på ramavtal av nämnden för inköp-och upphandlin. (Försäkrings AB Göta Lejon) 2019-12-16 Vi ställer relevanta miljökrav vid upphandlingar för varor och produkter. (Got Event AB) 2020-08-25 Higab ställer krav på alla sina leverantörer att alla produkter och kemikalier som används ska registreras i Sundahus miljödatabas och vara bedömda med helhetsbedömningbetyg A eller B. I de specifika fall där det inte finns några A eller B klassade alternativ ska dialog föras med Higab om att	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärdsått
									eventuellt få använda C klassade produkter. Alla avvikelser från dessa krav måste godkännas av projektledare eller hållbarhetsansvarig. (Higab AB (koncern)) 2020-09-15 Higab ställer krav på alla sina leverantörer att alla produkter och kemikalier som används ska registreras i Sundahus miljödatabas och vara bedömda med helhetsbedömningbetyg A eller B. I de specifika fall där det inte finns några A eller B klassade alternativ ska dialog föras med Higab om att eventuellt få använda C klassade produkter. Alla avvikelser från dessa krav måste godkännas av projektledare eller hållbarhetsansvarig. (Higab AB (Egen verksamhet)) 2021-03-30 Inom GSK ställer vi kemikaliekrav i upphandlingar på varor och produkter. Vi ställer även krav på att entreprenörer inte ska använda kemikalieprodukter med utfasningsämnen eller hormonstörande ämnen på SIN-listan, om det trots detta finns behov så ska det föregås av vårt skriftliga godkännande. På Göteborgs Spårvägar har ledningen under hösten fattat	

Program/ Plan	Stat us	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									beslut om att kemikaliekrav vid upphandling ska prioriteras och att budgeten eventuellt får justeras upp till följd av beslutet. (Göteborgs Stad Kollektivtrafik AB) 2020-09-04 Ej aktuellt. (Business Region Göteborg AB) 2021-01-11 Åtgärden bedöms vara omhändertagen och avslutas. (Liseberg AB) 2020-09-09 Vi gör inte egna upphandlingar av prioriterade varor och produkter. I förekommande fall används stadens ramavtal. (Göteborg & Co AB) 2021-03-23 Vid egna upphandlingar där specifika kemikaliekrav bedöms som relevanta så ställs dessa, då med hänvisning till Kemikalieplanen (Göteborgs Hamn AB) 2020-09-02 Grefab använder bara kemikalier	

Program/ Plan	Status	Åtgärd	Strategi i klimatprogra mmet	Konsolide rade enheter	Status	Ansvari g	Ansvarig styrelse/nä mnd	Samarbetspar tner	Kommentar	Åtgärds mått
									som godkänts i upphandling i Winst. Grefab ställer krav på godkända kemikalier vid egen upphandling. (GREFAB)	

Beslutsunderlag

Styrelsen 2020-12-17

Beslutspunkt 25

Handläggare: Stefan Lundqvist, vVD

Telefon: 031-368 53 39

E-post: stefan.lundqvist@higab.se

Redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med dotterbolagen

Förslag till beslut

I styrelsen för Higab AB

1. att fastställa redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med Göteborgs Stads Parkering AB enligt bilaga 1 och förklarar årets ägardialog som slutförd
2. att fastställa redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med Älvstranden Utveckling AB enligt bilaga 2 och förklarar årets ägardialog som slutförd

Sammanfattning

Higab ska enligt ägardirektivet minst en gång per år genomföra ägardialog med dotterbolagen där styrelse möter styrelse i syfte att bekräfta bolagets efterlevnad av det kommunala ändamålet samt lyfta bolagets väsentliga frågor. Det åligger Higab som moderbolag i lokalkoncernen att skriftligt redovisa för årets genomförda ägardialog med dotterbolagen samt en kompletterande handlingsplan, till Göteborgs Stadshus AB (Stadshus).

Higabs styrelse har under 2020 genomfört ägardialoger tillsammans med styrelserna för Göteborgs Stads Parkering AB och Älvstranden Utveckling AB. För dessa ägardialoger lämnas en skriftlig redovisning av ägardialogerna och framtagna handlingsplaner enligt bilaga 1 och 2.

Den skriftliga redovisningen återspeglar den dialog som genomfördes på mötet. Handlingsplanernas innehåll återspeglar dels Stadshus handlingsplan till Higab med en fördjupad beskrivning och analys av bolagens avkastningskrav, men även ett förslag om utökad dialog mellan bolagens presidium.

vVD föreslår att styrelsen fattar beslut om redovisningen av ägardialogerna och handlingsplaner enligt bilaga 1-2 samt förklarar 2020 års ägardialoger för avslutade.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Higab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

-

Bilagor

1. Redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med Göteborgs Stads Parkering AB
2. Redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med Älvstranden Utveckling AB

Expediering

Göteborgs Stadshus AB
Göteborgs Stads Parkering AB
Älvstranden Utveckling AB

Redovisning och handlingsplan från ägardialog med Älvstranden Utveckling AB

Ägardialog genomförd den 21 augusti 2020

Higab ska enligt ägardirektivet minst en gång per år genomföra ägardialog med dotterbolagen där styrelse möter styrelse i syfte att bekräfta bolagets efterlevnad av det kommunala ändamålet samt lyfta bolagets väsentliga frågor. Det åligger Higab som moderbolag i lokalkoncernen att skriftligt redovisa för årets genomförda ägardialog med dotterbolagen samt en kompletterande handlingsplan, till Göteborgs Stadshus AB (Stadshus).

Älvstranden Utveckling AB (Älvstranden) bekräftade i sin dialog att bolaget efterlever det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheterna.

Dialogområden

Årets ägardialoger inom lokalkoncernen har främst varit föremål för uppföljning av de områden Stadshus lyfter i årets ägardialoger så som bolagens ägardirektiv, effekter kopplat till Coronapandemin och principiella frågor som kan komma kräva fullmäktiges ställningstagande de närmsta åren. Dialogen har även varit forum för bolagens uppföljning av föregående års handlingsplan.

Älvstrandens ordförande och vd inledde ägardialogen med att berätta historien bakom bolaget och varför de finns till; Då kommunen på 90-talet förvärvade stora ytor varvsmark blev målsättningen att marken i framtiden skulle ge lika många arbetstillfällen som under varvtiden. Varvsmarken vid Norra Älvstranden och ett kapitaltillskott lades i bolaget och 2005 förvärvades även mark vid Södra Älvstranden från Göteborgs Stad. 2005 gjorde kommunen en s k "internaffär" där upparbetade övervärden på 1,6 mdkr fördes över från bolaget till staden. Då KF 2012 beslöt om Vision Älvstaden, skrevs det in i Älvstrandens ägardirektiv att bolaget fick i uppdrag att vara en viktig aktör i förverkligandet som skulle bidra till effektiva samarbeten och helhetssyn samt kunna ta risker. Bolaget berättade att mycket har åstadkommits under tiden och mer ska komma.

Ägardirektiv

Årets revidering av bolagets ägardirektiv har, utöver införande av avkastningskrav, uppdaterats med effektivitetsmålet att leverera enligt Färdplan Älvstaden, men även eftersträva att bolagets samlade ekonomiska resultat för exploateringsfasen i respektive delområde inom Älvstaden, visar ett positivt resultat.

Avkastningskrav: Den ekonomiska styrningen av bolaget har riktats mot en synlig soliditet mellan 10-20 procent under varje given femårsperiod.

Vid senaste årsskifte visade bolaget en soliditet om 24% och prognoserna visar en nedgående trend fram till 2023, innan det vänder igen. Enligt bolagets analys är det viktigt att se bolagets soliditet över tid och bolaget kommer vid en soliditet om 12% eller lägre, ta fram åtgärdsplaner. Arbete pågår med att identifiera lämpliga och jämförbara bolag att göra benchmarking mot.

Hållbarhet: Bolaget berättade om ett gott samarbete med miljöförvaltningen och att de pushar branschen att tänka nytt genom upphandlingar, anbud och markanvisningar. Bolaget styrs både av höga förväntningar i ägardirektivet och Vision Älvstaden om att bidra till en hållbar stadsutveckling. Styrelsen har även identifierat bolagets bidrag till att nå FNs Globala mål 2030.

Principiella frågor till KF: Dialog fördes om att det även i fortsättningen kommer finnas utmaningar och frågeställningar i stadsutvecklingen som behöver fullmäktiges ställningstagande.

Väsentliga och strategiska frågor att belysa: I dialogen framfördes viktigheten av att stadens nämnder och bolag har en gemensam prioritering och går i samma takt vad avser stadsutveckling och exploatering. En uppdaterad översiktsplan, gemensamma tidsplaner för att säkra ekonomiska värden och exploateringsekonomi i balans, är något bolaget efterfrågar. Även tätare dialog med Stadshus är önskvärt.

Inom ramen för ordinarie uppföljning avser Higab att fortsättningsvis följa väsentliga investeringar inom Älvstranden Utveckling och vidareförmedlar till Stadshus.

Coronapandemin

Bolaget förberedde sig i våras på stora intäktsförluster och har sedan dess genomfört ett antal kostnadsbesparingar. Förlusterna har fram till dialogstillfället varit relativt låga. Några framtidsscenarior som oroar bolaget är eventuella reducerade marknadsvärden och branschens investeringsvilja.

Återkoppling handlingsplan 2019

Kompetensförsörjning: Bolaget redovisade en långsamt stigande trend för både NMI och HME samt reducerad personalomsättning. Fokus ligger på arbete med attraktiv arbetsgivare, behålla personal, intern rekrytering och utveckling samt att attrahera projektledarkompetens från den privata marknaden.

Finansiell utveckling: Se stycket om avkastningskrav.

Risker i verksamheten: Bolaget redovisade en riskbild där yttre faktorer som stadens utformning och växling av politiska mål, kan ge stora ekonomiska konsekvenser. Andra risker är eventuella konjunktursvängningar som påverkar fastighetsbranschen. Bolaget redovisar även interna risker som bristande kunskap om Lagen om offentlig upphandling samt bristfällig kunskap om markförhållanden i de områden där bolaget är verksam.

Fördjupad redogörelse av aktuella projekt: Bolaget informerade om aktuella projekt så som Masthuggskajen, Frihamnen och Gullbergsvass. Dialog fördes också avseende planerna för den temporära idrottshallen i Frihamnen, där samarbete mellan Higab och Älvstranden fungerar mycket bra.

Övriga aktuella frågor

Utökad samverkan mellan Älvstranden och Higab diskuterades och båda parter ser med förnyat intresse på möjligheterna för ytterligare samverkan mellan bolagens presidier och att hitta nya arenor för samarbete.

Handlingsplan från ägardialog 2020 för Älvstranden Utveckling AB

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Ekonomiska avkastningskrav Älvstranden Utveckling AB får i uppdrag att ta fram och besluta om en fördjupa beskrivning och analys av konkurrerande och jämförbara verksamheters förutsättningar och ekonomiska lönsamhet i relation till de egna verksamheternas förutsättningar och förmåga att uthålligt ge en marknadsmässig lönsamhet. Se frågeställning nedan. 3. Vilken bedömning gör Älvstranden Utveckling AB av bolagets behov av soliditet? Vilken analys har gjorts för att fastställa behovet av soliditet? Vilka soliditetsnivåer ligger jämförbara verksamheter på? Vad förklarar eventuella avvikelser? Rapporteringen ska ske skriftligt till Higab AB och Stadshus AB senast mitten av mars 2021.	Styrelsen i Älvstranden Utveckling AB	Uppföljning Stadshus AB mars 2021
Utökad dialog För att skapa en bättre dialog mellan bolagen under året, ska presidiet för Älvstranden Utveckling AB och Higab AB genomföra 2 presidieträffar inför nästa ägardialog. Higab ansvarar för samordning och att utfärda kallelser.	Presidiet för Älvstranden Utveckling AB och Presidiet för Higab AB	Genomförs Höst 2020 och Vår 2021

Redovisning av ägardialog 2020 och handlingsplan 2021 för dotterbolagen

§ 25

Beslut

I styrelsen för Higab AB

1. fastställa redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med Göteborgs Stads Parkering AB enligt bilaga 1 och förklarar årets ägardialog som slutförd
2. fastställa redovisning och handlingsplan från ägardialog 2020 med Älvstranden Utveckling AB enligt bilaga 2 och förklarar årets ägardialog som slutförd

Handling

Beslutsunderlag 25

Protokollsutdrag skickas till

Göteborgs Stadshus AB
Göteborgs Stads Parkering AB
Älvstranden Utveckling AB

Dag för justering

2020-12-21

Vid protokollet

Sekreterare

Anna-Karin Dahlin

Ordförande

Anders Sundberg

Justerande

Lars Nordin